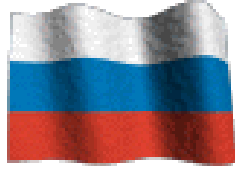


RUSYA FEDERASYONU OTOMOTİV YAN SANAYİ YERİNDE PAZAR ARAŞTIRMASI



Hazırlayanlar

**Zekeriya BEKTAŞ – İG Uzmanı
Koray Ali KONCA – İG Uzmanı**

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

İçindekiler

1.	Rusya Federasyonu Otomotiv Sektörü Genel Bakış	4
2.	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi	6
2.1	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Üretimi.....	6
2.1.1	Rusya Federasyonu Binek Araç Üretimi (Yerel ve Yabancı Modeller)	7
2.1.2	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Yerel Üretici Firmalar	8
2.1.3	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Yabancı Sermayeli Üretici Firmalar	10
2.1.4	Rusya Federasyonu Otomobil Motoru Üreten Firmalar	10
2.2	Rusya Federasyonu Otomobil Pazarı	12
2.2.1	Rusya Federasyonu Binek Otomobil Satışları	12
2.2.2	Rusya Federasyonu Hafif Ticari Araç Satışları.....	14
2.2.3	Rusya Federasyonu Ağır Ticari Araç (Kamyon) Satışları	16
2.2.4	Rusya Federasyonu Otobüs Satışları.....	17
2.2.5	Rusya Federasyonu Elektrikli Araç Satışları	18
2.2.6	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Firma Bazında Satışları	18
2.3	Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Otomobil Satışları	20
2.3.1	Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Hafif Ticari Araç Satışları	20
2.3.2	Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Kamyon Satışları	21
2.3.3	Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Otobüs Satışları.....	21
2.3.4	Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Elektrikli Araç Satışları	21
2.4	Rusya Federasyonu Otomobil Parkı	22
2.4.1	Rusya Federasyonu Binek Otomobil Parkı.....	22
2.4.2	Rusya Federasyonu Ticari Araç Parkı.....	23
2.5	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Dış Ticaret.....	27
2.5.1.	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi İhracatı.....	27
2.5.1.1	Rusya Federasyonu Ürünlere Göre Otomotiv Ana Sanayi İhracatı.....	27
2.5.1.2	Rusya Federasyonu'nun Bölgesel Bazda Otomotiv Ana Sanayi İhracatı	27
2.5.1.3	Rusya Federasyonu'nun Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İhracatı	28
2.5.1.4	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Ocak-Eylül Dönemi İhracatı	29
2.5.1.5	Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Oto Ana Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi.....	29
2.5.1.6	Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi	30
2.5.2.	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi İthalatı	31
2.5.2.1	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Ocak-Eylül Dönemi İthalatı	31
2.5.2.2	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Bölgesel İthalatı	32
2.5.2.3	Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Bölgesel İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi.....	33
2.5.2.4	Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İthalatı	33

2.5.2.5 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi .	34
3. Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi	35
3.1 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayinde Genel Durum	35
3.1.1 Rusya Federasyonu Oto Yan Sanayi Üretici Firmaları ve Satışlar	36
3.1.2 Rusya Federasyonu'nun İthalat Prosedürleri ve Gümrük Vergileri.....	38
3.2 RUSYA FEDERASYONU OTOMOTİV YAN SANAYİ DIŞ TİCARETİ.....	39
3.2.1. Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İhracatı.....	39
3.2.1.1 Rusya Federasyonu Ürünlere Göre Otomotiv Yan Sanayi İhracatı	39
3.2.1.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi.....	42
3.2.1.3 Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İhracatı	46
3.2.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İthalatı	48
3.2.2.1 Rusya Federasyonu Ürünlere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı.....	48
3.2.2.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi	52
3.2.2.3 Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı.....	56
3.2.2.4 Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi	56
3.2.2.5 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı.....	57
3.2.2.6 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi .	58
4. Rusya Federasyonu'nun Türkiye İle Otomotiv Ana ve Yan Sanayi Ticareti	60
4.1 Rusya Federasyonu'nun Otomotiv Ana Sanayinde Türkiye ile Ticareti.....	60
4.1.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Ana Sanayi İhracatı	60
4.1.1.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Ana Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi	60
4.1.2 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Ana Sanayi İthalatı.....	61
4.1.2.1. Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Ana Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi	62
4.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi Türkiye ile Ticaret	62
4.2.1. Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Yan Sanayi İhracatı	62
4.2.1.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Yan Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi	64
4.2.1.2 Rusya Federasyonu'nun Bölgelere Göre Türkiye'ye Otomotiv Yan Sanayi İhracatı.....	67
4.2.2 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi İthalatı.....	68
4.2.2.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi	70
4.2.2.2 Rusya Federasyonu'nun Bölgelere Göre Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi İthalatı	74
4.2.2.3 Rusya Federasyonu'nun Bölgelere Göre Türkiye'den Oto Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül	74
Dönemi	74
4.3 RF Potansiyel Oto Yan Sanayi Ürünleri	76
5. Sonuç ve Değerlendirme.....	89
6. KAYNAKLAR VE YARARLI WEB SAYFALARI	94

1. Rusya Federasyonu Otomotiv Sektörü Genel Bakış

Otomotiv sektörü Rusya Federasyonu ekonomisinde ve işgücünde göreceli olarak düşük bir paya sahiptir. 2016 yılı verilerine göre sektörün Rusya Federasyonu GSMH içindeki payı 0,3% oranında olup, sektör 578.300 kişiye istihdam sağlamaktadır. Bu miktar RF toplam istihdamı göz önüne alındığında %1'den daha düşük bir orana tekabül etmektedir. Otomotiv sektörüne yapılan toplam sabit yatırımlar ise ülkenin toplam yatırımları içerisinde %0,6 oranında bir paya sahiptir.

Rusya otomotiv sektöründe 2000'li yılların başlarından itibaren yerli üretim konusunda çok önemli hamleler yapmıştır. Günümüzde birçok küresel ana sanayi şirketinin fabrikaları bulunmaktadır. Ülkede satılan yeni araçların %80'den fazlası Rusya'da üretilmektedir. Rusya Federasyonunda yatırım yapan yabancı üreticiler daha çok iç pazardaki potansiyeli göz önünde bulundurarak yatırım yapmışlardır.

Rusya otomotiv endüstrisinde marka bilinirliği ve gücü çok önemlidir. Avtovaz, GAZ, Sollers gibi büyük oyuncuların olduğu, otomotiv tasarımı ve imalatındaki yüksek sabit maliyet ve ölçek ekonomisi nedeniyle sektöre yeni oyuncuların girmesi oldukça zordur.

2014 yılında motorlu taşıtlar üretiminde Dünya'da 11. Sırada bulunan ülke, 2014 sonrası yaşanan sert düşüşün ardından 16. Sıraya gerilemiştir. 2014 yılından önce iç pazar büyüklüğünün üretimde 3 milyon adede ulaşacağı öngörülmekteydi. Ancak yaşanan son ekonomik kriz üretim ve satışlardaki beklentilerin de değişmesine yol açmıştır.

Rusya Federasyonu 2017 yılı motorlu taşıtlar üretimi 2016 yılına göre %19 oranında artarak 1,551 milyon adet olmuştur. Değer bakımından ise %6,1 oranında büyüyerek 16,6 milyar dolar büyüklüğe ulaşmıştır. 2017 ve 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde otomotiv sektörü ikili rakamlarda büyümüş olmasına rağmen, sektörde hala atıl kapasite olması nedeniyle önümüzdeki dönemde tüm alt sektörlerde önemli oranda büyüme potansiyeli bulunmaktadır. Bu kapsamda otomotiv üretiminin 2022 yılında 2017 yılına göre %42,1 oranında büyüyerek 2,2 milyon adede, değer bakımından ise %33,1 oranında artarak 22,1 milyar dolar büyüklüğe ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Rusya hükümeti sektördeki talebin ve üretimin canlandırılması ve yerel üretimin artırılması için çeşitli teşvikler vermektedir. Hükümetin ithalata bağımlılığı azaltma ve yerel üretimi artırma politikası kapsamında ülkedeki tüm otomotiv üreticilerinin uygulamak zorunda olduğu bir yerleştirme politikası uygulanmaktadır. Ülkede kurulan SEZ-Özel Ekonomi Bölgeleri vasıtasıyla otomotiv sektörünü desteklemektedir. Bu bölgelerde başlangıç yatırımlarında %30'lara varan destekler, hazır altyapı ve enerjiye ulaşımında kolaylık, gümrük vergisi oranlarında indirimler ve vergi avantajları gibi araçlar ile üretime yönelik önemli destekler sağlanmaktadır. Hükümet bu bölgelerde otomotiv sektöründe yatırım yapan firmalara 5 yıl içinde %60 yerleşme sağlanması şartıyla ara malları ithalatında gümrük vergisini sıfırlamaktadır. Hükümet tarafından uygulanan yerleştirme politikası ve sağlanan çeşitli teşvikler ile ana sanayinde faaliyette bulunan üreticilerin tedarikçilerini yakınında görmek ve yerel para birimi ile satın alma yapmayı istemeleri gibi nedenlerden dolayı birçok küresel parça ve aksam üreticisi de Rusya'da üretime başlamıştır. İstenilen hızda olmasa da, hedeflenen yerleştirme oranına önümüzdeki yıllarda ulaşılacağı tahmin edilmektedir.

AEB (Association of European Businesses) verilerine göre, RF pazarında 2017 yılında toplam 1.595.737 adet binek ve hafif ticari araç satılmış olup, 2016 yılına göre %11,9 oranından bir artış gerçekleşmiştir. 2017 ve 2018 yıllarında Rusya Federasyonu'nda işsizlik oranının azalması, hane halkı harcanabilir gelirlerinin artması ve faiz oranlarının makul seviyelere gerilemesi binek otomobillere olan talebin bir önceki yıla göre artmasında etkili olmuştur. Aynı şekilde şirket sermayelerinin ve bütçelerinin artması ve inşaat sektöründeki olumlu gelişmeler de ticari araçlara olan talebi artırmıştır.

2014 yılındaki ekonomik kriz olumsuz anlamda en çok kamyon ve otobüs segmentlerindeki satışları etkilemiştir. 2013-2015 yılında 3,5 tondan ağır araçların satışı %55 oranında azalmıştır. Bununla birlikte 2016 yılından itibaren hükümetin altyapı yatırımları, 2018 dünya kupası için yapılan harcamalar ve Kerç Boğazına yapılan köprü gibi yüksek montanlı yatırımlar sayesinde bu segmentte bir toparlanma olmuştur.

Rusya hükümeti sektördeki yeni araç satışlarını artırarak üreticileri desteklemek için piyasa faiz oranlarının altında bir oranla kredi destek mekanizması oluşturmuştur. Bu destek sayesinde bazı araçların tüketiciye olan maliyeti %10 daha azalmaktadır. Yetkililer oluşturulan bu destek mekanizmasından yaklaşık 50.000 aracın yararlanacağını öngörmektedirler.

RF'deki son ekonomik kriz döneminde Rubledeki aşırı değer kaybı ithal araçların göreceli olarak pahalılaşmasına yol açmış, yerel markalar ve RF'de yatırımı ya da montaj tesisi olan yabancı markalar pazardaki paylarını artırarak 2017 yılı itibarıyla yaklaşık %87 oranında pazar payına sahip olmuşlardır.

Rusya Federasyonu Otomotiv ana sanayi ihracatı 2017 yılında bir önceki yıla göre %27,3 oranında artarak 2,6 milyar dolar, ithalatı ise %34 oranında artarak 10,8 milyar dolara ulaşmıştır. 2017 yılı otomotiv yan sanayi ihracatı bir önceki yıla göre % 23,9 oranında artarak 2,8 milyar dolar, ithalatı ise %34,8 oranında artarak 18,2 milyar dolar olmuştur.

2017 yılında Rusya otomotiv yan sanayi sektör büyüklüğü değer bakımından 24 milyar dolara ulaşmıştır. Aftermarket pazarda otomobil bileşenleri ve yedek parça satışı ise yaklaşık 990 milyon parçaya erişmiştir. Otomotiv yan sanayinde lastikler %12,4 oran ve 189 milyar Ruble satış rakamı ile lider konumdadır. Süspansiyon Parçaları %10,7 ve 163 milyar Ruble ile ikinci, yağlar ise %7,5 oran ve 114 milyar Ruble ile üçüncü konumdadır.

Autostat tarafından ilan edilen verilere göre, 1 Ocak 2018 itibarıyla Rusya Federasyonu genelinde trafiğe kayıtlı 42,4 milyon adet binek araç bulunmaktadır. Ülkedeki kullanılmış ya da ikinci el araçların %50'den fazlası 10 yaş üzeri araçlardan oluşmaktadır. Bu durum aftermarket pazarda yedek parça ihtiyacının ve yine servis hizmetlerine olan talebin yüksek olmasına sebep olmaktadır.

Rusya'nın 2012 yılında DTÖ'ye girmesi ve otomotiv sektöründe 6 yıllık bir geçiş sürecinden sonra 2018 yılında otomotiv sektörü DTÖ kuralları çerçevesinde uluslararası rekabete açık hale gelmiştir. DTÖ'den önce Rus hükümeti gümrük vergilerini yüksek tutarak yerel üretimi destekleyebilmekte ve yerel üreticiler de bunun avantajı ile üretimlerini devam ettirebilmekteydi. Buna ilaveten daha önce Rus hükümetlerinin yerel üreticiler için uyguladığı bazı destek ve teşviklerin DTÖ kapsamında uygulanamayacak olması da sektördeki yerel üreticiler için rekabet şartlarını zorlaştırmıştır.

2. Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi

2.1 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Üretimi

Rusya Motorlu Taşıtlar Üretim Verileri, 2009-2017 OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu) Sınıflandırmasına göre, 1.000 adet

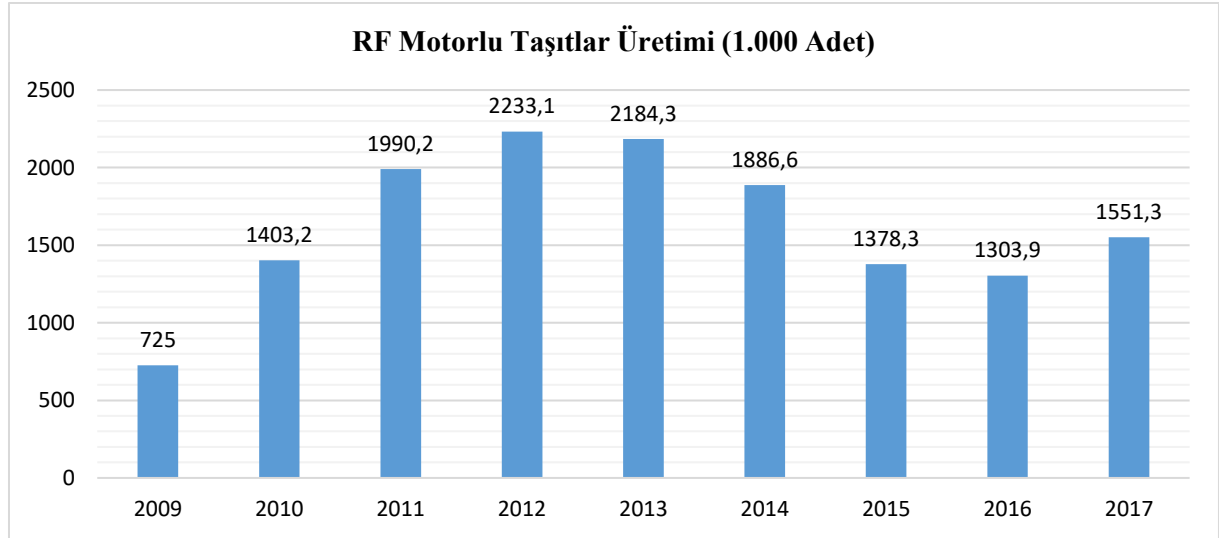
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Binek Otomobil	599,3	1.208,4	1.744,1	1.970,1	1.927,6	1.692,5	1.216,1	1.124,8	1.348,0
Hafif Ticari Araç*	74,6	121,5	146,3	158,4	168,5	121,6	109,0	116,9	123,4
Kamyon**	40,3	60,1	85,2	80,4	73,9	63,2	45,1	50,1	67,0
Otobüs***	10,8	13,3	14,6	24,3	14,3	10,3	8,1	12,1	12,8
Toplam	725,0	1.403,2	1.990,2	2.233,1	2.184,3	1.886,6	1.378,3	1.303,9	1.551,3

*) 3,5 tondan hafif minibüs ve ticari araçlar

**) Hafif ticari araçlar haricindeki ticari araçlar

***) Minibüs haricinde

Kaynak: OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu)



Kaynak: OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu)

2016 yılında Rusya’da motorlu araç üretimi, azalan iç talep ve geleneksel ihrac pazarları olan Orta Asya ülkelerindeki ekonomik kriz nedeniyle önemli oranda düşmüştür. 2016 yılında bir önceki yıla göre binek otomobil üretimi %7,5 oranında azalarak 1,12 milyon adet olmuştur. 2015 yılındaki düşüş ise bir önceki yıla göre %27,6 oranında gerçekleşmiştir. 2016 yılında ticari araç üretimi %10,5 oranında artış göstererek 179 bin adede ulaşmıştır. Ticari araçların sektördeki payı sadece %14 olduğundan bu segmentte her ne kadar üretimde artış olsa da, ülkenin otomotiv sektöründeki genel düşüş eğilimini değiştirememiştir. 2016 yılında ticari araç segmentinde bir önceki yıla göre, hafif ticari araç üretimi %7,3 oranında artarak 116,900 adet, kamyon üretimi %11,2 oranında artarak 50.000 adet ve otobüs üretimi de %50 oranında artarak 12.100 adet olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılında binek otomobil üretimi 2016 yılına göre %19,9 oranında artarak 1,35 milyon adet olmuştur. 2017 yılında hafif ticari araç üretimi 2016 yılına göre %5 oranında artarak 123,4 bin adet, kamyon üretimi %33 oranında artarak 67 bin adet, otobüs üretimi ise %5,7 oranında artarak 12,8 bin adet olmuştur.

2018 yılı ilk 9 aylık döneminde Rusya Federasyonu motorlu taşıtlar üretimi 2017 yılının aynı dönemine göre %16,5 artış göstermiş olup, Ocak-Eylül döneminde 1.270.824 araç üretilmiştir. Bahse konu dönemde binek otomobil üretimi %16,5 artışla 1,13 milyon adete ulaşmıştır. Aynı dönemde yabancı markalara ait üretilen otomobil sayısı ise %15,8 artış ile 843,1 bin adet olmuştur. Bu dönemde hafif ticari araç üretimi %9,1 artış göstererek 88,7 bin, kamyon üretimi (3.5 tondan hafif ticari araçlar dahil) ise %2,3 artışla 109,2 bin olarak gerçekleşmiştir. Kamyon üretiminde yabancı markalar yerel üreticilere göre daha yüksek oranda bir artış göstererek %21,6 artışla 21,2 bin adede ulaşmıştır. Otobüs üretimi ise %1,6 artışla 29,7 bin olarak gerçekleşmiştir. Yabancı otobüs markaları üretiminde %12,2 artış yaşanmış olup üretim adedi 6,4 bine adede ulaşmıştır. Rus yetkililer tarafından 2018 sonuna kadar otomotiv üretiminin %13 oranında artarak üretimin 1,75 milyon adede ulaşacağı tahmin edilmektedir.

2.1.1 Rusya Federasyonu Binek Araç Üretimi (Yerel ve Yabancı Modeller)

RF Binek Araç Üretimi, 1.000 Adet

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Toplam	595,81	1.207,54	1.744,10	1.970,09	1.927,58	1.692,50	1.216,09	1.124,77	1.348,03
Değişim	-	102,7%	44,4%	13%	-2,2%	-12,2%	-28,1%	-7,5%	19,9%
Yerel Modeller	316,87	584,79	662,08	640,07	530,79	416,18	334,11	299,61	349,77
Yabancı Modeller	278,94	622,75	1.082,02	1.330,02	1.396,79	1.276,32	881,98	825,16	998,26

Kaynak: OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu)

Rusya Federasyonu'nda üretilen binek otomobillerde 2016 yılında yerel modellerin miktarı, bir önceki yıla göre %11,5 oranında azalarak 299,61 bin adete düşmüştür. 2017 yılında ise yerel modellerin miktarı bir önceki yıla göre %16,7 oranında artarak 349.770 adete ulaşmıştır. Rusya Federasyonu'nda üretilen yabancı model binek araçlar 2016 yılında 2015 yılına göre %6,8 oranında azalarak 825,16 bin adete düşmüştür. 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %20,9 oranında artarak 998,26 bin adet olmuştur.

2.1.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Yerel Üretici Firmalar

Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Yerel Üretici Firmalar

Marka	Konum	Kuruluş Tarihi	Ortaklık Yapısı	Üretim Segmenti
AvtoVAZ	Togliatti	1966	Alliance Rostec Auto B.V. (joint venture Rostec and Renault-Nissan; 76,25%)	Binek Otomobil, Hafif Ticari Araç
GM-AvtoVAZ	Togliatti	2002	General Motors (41,61%), AvtoVAZ (41,61%) and EBRD (16,78%)	Binek Otomobil
Ford-Sollers	Elabuga	2011	Sollers JSC (50%) and Ford Motor Company (50%)	Binek Otomobil, Hafif Ticari Araç
	Naberezhnye Chelny	1985	Sollers JSC (50%) and Ford Motor Company (50%)	Binek Otomobil, Hafif Ticari Araç
	Vsevolozhsk	2002	Sollers JSC (50%) and Ford Motor Company (50%)	Binek Otomobil
Sollers-Dalنيy Vostok	Vladivostok	2009	Sollers JSC (100%)	Binek Otomobil
Avtotor	Kaliningrad	1996	Avtotor (100%)	Binek Otomobil, Hafif Ticari Araç
Mercedes-Benz Moscovia	Moskovaregion	2019	Daimler AG, Kamaz	Binek Otomobil
Great Wall Motors	Tula	2018	Great Wall Motors (100%)	Binek Otomobil
GAZ	Nizhny Novgorod	1932	GAZ Group (100%)	Hafif Ticari Araç, Minibüs
UralAZ	Miass	1941	GAZ Group (100%)	Ağır Vasıta(Askeri amaçlı olanlar dahil)
PAZ	Pavlovo	1932	GAZ Group (100%)	Minibüs, Otobüs
KAvZ	Kurgan	1958	GAZ Group (100%)	Minibüs, Midibüs, Otobüs
LiAZ	Likino-Dulyovo	1937	GAZ Group (100%)	Otobüs
GOLAZ	MoskovaOblast	1990	GAZ Group (100%)	Otobüs

Kamaz	Naberezhnye Chelny	1969	Rostec (49,9%), Avtoinvest Limited (20,81%), Daimler AG (11%), KAMAZ International Management CO., L.P. (4,25%), EBRD (4%), Financial and leasing company "KAMAZ" (3,72%), Decodelement Services Limited (2,73%); Bireysel (76.000 üstünde)	Ağır Vasıta(Askeri amaçlı olanlar dâhil)
NefAZ	Neftekamsk	1972	Kamaz (50,02%), Republic of Bashkortostan (28,5%)	Treyler, Damperli Kamyon KAMAZ, Otobüs
Kamaz-Marko	Neftekamsk	2012	Kamaz, Marcopolo S.A.	Midibüs
UAZ	Ulyanovsk	1941	Sollers JSC	SUV, Hafif Ticari Araç
Sollers-Isuzu	Ulyanovsk	2006	Sollers JSC, Isuzu	Kamyonet
Volgabus	Volzhsky	1993	Bakulin Motors	Midibüs, Otobüs
Daimler KAMAZ Rus	Naberezhnye Chelny	2010	Daimler, Kamaz	Kamyon, Kamyonet
BAW RUS Motor Corp.	Ulyanovsk	2008	AMS Group, BAW	Kamyon, Kamyonet, Minibüs
Kuzbassavto	Kemerovo Oblast	2010	MARR TEC	Minibüs
Derways	Cherkessk	2003	Mercury (49%), Sberbank (51%)	Binek Otomobil

Kaynak: OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu)

Rusya Federasyonu'nda başlıca otomotiv üreticileri AVTOVAZ-Renault-Nissan grup 553.752 adet üretim ve %34,7 pazar payı ile üretimde lider konumdadır. KIA-Hyundai grup 334.836 adet ve %21,4 payla ikinci sırada, Volkswagen Grup ise 175.639 adet üretim ve %11'lik payla 3. sırada bulunmaktadır. Bu üç grup Rusya toplam pazarının üçte ikisini oluşturmaktadır. 2017 yılında ilk on araç üretici firma arasından 8 tanesi üretimlerini artırırken UAZ ve Toyota Grup'ta sırasıyla %14,8 ve %0,6 oranlarında düşüş gerçekleşmiştir. En çok üretim artışı ise %18,4 oran ile Ford firmasında olmuştur.

Rusya Federasyonu'ndaki yerel üretici firmalar incelendiğinde AvtoVAZ grubu gelir bakımından ülkenin en büyük binek otomobil üreticisi konumundadır. AvtoVAZ ülkedeki lider binek otomobil üreticisi olup, 2016 yılında satışlardan 185 milyar Ruble gelir elde etmiştir. Daha çok ağır vasıta araçlar, otobüs ve motor üretimi yapan GAZ grubu ise 2016 yılında 150 Milyar Ruble gelir ile ikinci sırada yer almaktadır. Bu üreticileri, 133,5 milyar Ruble gelir ile kamyon üreticisi KAMAZ grubu ve 19,7 milyar Ruble gelir ile (GAZ grubuna bağlı) URAL grubu takip etmektedir.

2.1.3 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Yabancı Sermayeli Üretici Firmalar

Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Yabancı Sermayeli Üretici Firmalar

Firma	Konum	Kuruluş Tarihi	Üretim Segmenti
Hyundai	St. Petersburg	2010	Binek Otomobil
Nissan	St. Petersburg	2007	Binek Otomobil
Toyota	St. Petersburg	2007	Binek Otomobil
Scania	St. Petersburg	2002	Kamyon
MAN Truck & Bus	St. Petersburg	2013	Kamyon
Renault	Moskova	1998	Binek Otomobil
Volkswagen	Kaluga	2007	Binek Otomobil
Peugeot Citroën Mitsubishi Alliance	Kaluga	2010	Binek Otomobil
Volvo Vostok	Kaluga	2009	Kamyon
Isuzu	Ulyanovsk	2017	Kamyon
Iveco	Miass	1994	Kamyon

Kaynak: OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu)

Rusya Federasyonu'nda otomotiv ana sanayinde yatırım yapan yabancı firmalardan Nissan ve Toyota firmalarının St. Petersburg şehrinde binek otomobil üretim tesisleri, Scania, Man Truck & Bus firmalarının ise kamyon üretim tesisleri bulunmaktadır. Renault firmasının Moskova'da, Volkswagen, Peugeot-Citroen, Mitsubishi ortak yatırımının Kaluga'da binek otomobil fabrikaları, Volvo firmasının Kaluga'da, Isuzu firmasının Ulyanovsk'ta, Iveco firmasının ise Miass'da kamyon üretim tesisleri bulunmaktadır.

2.1.4 Rusya Federasyonu Otomobil Motoru Üreten Firmalar

Rusya Federasyonu Otomobil Motoru Üreten Firmalar

Firma	Konum	Kuruluş Tarihi	Ortaklık Yapısı	Üretim Segmenti
AvtoVAZ	Togliatti	1966	Alliance Rostec Auto B.V. (joint venture Rostec and Renault-Nissan; 76,25%)	Binek Otomobiller için Benzinli Motorlar
Kamaz	Naberezhnye Chelny	1969	Rostec (49,9%), Avtoinvest Limited (20,81%), Daimler AG (11%), KAMAZ International Management CO., L.P. (4,25%), EBRD (4%), Financial and leasing company "KAMAZ" (3,72%), Decodelement Services Limited (2,73%); Bireysel (76.000 üstünde)	Kamyon, Otobüs ve İş Makineleri için Dizel Motorlar

Yaroslavl Motor Plant (YaMZ)	Yaroslavl	1916	GAZ Group	Zırhlı Askeri Araçlar, Zırhlı Personel Taşıyıcıları, Otobüs ve Kamyonlar için Dizel Motorlar
Ulyanovsk Motor Plant (UMZ)	Ulyanovsk	1944	GAZ Group	Hafif Ticari Araçlar ve SUV'lar için Benzinli Motorlar
Zavolzhye Motor Plant (ZMZ)	Zavolzhye	1958	UAZ (78%)	Arazi Araçları, Hafif Ticari Araçlar ve Minibüsler için Benzinli ve Dizel Motorlar
Tutaev Motor Plant (TMZ)	Tutaev	1969	Kamaz (70%), GAZ Group (30%)	Kamyonlar için Dizel Motorlar
Cummins Kama	Naberezhnye Chelny	2006	Cummins, Kamaz	Kamyonlar için Dizel Motorlar
Sollers Mazda	Vladivostok	2018	Sollers, Mazda	Binek Otomobiller için Benzinli Motorlar
Kamaz Weichei	Yaroslavl	2018	Kamaz, Weichei	Kamyonlar için Dizel ve Benzinli Motorlar Endüstriyel Amaçlı Doğalgaz ve Dizel Motorlar

Kaynak: OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu)

Rusya Federasyonu'nda üretim yapan yerel büyük firmalar aynı zamanda otomobil motoru da üretmektedir. AvtoVAZ binek otomobiller için benzinli motorlar, KAMAZ kamyon, otobüs ve iş makineleri için dizel motorlar üretmekte, yine diğer büyük yerel üretici GAZ grup hafif ticari araçlar ve SUV modeller için benzinli motorlar üretmektedir. UAZ hafif ticari araçlar ve minibüsler için benzinli ve dizel motorlar, Sollers-Mazda ise binek otomobiller için benzinli motorlar üretmektedir.

2.2 Rusya Federasyonu Otomobil Pazarı

AEB-Association of European Businesses verilerine göre 2017 yılında toplam 1.595.737 adet binek ve hafif ticari araç satılmış olup, bu segmentlerde 2016 yılına göre %11,9 oranından bir artış gerçekleşmiştir.

2.2.1 Rusya Federasyonu Binek Otomobil Satışları

RF Binek Otomobil Satışları (Miktar: 1000 adet)

Binek Otomobiller (hafif ticari araçlar hariç)	2016	2017	2016-2017 Değişim
Yerel Modeller	284	323	14%
Yabancı Modeller (RF'de üretilen)	753	897	19%
İthal Yeni Araçlar	273	255	-7%
TOPLAM	1.311	1.475	12,5%

Kaynak: AEB; Autostat; Russian Federal Customs Service

Rusya Federasyonu'nda 2016 yılında binek otomobil satışları %11 oranında azalarak 1,311 milyon adet olmuştur. 2017 yılında Rusya otomotiv sektörü bir önceki yıla göre %12,5 oranında büyümüştür. 2017 yılında 1.475 milyon yeni binek otomobil satılmış olup, bir önceki yıl satılan 1.311 milyon adet göz önüne alındığında %12,5 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

2017 yılında 323 bin adet yerel model binek otomobil satılmış olup, 2016 yılına göre bu segmentteki artış oranı %14 olmuştur. Rusya Federasyonu'nda üretilen yabancı model binek otomobil satışları 2016 yılına göre %19 oranında artarak 897 bin adet olmuştur. 2017 yılında ithal yeni binek araç satışları ise %7 oranında azalarak 255 bin adete düşmüştür.

Rusya Federasyonu Binek Otomobil Satışları (Değer: Milyar Ruble/Dolar)

Binek Otomobiller (hafif ticari araçlar hariç)	RUBLE			DOLAR		
			Değişim			Değişim
	2016	2017		2016	2017	
Yerel Modeller	167	188	13%	2,5	3,2	28%
Yabancı Modeller (RF'de üretilen)	815	1,018	25%	12,2	17,5	43%
İthal Yeni Araçlar	747	764	2%	17,2	13,1	-31%
TOPLAM	1,729	1,970	14%	28,9	33,8	30,5%

Kaynak: AEB; Autostat; Russian Federal Customs Service

RF 2016 yılı binek otomobil satışları değer olarak incelendiğinde, toplam binek araç satışları 2016 yılına göre %31 oranında artarak 33,8 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya binek otomobil pazarı 2017 yılında bir önceki döneme göre değer bakımından hem Ruble hem de Dolar bazında sırasıyla %14 ve %30,5 oranında artış göstermiştir.

Rusya Federasyonu Binek Otomobil Satışları Firma Pazar Payları (Değer:1000 adet)

Üreticiler	2016	2017	Değişim
Lada	19,7%	20,5%	▲
KIA	11,4%	12,3%	▲
Hyundai	11%	10,6%	▼
Renault	8,9%	9,2%	▲
Toyota	7,1%	6,4%	▼
Volkswagen	5,7%	6,1%	▲
Nissan	5,4%	5,2%	▲
Skoda	4,2%	4,2%	≡
Ford	2,8%	2,8%	≡
Mercedes-Benz	2,7%	2,5%	▼
Diğer	21,1%	20,2%	▼

Kaynak: AEB-Association of European Businesses

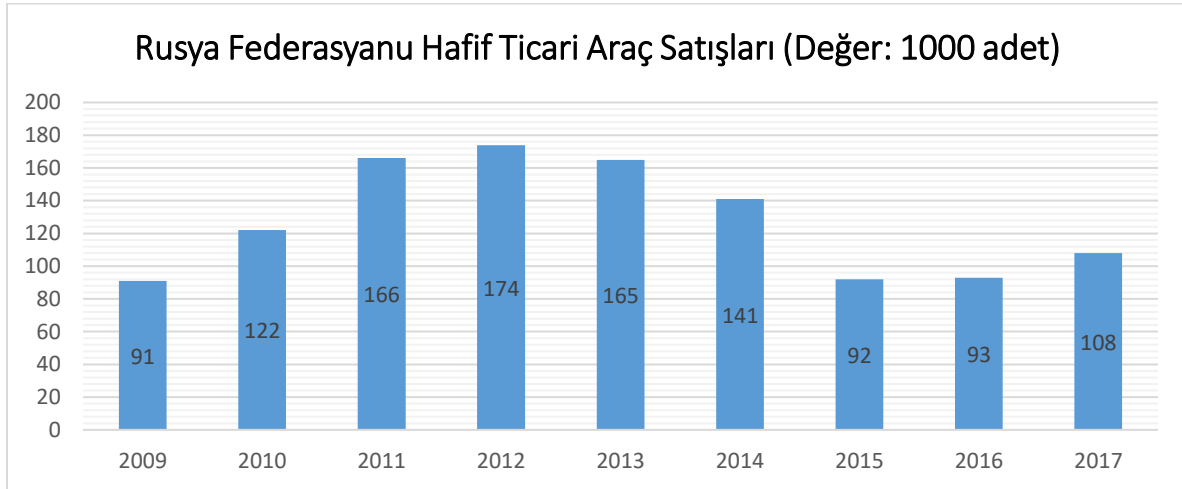
2017 yılında Rus yerel üreticilerin satışları %14 oranında artış göstermiş olup, bu artış özellikle Lada markasının Vesta ve XRAY modellerine yönelik talebin artmasından kaynaklanmıştır. Bu iki modelin satışlarında bir önceki yıla göre sırasıyla %40 ve %67 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Lada'nın 2017 yılında binek otomobil pazarındaki payı %20,5 oran ile ilk sıradadır.

2017 yılında sektördeki yabancı yeni binek otomobil satışları da %19 oranında artarak sektördeki ortalama büyümeyi aşmıştır. Yeni binek otomobil segmentindeki satışlarda pazardaki yabancı modellerin payı ise %61'dir. Yabancı markalar arasında KIA %12,3 oran ile pazarda 2. sırada, Hyundai ise %10,6 oran ile 3. sırada yer almaktadır.

2017 yılında binek otomobil segmentinde ithal otomobillerin payı 2016 yılındaki %21 oranından %17'ye düşmüştür. 2017 yılında ithal otomobillerin pazardaki payı miktar/adet bakımından da %7 oranında azalmıştır.

2017 yılında Rusya Federasyonu'nda en çok satılan binek araç markası yerel Lada markası olup, bir önceki yıla göre satışlarını %17 oranında artırarak 311.588 adet araç satışı gerçekleştirmiştir. Hyundai 157,858 adet ve 2016 yılına göre satışlarda %8,7 oranında artış ile 2. sırada, Kia ise 181.947 adet ve 2016 yılına göre %21,6 oranında artış ile 3. sırada yer almaktadır.

2.2.2 Rusya Federasyonu Hafif Ticari Araç Satışları



Kaynak: Autostat

Rusya Federasyonu Hafif Ticari Araç Pazar Payları (%)

Üreticiler	2016 (%)	2017 (%)	Değişim
GAZ	45.1%	44.1%	▼
UAZ	20.3%	18.5%	▼
Lada	8.3%	9.4%	▲
Ford	5.4%	8.1%	▲
Mercedes-Benz	7.1%	7.4%	▲
Volkswagen	5%	4.6%	▼
Fiat	2.2%	1.8%	▼
Peugeot	1.3%	1.7%	▲
Hyundai	1.7%	1.6%	▼
Citroen	1%	1.5%	▲
Diğer	2.6%	1.4%	▼

Kaynak: Autostat

2017 yılında hafif ticari araç (ağırlığı 3,5 tona kadar olan ticari araçlar) pazarı %17 oranında büyümüş olup, toplamda 108.000 adet satış gerçekleşmiştir. Rus hafif ticari araç pazarı yerel Rus üreticiler tarafından domine edilmekte olup, yerel üreticiler GAZ (Gorky Automotive Plant), UAZ (Ulyanovsk Automotive Plant) ve AvtoVAZ'ın (Lada) pazar payı %72'dir. Bu firmaları Ford %8,1, Mercedes-Benz %7,4 ve Volkswagen %4,6 oranlarında pazar payları ile takip etmektedir.

2018 Ocak-Eylül döneminde Rusya hafif ticari araç pazarı 79.528 satış adedine ulaşmış olup, bir önceki yıla göre %5,8 oranında büyümüştür. Bu segmentte GAZ grup %45,2 oranıyla pazardaki geleneksel liderliğini devam ettirmiştir. GAZ grup 2018 Ocak-Eylül döneminde 35.958 adet satış gerçekleştirmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre satışlarını %7,4 oranında artırmıştır. UAZ grup 11.384 adet satış ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %23,9 oranında düşüş ile ikinci sıradadır. Lada ise 7.764 adet satış ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %13,5 oranında artış ile 3. sırada yer almaktadır.

Hafif ticari araçlar içerisinde Gazelle Next modeli 2018 ilk 9 ayda 20.779 adet ile en çok satan model olmuştur. Aynı dönemde GAZ 3302 modeli 8.013 adet ile ikinci, Ford Transit ise 7.200 adet satış ile 3. sırada yer almıştır.

Rusya Federasyonu Binek ve Hafif Ticari Araç Satışları - En Çok Satan Modeller
(Miktar: 1.000 adet)

RF Pazarında En Çok Satılan İlk 10 Araç Modeli				
Model	Marka	2016	2017	Değişim
Rio	Kia	87.662	96.689	10,3%
Granta	Lada	87.726	93.686	6,8%
Vesta	Lada	55.174	77.291	40,1%
Solaris	Hyundai	90.380	68.614	-24,1%
Creta	Hyundai	21.929	55.303	152,2%
Polo	Volkswagen	47.702	48.595	1,9%
Duster	Renault	44.001	43.828	-0,4%
Largus	Lada	29.341	33.601	14,5%
XRAY	Lada	19.943	33.319	67,1%
RAV4	Toyota	30.603	32.931	7,6%

Kaynak: AEB; Autostat

2017 yılında en çok satılan binek araç modeli Kia Rio olup, satışlarını 2016 yılına göre %10,3 oranında artırarak toplam 96.689 adet araç satılmıştır. Lada markasının Granta modeli 2017 yılında satışlarını %6,8 oranında artırarak 93.686 adet ile 2. sırada, Lada markasının Vesta modeli ise satışlarını 2016 yılına göre %40,1 oranında artırarak 77.291 adet ile 3. sırada yer almıştır.

Rusya Federasyonu Binek ve Hafif Ticari Araç Satışları-En Çok Satan Modeller, Ocak-Eylül 2018 (Miktar: 1.000 adet)

Model	Marka	2017	2018	Değişim
Rio	Kia	54.641	76.189	39,4%
Granta	Lada	73.532	75.071	2,1%
Solaris	Hyundai	67.702	70.186	3,7%
Creta	Hyundai	53.264	50.317	-5,5%
Polo	Volkswagen	37.188	49.683	33,6%
Largus	Lada	33.999	42.804	25,9%
Duster	Renault	22.053	32.440	47,1%
XRAY	Lada	30.636	31.643	3,3%
RAV4	Toyota	23.976	26.292	9,7%
Rapid	Skoda	21.605	25.813	19,5%

Kaynak: AEB; Autostat;

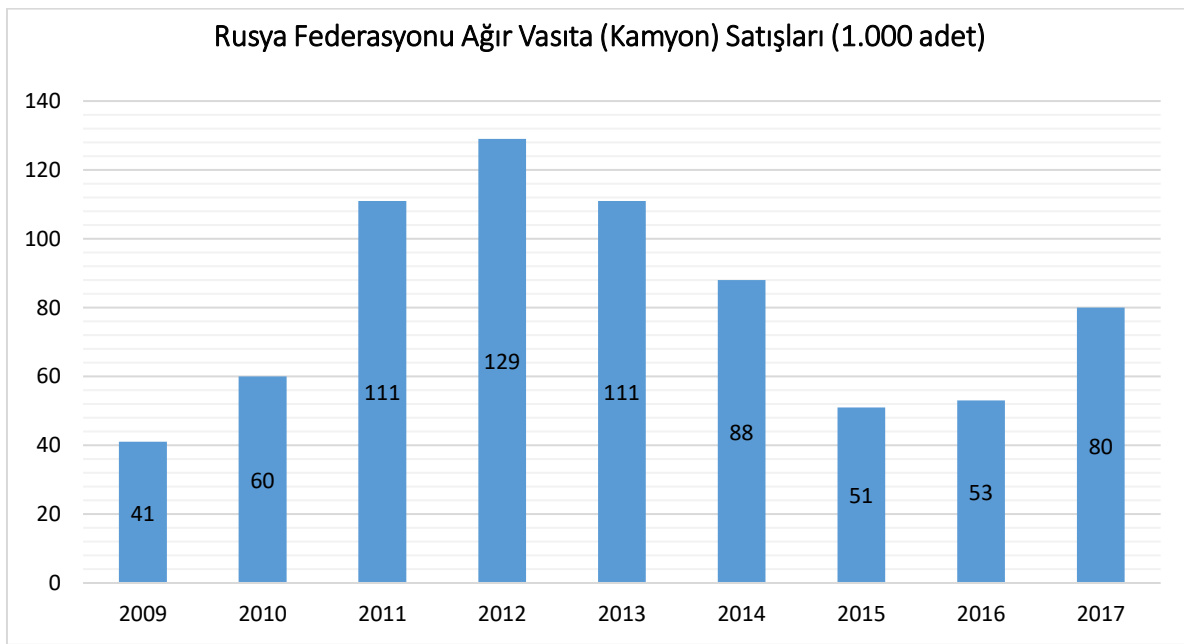
2018 yılının ilk 9 ayında da Kia Rio modeli pazardaki binek araç modelleri arasında en çok tercih edilen model olmuş ve bir önceki yılın aynı dönemine göre satışlarını %39,4 oranında artırarak toplamda 76.189 araç satmıştır. Lada Granta modeli ise bir önceki yılın aynı dönemine göre satışlarını %2,1 oranında artırarak 75.071 adet ile 2. sırada, Hyundai Solaris modeli ise bir

önceki yılın aynı dönemine göre satışlarını %3,7 oranında artırarak 70.186 adet satış ile 3. sırada yer almıştır.

2017 yılında pazarda en çok tercih edilen segment SUV (Sport utility vehicles) olmuştur. SUV 2018 yılında da en çok tercih edilen segment olmaya devam etmiş olup, Autostat verilerine göre Ağustos 2018 ayında pazarda %44,6 oranıyla liderliğini devam ettirmiştir. Hyundai Creta ise %8,7 oran ile en çok tercih edilen SUV model olmuştur.

SUV modellerin dayanıklılığı ve güvenilirliği tercih edilmelerindeki en önemli faktörlerdir. Ayrıca Rusya Federasyonu'nda yolların bozukluğu ve yılın yarısından fazlasında kış şartlarının etkili olması da bu modellerin tercih edilmesinde rol oynamaktadır

2.2.3 Rusya Federasyonu Ağır Ticari Araç (Kamyon) Satışları



Kaynak: Autostat

Rusya Federasyonu Firmalar Bazında Ağır Vasıta (Kamyon) Pazar Payları

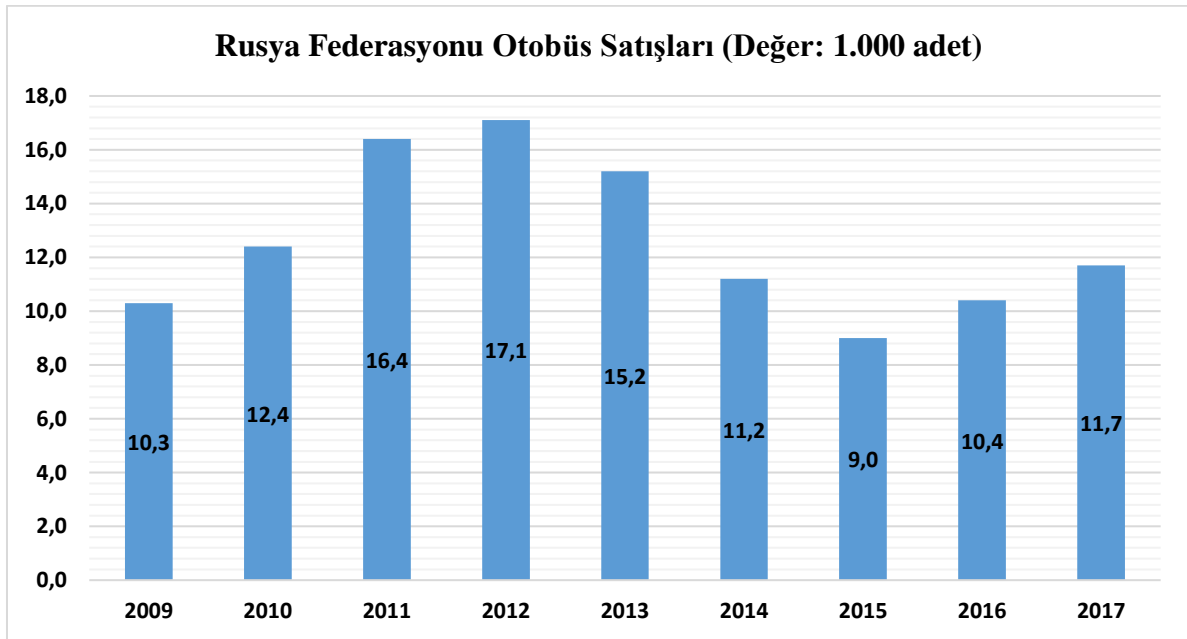
Üreticiler	2016 (%)	2017 (%)	Değişim
KAMAZ	37.9%	32.9%	▼
GAZ	13.6%	9.7%	▼
Volvo	3.2%	7.5%	▲
Scania	4.7%	7.1%	▲
Mercedes-Benz	3.9%	7%	▲
MAN	4.2%	5.9%	▲
MAZ	6.2%	4.8%	▼
Isuzu	4.7%	4.6%	▼
DAF	1.8%	4.6%	▲
Ural	5%	4.1%	▼
Diğer	14.8%	11.8%	▼

Kaynak: Autostat

RF 2017 yılı kamyon (3,5 Tondan ağır ticari araçlar) pazarı 2016 yılına göre %51 oranında büyümüş olup, toplamda 80.000 adet satış gerçekleşmiştir. Bu segmentte ithal araçların pazar payı artmakta olup, 2017 yılında yerel üreticilerin pazar payı %10 oranında azalırken, yabancı üreticilerin pazar payı %13 oranında artış göstermiştir. Sektördeki en büyük üretici Kamaz olup, 2017 yılı pazar payı % 33 oranındadır. Kamaz'ın, %9,7 pazar payı ile GAZ grubu, %7,5 oranda pazar payı ile Volvo ve %7,1 pazar payı ile Scania izlemektedir. Mercedes-Benz ise %7 oranında pazar payı ile 5. sırada yer almaktadır.

2018 yılı ilk dokuz ayında toplam 57.035 adet kamyon satılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,3 oranında artış gerçekleşmiştir.

2.2.4 Rusya Federasyonu Otobüs Satışları



Kaynak: Autostat

Rusya Federasyonu Otobüs Satışları Firmalar Bazında Pazar Payları

Üretici Firma	2016 (%)	2017 (%)	Değişim
PAZ	57.4%	65%	▲
LIAZ	18.1%	12.8%	▼
NEFAZ	5.7%	4.3%	▼
KAVZ	3.6%	3.1%	▼
Volgabus	2.7%	3.1%	▲
MAZ	8%	3.1%	▼
Diğer	4.5%	8.6%	▲

Kaynak: Autostat

2017 yılında otobüs segmentinde satışlar %13 oranında artış göstermiş olup, toplamda 11.700 adet yeni araç satılmıştır. Otobüs pazarının %88'i yerel markalardan oluşmakta olup, 2017 yılında PAZ (Pavlovskii Avtobusnyi Zavod) %65'lik pazar payı ile lider konumdadır. Bu

segmentte LIAZ (Likinsky Bus Plant) %12,8 oranında pazar payı ile 2. sırada, NEFAZ (Neftekamsk Avtozavod PAO) ise %4,3 oranında pazar payı ile 3. sıradadır.

2018 yılı ilk 9 ayında toplam 8.900 adet otobüs (minibüs dahil) satılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre satışlarda %11,8 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

Rusya Federasyonu'nda satılan otobüslerde ilk 3 model yerel markalardan oluşmaktadır. Yerel üretici PAZ %65 oran ve 5.129 adet ile pazardaki liderliğini sürdürmektedir. PAZ bir önceki yılın aynı dönemine göre satışlarını %3 oranında artırmıştır. LIAZ 1.234 adet satış ile ikinci sırada ve NEFAZ 520 adet ile 3. sırada yer almaktadır. Pazarda 4. sırada Belarus markası olan MAZ 439 adet ile 4. sırada ve Çin Yuyong 416 adet ile 5. sırada yer almaktadır.

2.2.5 Rusya Federasyonu Elektrikli Araç Satışları

Autostat verilerine göre 2017 yılında Rusya Federasyonu'nda yeni elektrikli araç satışları 2016 yılına göre %28,4 oranında artarak 95 adet olmuştur. Tesla pazardaki %65 oranında pazar payı ile en popüler elektrikli araç modelidir. 2017 yılında Rusya'da 62 adet Tesla model elektrikli araç satılmıştır. Nissan 29 adet satış ile 2. sırada, Renault 3 adet ile 3. sırada yer almaktadır. 2017 yılında Rusya'da 1 adet de Mitsubishi-MiEV elektrikli araç satılmıştır. Rusya Federasyonu'nda yeni elektrikli araçların en çok satıldığı bölge 51 adet ile Moskova Şehri ve bölgesi olmuştur.

2018 yılı Ocak-Haziran döneminde Rusya Federasyonu elektrikli yeni araç satışları 2017 yılının aynı dönemine göre %79,3 oranında artarak 52 adet olmuştur. Bu dönemde Nissan Leaf modeli 24 adet satış ile ilk sırada yer almıştır.

2.2.6 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Firma Bazında Satışları

RF Otomotiv Ana Sanayi Satışları, İlk 50 Firma (1.000 ABD Doları)

	Firma/Yıl	2016	2017
1	Volkswagen Group Rus OOO	3.150.641	4.125.499
2	Avtovaz PAO	3.131.944	4.059.465
3	Hyundai Motor Manufacturing Rus Liability LTD	1.927.983	2.624.406
4	Kamaz PAO	2.271.013	2.521.112
5	Avtoframos OAO	1.559.381	2.190.697
6	Nissan Manufacturing Rus OOO	1.594.134	1.837.456
7	Avtomobilnyi Zavod Gaz OOO	1.239.151	1.479.685
8	Ford Sollers Holding LTD	887.881	1.164.980
9	United Automotive Group Co. LTD	744.746	908.484
10	Severstalauto-Chelny , LLC	486.632	686.961
11	Mazda Motor Rus LTD	505.989	632.762
12	Ulyanovsk Automobile Plant OOO	550.097	608.895
13	Mercedes-Benz Trucks Vostok OOO	276.597	601.110
14	Mazda Sollers Manufekchuring Rus OOO	438.266	480.786
15	Gaz PAO	342.966	375.333
16	Avtomobilnyi Zavod Ural OAO	325.337	312.572

17	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Mitsubishi Motors Rus	263.875	302.049
18	Volivo Komponenty OOO	82.120	300.676
19	Pisma Rus OOO	264.677	295.088
20	Zakrytoe Dzhi Em-Avtovaz AO	255.329	292.824
21	Pavlovskii Avtobusnyi Zavod OOO	183.794	259.356
22	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Likinskii Avtobusnyi Zavod	230.225	246.095
23	Neftekamskii Avtozavod PAO	201.900	211.688
24	Isuzu Rus AO	115.102	196.870
25	Avtomobilnaya Kompaniya Derveis OOO	130.609	188.055
26	Dzheneral Motorz Avto OOO	196.116	183.217
27	Proizvodstvennoe Obaedinenie Elabuzhskii Avtomobilnyi Zavod AO	61.974	100.467
28	Volgabas OOO	55.990	82.699
29	Torgovaya Kompaniya Kommash-Graz OOO	63.935	79.486
30	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Proizvodstvenno-Kommercheskaia Firma Luidor	65.061	72.132
31	Aktcionernoe Obshchestvo Galichskii Avtokranovyi Zavod	61.928	72.100
32	Klincovskii Avtokranovyi Zavod AO	55.283	71.770
33	Shumerlinskii Zavod Specializirovannyh Avtomobilei AO	140.948	70.744
34	Iveko-Amt OOO	62.818	69.119
35	Uliyanovskii Motorny Zavod AO	55.407	60.653
36	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Uralspetctrans	41.086	59.882
37	Kamminz Kama ZAO	49.309	58.900
38	Volgabas Volzhskii OOO	14.883	57.384
39	ST Nizhegorodec OOO	69.686	54.441
40	Man Trak End Bas Prodakshn Rus OOO	28.391	51.675
41	Scania-Peter	20.353	50.081
42	Chelyabinskii Mehanicheskii Zavod OAO	40.328	49.233
43	Russkaya Mehanika AO	40.715	47.881
44	Ruskomtrans OOO	32.525	47.743
45	Trolza ZAO	26.688	47.520
46	Otkrytoe Aktcionernoe Obshchestvo Chechenavto	34.267	42.456
47	Bryanskii Avtomobilnyi Zavod AO	49.264	42.132
48	Grand Auto OOO	33.653	41.645
49	Spm OOO	29.218	41.621
50	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Chaika- Nn	30.382	38.733

Kaynak:EMİS (Emerging Markets Research, Data, News)

Rusya Federasyonu 2017 yılı otomotiv ana sanayi satışları firma bazında değer bakımından incelendiğinde en çok satışı 4,12 milyar Dolar ile Volkswagen Group yapmıştır. AvtoVAZ 4,05

milyar dolar ile 2. sırada, Hyundai Motor ise 2,64 milyar Dolar ile 3. sırada yer almaktadır. Kamaz 2,5 milyar Dolar ile 4. sırada, Avtoframos ise 2,19 milyar Dolar ile 5. sırada yer almaktadır.

2.3 Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Otomobil Satışları

Rusya Federasyonu 2017 yılında ikinci el binek otomobil satışları 2016 yılına göre %2,1 oranında artarak 5,3 milyon adet olmuştur. 2017 yılında pazarda satılan yabancı araç modelleri bir önceki yıla göre %3 oranında artarak 3,6 milyon adet olmuştur.

Sektörde yerel LADA %27 pazar payı ile geleneksel liderliğini sürdürerek 2017 yılında 1,44 milyon adet satış gerçekleştirmiştir. Toyota ise 586.500 adet satış ile ikincil piyasada en çok satılan yabancı marka olmuştur. Japon Nissan ise 284.600 adet satış ile 3. sırada yer almıştır.

2017 yılında Ford Focus modeli 132.700 adet satış ile ikinci el piyasada en çok satılan yabancı araç modelidir. Toyota Corolla 102.200 adet satış ile 2. sırada, Hyundai Solaris ise 79.600 adet ile 3. sırada yer almıştır.

2018 yılı ilk dokuz ayında ikincil piyasa araç satışları 4 milyon adede ulaşmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,9 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Bu dönemde pazardaki büyüme ekonomik ve premium segmentlerde olmuştur.

İkinci el piyasasından ekonomik segmentteki araçların pazar payı toplam ikinci el pazarın %90'nını oluşturmaktadır olup, yaklaşık 3,6 milyondur. Lada ikinci el piyasada 1 milyondan fazla satış adedi ile lider konumda olup, 2018 yılının ilk 9 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre satışlarda %3,6 oranında bir azalma olmuştur. İkinci el yabancı araç piyasasında Rus tüketiciler en çok Toyota marka araçları tercih etmekte olup, 2018 yılı ilk dokuz ayında 444.500 adet satış gerçekleşmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,3 artış olmuştur. İkinci el piyasasında Nissan, Hyundai, Kia, Chevrolet, Ford, Volkswagen ve Renault tercih edilen diğer markalardır. Yerel üreticiler bakımından pazar payları dikkate alındığında Lada'ya ilaveten UAZ ve GAZ modellerinde sırasıyla %2,9 ve %17,9 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir. İkincil piyasada yabancı model satışlarında ise Daewoo ve Peugeot satışlarında sırasıyla %6,6 ve %0,9 oranında bir düşüş gerçekleşmiş olup, diğer yabancı modellerde ise büyüme olmuştur.

İkincil piyasada premium segment araçlar, toplam pazarın %10'unu oluşturmaktadır olup, 2018 Ocak-Eylül döneminde toplam satışlar 375.500 adede ulaşmıştır. Bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,6 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Bu segmente ilk üç marka Alman üreticilere ait olup, markalar sırasıyla 93.400 adet ile Mercedes, 85.300 adet ile BMW ve 71.200 adet ile Audi'dir. Bu dönemde Mercedes ve BMW modellerinde sırasıyla %0,3 ve %1,7 oranında bir artış olmakla birlikte Audi'de %1,5 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir. Bu segmentteki yabancı modellerde Audi ile birlikte Volvo'da %1,2 ve Jeep'de %7,2 oranında bir düşüş olmuştur.

2.3.1 Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Hafif Ticari Araç Satışları

2017 yılında Rusya Federasyonu'nda ikinci el piyasada hafif ticari araç (LCV) satışları 2016 yılına göre %2,1 oranında artarak 416.000 adet olmuştur. 2017 yılında hafif ticari araç pazarının %40'tan fazlası, 172.600 adet satış ile yerel GAZ markasına aittir. UAZ markası 40.400 adet

ile 2. sırada, Toyota ise 25.600 adet satış ile pazarda 3. sırada yer almaktadır. Alman markalarından Volkswagen 25.100 adet ile 4. sırada, Mercedes ise 20.600 adet satış ile 5. sırada yer almaktadır.

2017 yılında pazarda en çok satılan LCV modeli GAZ-3302 olup, 100.700 adet satış ile pazardaki satışların yaklaşık dörtte birini oluşturmaktadır. GAZ markasının diğer iki modeli GAZ-3221 modeli 21.500 adet satış ile 2. sırada, GAZ-2705 modeli ise 19.200 adet satış ile 3. sırada yer almaktadır. Ford Transit modeli 17.900 adet satış ile 4. sırada, UAZ-3909 modeli ise 14.700 adet satış ile 5. sırada yer almaktadır. (Kaynak: Autostat)

2.3.2 Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Kamyon Satışları

2017 yılında Rusya Federasyonu'nda ikinci el piyasada kamyon satışları 2016 yılına göre %1 oranında azalarak 280.000 adet olmuştur. 2017 yılında ikinci el kamyon pazarının dörtte biri 71.500 adet satış ile KAMAZ markasına aittir. GAZ markası 27.700 adet ile 2. sırada, Belarus markası MAZ 25.400 adet satış ile 3. sırada, yerel ZIL ise 16.400 adet satış ile 4. sırada yer almaktadır. İsveç Volvo markası 15.000 adet satış ile pazarda 5. sırada yer almakta olup, yabancı modeller arasında lider konumdadır.

KAMAZ-65115 modeli 9.100 adet satış ile pazarda en çok tercih edilen kamyon modeli olmuştur. Volvo FH modeli 8.300 adet ile 2. sırada, KAMAZ-55111 modeli 6.600 adet satış ile 3. sırada, KAMAZ-5320 modeli 6.500 adet satış ile 4. sırada, GAZ-3309 modeli ise 5.900 adet satış ile 5. sırada yer almaktadır. (Kaynak: Autostat)

2.3.3 Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Otobüs Satışları

2017 yılında Rusya Federasyonu'nda ikinci el otobüs satışları 2016 yılına göre %1 oranında azalarak 23.400 adet olmuştur. 2017 yılında ikinci el otobüs pazarının yaklaşık yarısı, 11.500 adet satış ile PAZ markasına aittir. Hyundai markası 1.900 adet satış ile 2. sırada, yerel LIAZ markası 1.500 adet ile 3. sırada, Belarus MAZ 1.200 adet satış ile 4. sırada ve yerel KAVZ markası ise 1.100 adet satış ile 5. sırada yer almaktadır.

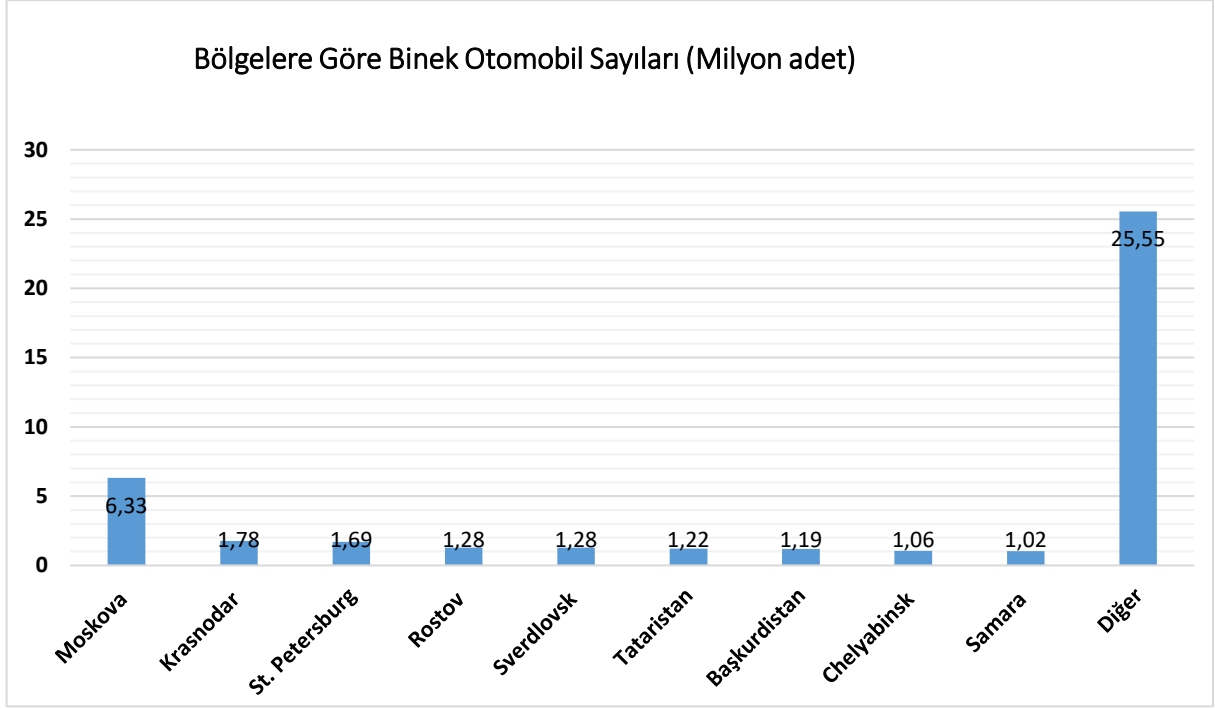
PAZ-3205 modeli ülkede en çok tercih edilen otobüs modeli olup, bu modelde 2017 yılında 7.600 adet satış gerçekleşmiştir. PAZ-3204 modeli 1.900 adet satış ile 2. sırada, Hyundai Country modeli 1.300 adet satış ile 3. sırada, PAZ-4234 modeli 1.300 adet satış ile 4. sırada, LIAZ-5256 modeli ise 800 adet satış ile 5. sırada yer almaktadır. (Kaynak: Autostat)

2.3.4 Rusya Federasyonu İkincil Piyasa Elektrikli Araç Satışları

Autostat verilerine göre 2017 yılında Rusya Federasyonu'nda ikinci el elektrikli araç satışları 2016 yılına göre 3,3 kat artarak 1.047 adet olmuştur. Bu artışın, ülkenin Uzak Doğu Bölgesi'ne ithal edilen Nissan Leaf modelinden kaynaklanmıştır. 2017 yılında 932 adet Nissan Leaf modeli satılmış olup, bu araçların 524 adedi Rusya Federasyonu Uzak Doğu Federal Bölgesi'nde, 141 adedi Sibiry Federal Bölgesi'nde, kalan kısım da diğer bölgelerde satılmıştır. 2017 yılında Mitsubishi'nin i-MiEV modeli 50 adet satış ile 2. sırada, Tesla S Sedan modeli 44 adet satış ile 4. sırada, Tesla X Crossover modeli ise 4 adet satış ile 5. sırada yer almıştır. (Kaynak: Autostat)

2.4 Rusya Federasyonu Otomobil Parkı

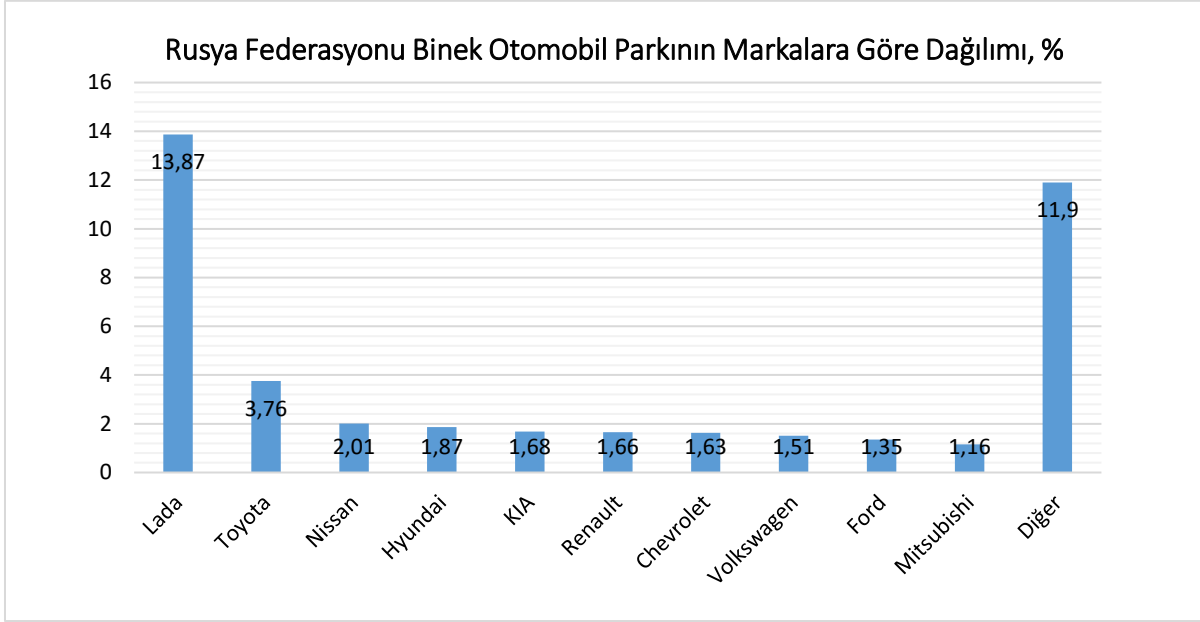
2.4.1 Rusya Federasyonu Binek Otomobil Parkı



Kaynak: Autostat

Autostat tarafından ilan edilen verilere göre, 1 Ocak 2018 itibarıyla Rusya Federasyonu genelinde trafiğe kayıtlı 42,4 milyon binek araç bulunmaktadır. Binek araç parkının bölgelere göre dağılımı incelendiğinde, Moskova %15 ile ilk sırada gelmektedir. Krasnodar %4, Petersburg %4, Rostov %4, Sverdlovsk %4, Tataristan ise %3'lük paylarla araç parkı açısından öne çıkan diğer şehirlerdir. Yine Autostat verilerine göre bahse konu araçların %54'ü on yıldan daha eski olup, büyük şehirlerde taşraya nispetle daha yeni araçlar kullanılmaktadır. Ülkedeki araç parkı AB Ülkeleri'ne kıyasla daha yaşlı olup, mevcut otomobil parkının ancak %13'ü Euro-5 standardını taşımaktadır. Diğer taraftan mevcut araç parkıyla ilgili dikkat çekici diğer bir istatistik ise dizel motorlu araçlar toplam araçların sadece %5'ini oluşturmaktadır.

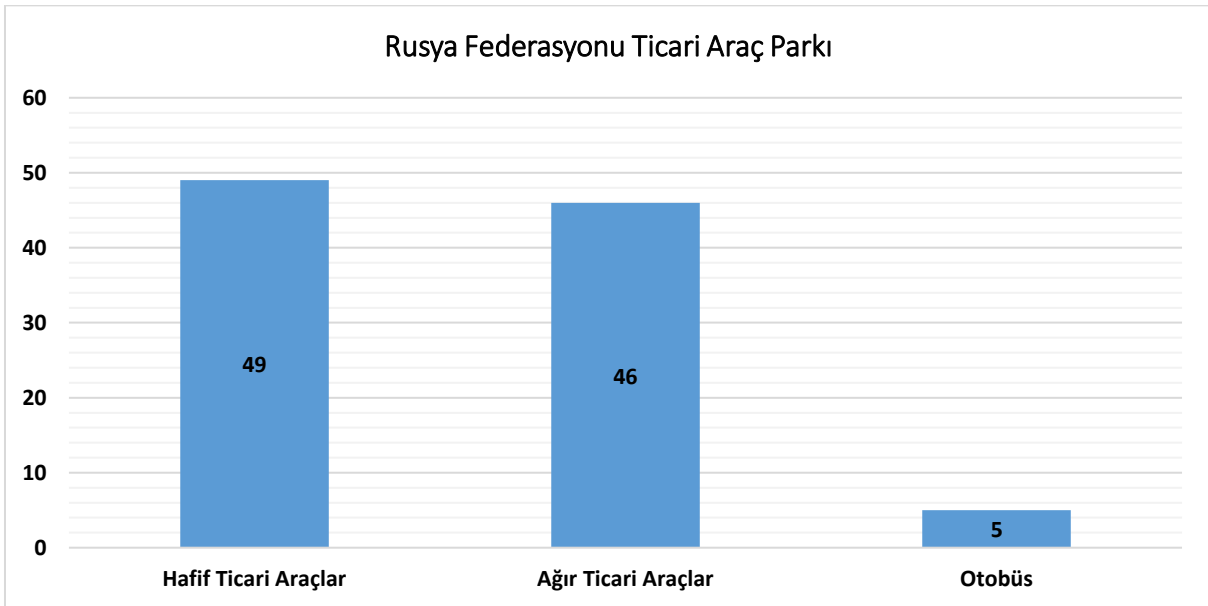
Rusya Federasyonu Binek Otomobil Parkı Markalara Göre Dağılım



Kaynak: Autostat

Rusya Federasyonu binek araç parkı, araç modelleri bakımından incelendiğinde, yerli Lada 13,9 milyon adet ve %33 payla pazar lideri konumundadır. Lada'yı 3,8 milyon adet ile Toyota, 2 milyonla Nissan ve 1,9 milyon ile Hyundai takip etmektedir. RF binek otomobil parkının %61'i yabancı markalı araçlardan oluşmaktadır.

2.4.2 Rusya Federasyonu Ticari Araç Parkı

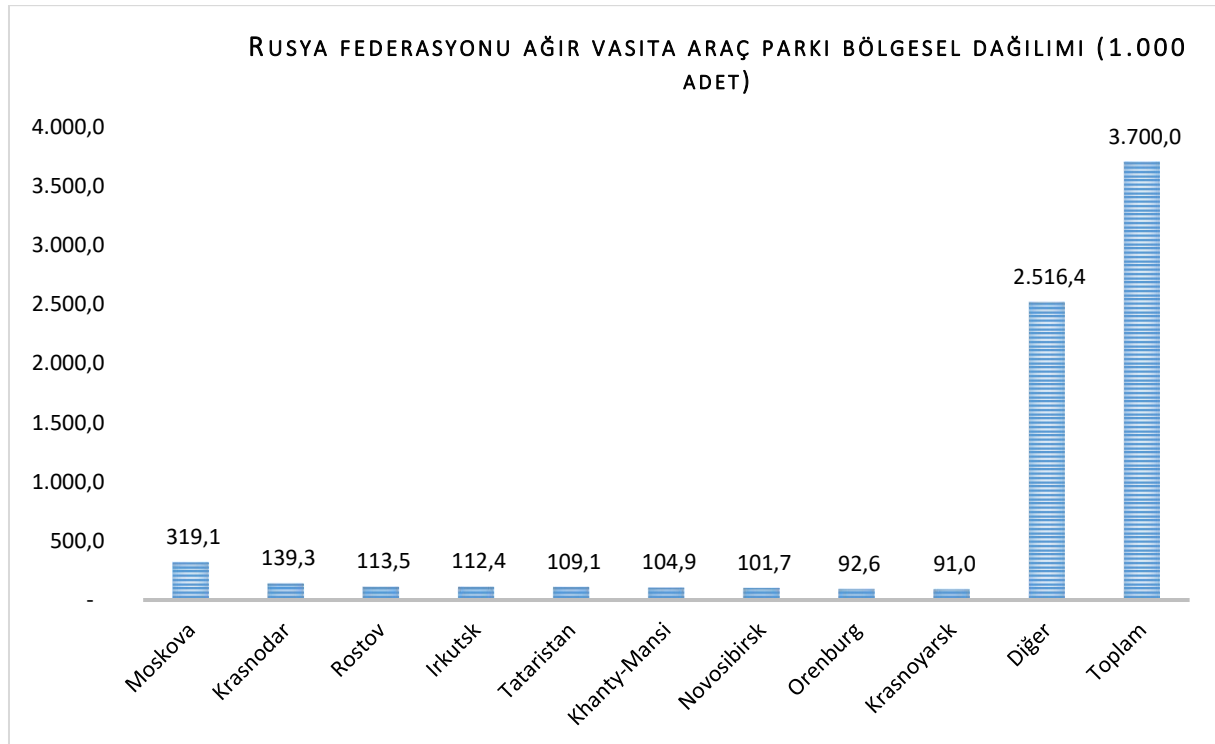


Kaynak: Autostat

AUTOSTAT verilerine göre 1 Ocak 2018 tarihi itibari ile RF genelinde kayıtlı ticari araç sayısı 8,19 milyondur. Ticari araç parkında hafif ticari araçların payı %49 olup, toplam kayıtlı hafif ticari araç sayısı 4 milyon adettir. Hafif ticari araç parkının %37'si yabancı markalardan %63'ü ise yerel markalardan oluşmaktadır. Ağır ticari araçların payı %46 olup, RF'de toplam 3,7 milyon ağır vasıta ticari araç bulunmaktadır. Ağır vasıtaların %78'i yerel markalardan %22'si yabancı markalardan oluşmaktadır. RF'de trafiğe kayıtlı 400 bin otobüs bulunmaktadır. Ticari araç parkında %5 payı olan otobüslerin %22'si yabancı, %78'i ise yerel markalardan oluşmaktadır. Genel olarak RF ticari araç parkında yerel markalar hâkim konumdadır.

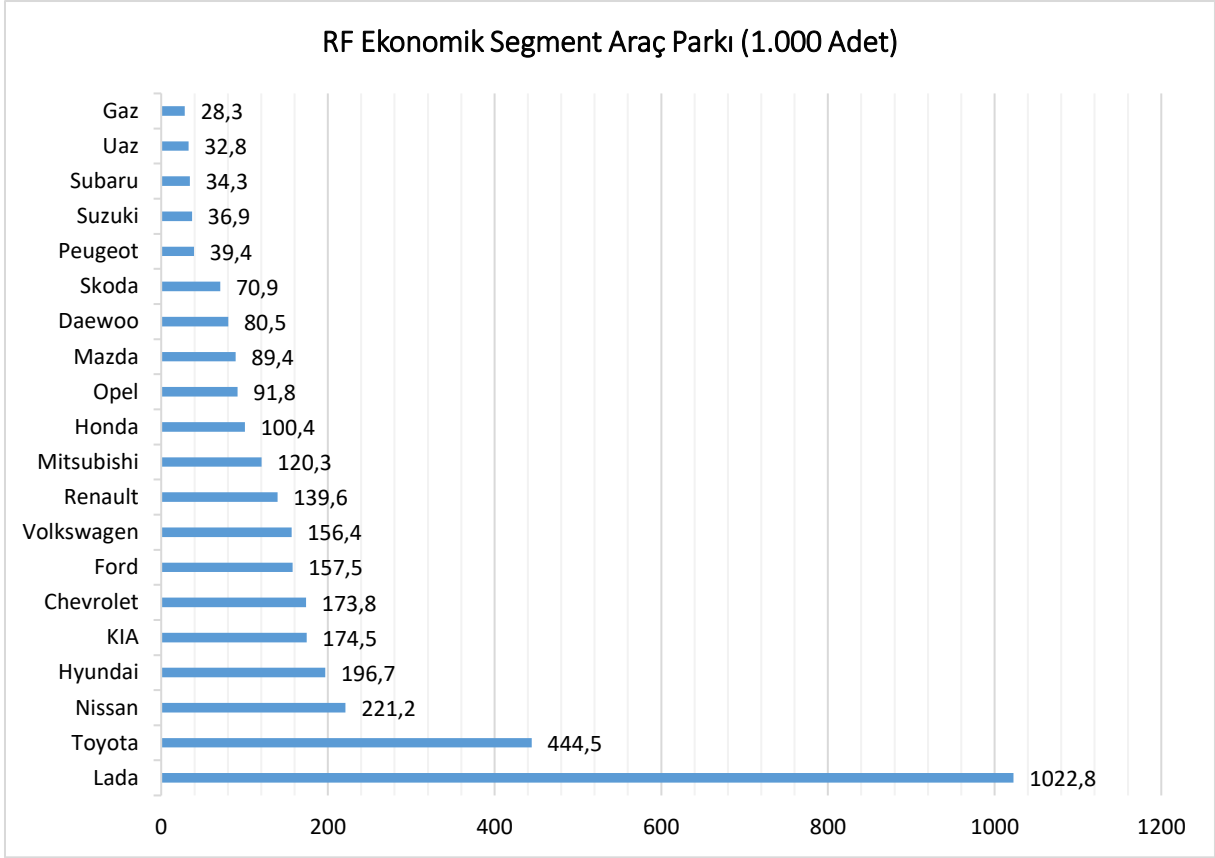
RF ağır vasıta parkıyla ilgili dikkat çekici diğer bir husus araçların eskiliğidir. Sovyet döneminden kalma vasıtaların azımsanmayacak sayıda olduğu ağır vasıta araç parkının %65'i 15 yaşından büyük araçlardan oluşmakta olup, dizel araçların oranı ise %67'dir. Ağır vasıtaların %53'ü tüzel kişilere aitken %47'si şahısların mülkiyetinde bulunmaktadır.

Rusya Federasyonu Bölgelere Kayıtlı Ağır Vasıta Ticari Araç Parkı



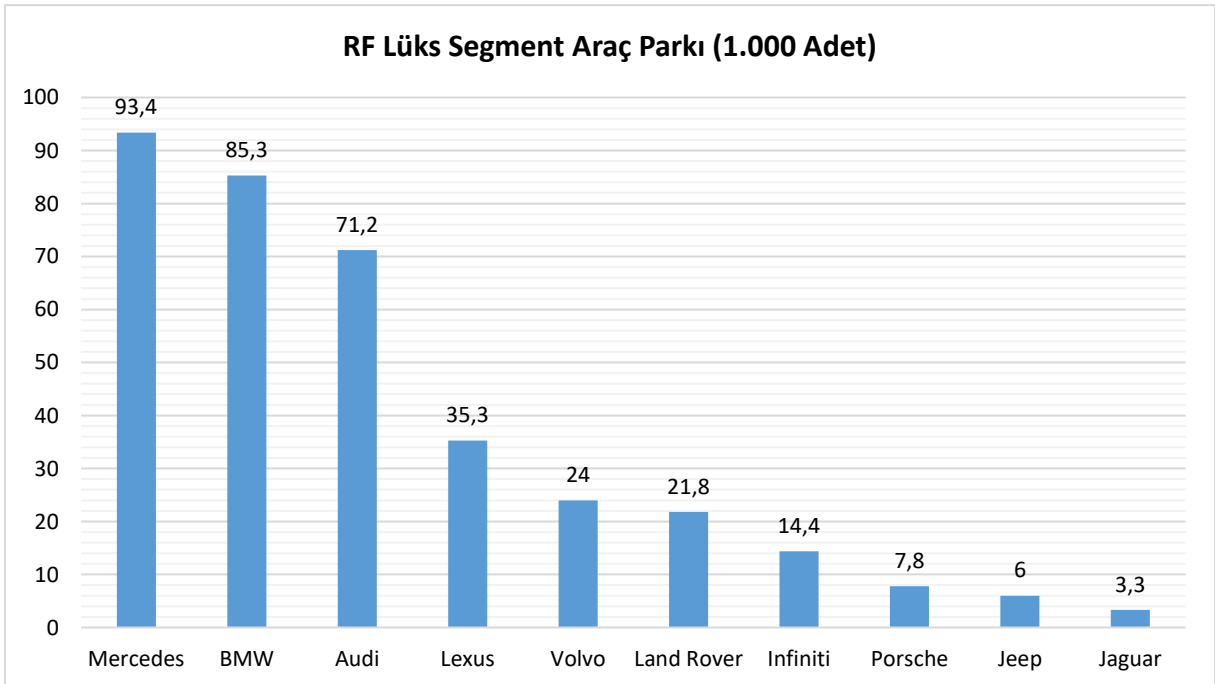
Ağır vasıtaların bölgelere göre dağılımı incelendiğinde, Moskova Bölgesinin %34 pay ve 319,1 bin adetle lider konumda olduğu görülmektedir. Krasnodar Bölgesi 139,3 bin araçla ikinci, Rostov Bölgesi ise 113,5 bin araçla üçüncü sıradadır. 100 bin vasıtanın üzerinde araç olan diğer bölgeler ise sırasıyla Irkutsk (112,4 bin), Tataristan (109,1 bin), Khanty-Mansi (104,9 bin), Novosibirsk (101,7 bin).

Autostat uzmanlarına göre, ilk üç model pazardaki toplam kamyon parkının %60'ını oluşturmakta olup, bu araçlar yerel üreticiler tarafından üretilmektedir. Yabancı markalarda en önde gelen model Volvo'ya ait olup, pazarda 92.400 adet Volvo model kamyon bulunmaktadır.



Kaynak: Autostat

Rusya Federasyonu ekonomik segment araç parkı markalar bazında incelendiğinde Lada markası 1,02 milyon araç ile ilk sırada yer almaktadır. Toyota 444,5 bin adet ile 2. sırada, Nissan ise 221 bin adet ile 3. sırada yer almaktadır.



Kaynak: Autostat

Rusya Federasyonu'nun lüks araç segmentindeki araç parkı incelendiğinde, Mercedes markasının 93,4 bin adet ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. BMW markası 85,3 bin adet ile 2. sırada, Audi ise 71,2 bin adet ile 3. sırada yer almaktadır.

2.5 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Dış Ticaret

2.5.1. Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi İhracatı

2.5.1.1 Rusya Federasyonu Ürünlere Göre Otomotiv Ana Sanayi İhracatı

Rusya'nın Ürünlere Göre Otomotiv Ana Sanayi İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

	2015		2016		2017		2016-2015 % Değişim		2017-2016 % Değişim	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
8701-Traktörler	144.760	5.284	56.724	2.877	81.819	5.353	-60,8	-45,6	44,2	86,1
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	34.236	2.004	40.746	1.857	82.340	2.275	19,0	-7,3	102,1	22,5
8703-Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	1.115.422	98.982	1.105.776	68.803	1.331.957	84.893	-0,9	-30,5	20,5	23,4
8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	452.400	20.019	352.613	14.305	335.669	14.607	-22,1	-28,5	-4,8	2,1
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	512.978	1.560	468.639	1.009	745.859	1.099	-8,6	-35,3	59,2	8,9
TOPLAM	2.259.796	127.849	2.024.497	88.851	2.577.644	108.227	-10,4	-30,5	27,3	21,8

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv ana sanayi ihracatı, 2017 yılında bir önceki yıla göre değer bazında %27,3 oranında artarak 2,58 milyar Dolar olmuştur. 2017 yılında toplam ihraç edilen araç sayısı ise 2016 yılına göre %21,8 oranında artarak 108.227 adet olmuştur. Otomobiller ve diğer binek araçlar, yaklaşık 85 bin adetle ihracatta başı çekmektedir.

2.5.1.2 Rusya Federasyonu'nun Bölgesel Bazda Otomotiv Ana Sanayi İhracatı

Rusya'nın Federal Bölgeler Bazında Otomotiv Ana Sanayi İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

FEDERAL BÖLGE	2015		2016		2017	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
MERKEZ FEDERAL BÖLGESİ	970.544	36.835	1.084.040	36.457	1.523.314	50.684
VOLGA FEDERAL BÖLGESİ	648.391	56.731	441.272	31.065	479.669	32.274
KUZEY-BATI FEDERAL BÖLGESİ	346.424	22.544	328.450	16.993	397.268	20.901
URAL FEDERAL BÖLGESİ	188.779	5.483	100.806	1.993	140.452	2.654

SİBİRYA FEDERAL BÖLGESİ	84.966	4.902	31.953	715	14.236	824
GÜNEY FEDERAL BÖLGESİ	16.194	1.186	26.223	1.281	17.717	756
UZAK DOĞU FEDERAL BÖLGESİ	1.994	50	8.784	232	4.068	111
KUZEY-KAFKASYA FEDERAL BÖLGESİ	2.505	118	2.971	115	922	23
TOPLAM	2.259.796	127.849	2.024.497	88.851	2.577.644	108.227

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu 2017 yılı otomotiv ana sanayi ihracatı, Federal Bölgeler bazında incelendiğinde Moskova Federal Bölgesinin 1,52 milyar Dolar ve 50.684 adetle ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Volga Federal Bölgesi 479,67 milyon Dolar ve 32.274 adet ile 2. sırada, Kuzey-Batı Federal Bölgesi ise 397,26 milyon Dolar ve 20.901 adet ile 3. sırada yer almaktadır.

2.5.1.3 Rusya Federasyonu'nun Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İhracatı

Rusya'nın Ülkeler Bazında Otomotiv Ana Sanayi İhracatı, İlk 20 Ülke
(Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

Ülke	2015		2016		2017	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
Belarus	264.850	25.578	317.606	26.152	439.377	32.630
Kazakistan	781.059	65.635	282.109	16.180	482.019	24.401
Çek Cum.	1.106	105	8.054	543	224.787	15.825
Ukrayna	38.742	4.476	80.475	6.986	59.292	5.363
Letonya	13.989	2.158	19.127	2.817	25.785	3.580
Birleşik Arap Emirlikleri	15.310	204	20.323	357	40.588	3.061
Özbekistan	22.311	1.513	29.022	2.400	28.401	1.919
Ermenistan	7.360	643	43.481	1.677	47.088	1.488
Çin	76.377	900	162.670	2.350	135.716	1.460
Macaristan	634	132	8.579	1.540	8.994	1.418
Azerbaycan	62.494	6.071	25.105	1.871	22.471	1.409
ABD	16.763	270	33.656	646	21.953	1.172
Lübnan	14.268	1.433	24.263	3.032	8.962	1.164
Etiyopya	52	1	7.620	80	41.355	988
Küba	741	24	37.471	1.169	31.919	841
Slovakya	1.029	142	2.600	299	5.596	785
Estonya	3.320	256	5.423	352	10.595	679
Kırgızistan	8.425	586	10.860	551	12.369	616
Moğolistan	5.698	334	4.896	302	7.715	572
Meksika	-	-	2.782	334	5.047	567

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2017 yılında otomotiv ana sanayinde ihracat yaptığı ilk 5 ülke sırasıyla: Belarus, Kazakistan, Çek Cumhuriyeti, Ukrayna ve Letonya olmuştur. Rusya Federasyonu'nun ihracat yaptığı ülkeler göz önüne alındığında, gümrük birliği anlaşması yaptığı ülkelerin başlıca ihraç pazarları olduğu görülmektedir.

2.5.1.4 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Ocak-Eylül Dönemi İhracatı

Rusya Federasyonu'nun İlk 9 Aylık Dönemler İtibari ile Ana Sanayi İhracatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

GTİP	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)		2018-2017 % Değişim	
	Değer	Adet	Değer	Adet	Değer	Adet	Değer	Adet	Değer	Adet
TOPLAM	1.446.314	92.771	1.246.028	61.555	1.772.147	78.559	1.379.487	82.089	42,2	27,6
8701-Traktörler	120.927	4.324	42.337	2.103	51.506	3.764	61.630	2.807	21,7	79,0
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	21.579	1.214	26.616	1.199	38.630	1.362	55.668	1.751	45,1	13,6
8703-Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	796.687	73.434	771.412	48.762	1.018.802	63.619	913.211	66.104	32,1	30,5
8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	307.723	12.668	214.794	8.863	188.778	9.162	227.047	9.622	-12,1	3,4
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	199.399	1.131	190.869	628	474.431	652	121.931	1.805	148,6	3,8

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv ana sanayi ihracatı, 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre değer bakımından %42,2 oranında artarak 1,38 milyar Dolar olmuştur. Ana sanayi ihracatı miktar bazında değerlendirildiğinde, ihracat 2018 yılının ilk 9 ayında 2017 yılının aynı dönemine göre %27,6 oranında artarak 82.089 adet olmuştur.

2.5.1.5 Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Oto Ana Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Federal Bölgeler Bazında Dönemsel Ana Sanayi İhracatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

FEDERAL BÖLGE	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)	
	Değer	Miktar	Değer	Adet	Değer	Adet	Değer	Adet
TOPLAM	1.446.314	92.771	1.246.028	61.555	1.772.147	78.559	1.379.487	82.089
MERKEZ FEDERAL BÖLGESİ	510.562	24.846	627.932	26.432	1.080.222	38.718	592.935	32.279
KUZEY-BATI FEDERAL BÖLGESİ	260.595	17.047	220.104	11.413	299.395	15.116	316.242	16.938
GÜNEY FEDERAL BÖLGESİ	12.151	913	18.413	895	14.212	595	12.935	554
VOLGA FEDERAL BÖLGESİ	437.962	40.621	273.146	20.380	284.516	21.533	350.767	29.837
URAL FEDERAL BÖLGESİ	148.865	4.648	73.386	1.607	78.073	1.761	94.841	2.071
SİBİRYA FEDERAL BÖLGESİ	74.464	4.605	24.899	583	11.513	719	9.697	354

UZAK DOĞU FEDERAL BÖLGESİ	567	24	5.509	144	3.687	100	1.669	33
KUZEY-KAFKASYA FEDERAL BÖLGESİ	1.149	67	2.639	101	529	17	401	23

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2018 yılı Ocak-Eylül dönemi Federal Bölgeler itibari ile ihracatı incelendiğinde, Merkez Federal Bölgesi'nin 592,94 milyon Dolar ve 32.279 adet ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Volga Federal Bölgesi 350,77 milyon Dolar ve 29.938 adet ile 2. sırada, Kuzey-Batı Federal Bölgesi ise 316,24 milyon Dolar ve 16.938 adet ile 3. sırada yer almaktadır.

2.5.1.6 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Ülkelere Göre Dönemsel Otomotiv Ana Sanayi İhracatı, İlk 20 Ülke, 2015-2018
(Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

ÜLKE	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
TOPLAM	1.446.314	92.771	1.246.028	61.555	1.772.147	78.559	1.379.487	82.089
Belarus	183.377	17.361	220.855	19.375	288.757	21.053	449.564	33.830
Kazakistan	627.940	52.862	189.059	11.169	306.468	17.088	374.338	18.018
Çek Cum.	707	64	2.035	97	223.412	15.680	67.058	5.918
Ukrayna	15.060	1.611	49.683	4.516	41.387	3.847	41.700	4.418
Özbekistan	18.741	1.245	24.610	2.051	20.663	1.400	38.510	3.311
Letonya	9.230	1.415	13.333	1.969	18.903	2.595	21.620	2.693
Azerbaycan	54.926	4.884	17.329	1.191	16.069	823	31.555	2.386
Ermenistan	5.514	523	13.518	736	20.783	1.131	43.328	921
Küba	703	23	488	40	31.322	835	21.541	597
Sırbistan	5.953	397	2.406	328	5.670	434	4.036	546
Slovakya	536	60	1.586	193	3.348	489	4.437	526
Lübnan	3.530	165	15.988	1.934	8.526	1.111	3.923	503
Irak	9.047	12	-	-	13	2	5.397	500
Moldova	3.495	348	4.933	300	3.998	303	8.817	459
Macaristan	27	4	7.047	1.283	8.267	1.326	3.701	445
Kırgızistan	6.561	479	7.890	394	8.910	455	9.697	441
Finlandiya	5.847	86	10.458	158	30.362	362	23.852	413
Estonya	1.285	135	3.290	221	5.759	282	3.044	401
Litvanya	13.750	585	15.921	654	2.519	500	6.911	401
Moğolistan	3.671	247	3.821	228	5.799	382	14.348	389

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde otomotiv ana sanayi ürünlerinde ihracat yaptığı ilk 5 ülke sırasıyla: Belarus, Kazakistan, Çek Cumhuriyeti, Ukrayna ve Özbekistan olmuştur. Rusya Federasyonu, otomotiv ana sanayi ihracatının yarısından fazlasını Belarus ve Kazakistan'a yapmaktadır.

2.5.2. Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi İthalatı

Rusya'nın Ürünler Bazında Otomotiv Ana Sanayi İthalatı (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

GTİP	2015		2016		2017		2016-2015 % Değişim		2017-2016 % Değişim	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
8701-Traktörler	526.389	43.022	695.020	57.391	1.716.335	83.171	32,0	33,4	146,9	44,9
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	92.082	1.232	120.669	1.603	169.052	1.674	31,0	30,1	40,1	4,4
8703-Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımaya üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	6.490.628	349.925	6.034.551	267.272	6.697.553	267.700	-7,0	-23,6	11,0	0,2
8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	898.256	22.575	1.032.809	20.302	2.001.924	31.966	15,0	-10,1	93,8	57,5
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	171.340	882	164.755	451	199.429	693	-3,8	-48,9	21,0	53,7
TOPLAM	8.178.694	417.636	8.047.804	347.019	10.784.293	385.204	-1,6	-16,9	34,0	11,0

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu otomotiv ana sanayi ithalatı, 2017 yılında bir önceki yıla göre değer bazında %34 oranında artarak 10,8 milyar dolar olmuştur. 2017 yılında toplam ithal edilen araç sayısı ise 2016 yılına göre %11 oranında artarak 385.204 adet olmuştur.

2.5.2.1 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Ocak-Eylül Dönemi İthalatı

Rusya'nın İlk 9 Aylık Dönemler İtibari ile Otomotiv Ana Sanayi İthalatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

GTİP	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
8701-Traktörler	360.956	30.562	408.902	48.154	1.167.760	60.712	1.167.801	86.267
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	59.870	802	76.455	1.015	119.656	1.170	158.799	1.799
8703-Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımaya	4.804.236	258.755	4.376.120	197.604	4.692.657	183.400	5.183.871	212.369

üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)								
8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	593.076	14.584	665.374	13.623	1.402.313	19.833	1.455.474	18.014
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcılı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	130.917	725	136.675	289	121.479	439	224.005	741
TOPLAM	5.949.054	305.428	5.663.525	260.685	7.503.865	265.554	8.189.950	319.190

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu otomotiv ana sanayi ithalatı 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde değer bakımından bir önceki yılın aynı dönemine göre %9,1 oranında artarak 8,1 milyar Dolar olmuştur. Yine aynı dönemde Rusya otomotiv ana sanayi ithalatı ise miktar bazında %20,1 oranında artarak 319.190 adet olmuştur.

2.5.2.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Bölgesel İthalatı

Rusya'nın Federal Bölgelere Göre Ana Sanayi İthalatı (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

FEDERAL BÖLGE	2015		2016		2017	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
MERKEZ FEDERAL BÖLGESİ	7.181.785	340.888	7.071.489	262.363	9.499.150	280.196
KUZEY-BATI FEDERAL BÖLGESİ	521.351	40.658	451.465	41.890	479.074	24.949
GÜNEY FEDERAL BÖLGESİ	51.049	1.825	62.123	2.001	61.603	11.319
VOLGA FEDERAL BÖLGESİ	130.186	6.009	178.219	7.845	358.662	24.208
URAL FEDERAL BÖLGESİ	84.107	1.372	132.738	2.135	81.533	977
SİBİRYA FEDERAL BÖLGESİ	109.365	1.787	41.974	1.186	123.769	1.524
UZAK DOĞU FEDERAL BÖLGESİ	77.712	23.611	86.463	28.120	145.392	38.374
KUZEY-KAFKASYA FEDERAL BÖLGESİ	23.139	1.486	23.333	1.479	35.110	3.657
TOPLAM	8.178.694	417.636	8.047.804	347.019	10.784.293	385.204

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu otomotiv ana sanayi ithalatı Federal Bölgeler bazında incelendiğinde, 2017 yılında Merkez Federal Bölgesi 9,4 milyar Dolar ve 280.196 adet ile ilk sırada yer almaktadır. Kuzey-Batı Federal Bölgesi 479 milyon Dolar ve 24.949 adet ile 2. Sırada, Volga Federal Bölgesi ise 358,6 milyon Dolar ve 24.208 adet ile 3. sırada, Uzak Doğu Federal Bölgesi ise 145,3 milyon Dolar ve 38.374 adet ile 4. sırada yer almaktadır.

2.5.2.3 Rusya Federasyonu Otomotiv Ana Sanayi Bölgesel İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Bölgelere Göre Dönemsel Ana Sanayi İthalatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

FEDERAL BÖLGE	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
MERKEZ FEDERAL BÖLGESİ	5.212.383	248.958	5.015.590	196.710	6.601.453	190.058	7.220.145	227.742
KUZUY-BATI FEDERAL BÖLGESİ	369.733	28.509	281.495	34.290	319.622	17.464	367.936	23.225
GÜNEY FEDERAL BÖLGESİ	39.094	1.258	47.435	1.525	46.406	10.232	41.147	5.176
VOLGA FEDERAL BÖLGESİ	92.407	5.086	111.720	5.982	263.180	15.365	232.342	32.984
URAL FEDERAL BÖLGESİ	69.495	1.076	111.114	1.915	57.706	683	110.183	1.373
SİBİRYA FEDERAL BÖLGESİ	90.121	1.543	24.964	659	94.524	1.305	100.564	684
UZAK DOĞU FEDERAL BÖLGESİ	56.464	17.657	55.817	18.528	93.515	27.492	94.500	25.610
KUZUY-KAFKASYA FEDERAL BÖLGESİ	19.357	1.341	15.391	1.076	27.459	2.955	23.134	2.396
TOPLAM	5.949.054	305.428	5.663.525	260.685	7.503.865	265.554	8.189.950	319.190

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2018 yılı Ocak-Eylül dönemi Federal Bölgeler itibari ile otomotiv ana sanayi ithalatında Merkez Federal Bölgesi 7,22 milyar Dolar ve 227.741 adet ile ilk sırada gelmektedir. Kuzey-Batı Federal Bölgesi 367,9 milyon Dolar ve 23.225 adet ile 2. Sırada, Volga Federal Bölgesi ise 232,3 milyon Dolar ve 32.984 adet ile 3. sırada yer almaktadır.

2.5.2.4 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İthalatı

Rusya'nın Ülkeler Bazında Otomotiv Ana Sanayi İthalatı, İlk 20 Ülke (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

ÜLKE	2015		2016		2017	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
Japonya	2.072.573	107.820	2.339.636	110.420	2.224.007	91.872
Çin	173.058	58.829	98.716	27.648	266.351	62.708
Almanya	1.636.860	55.476	1.492.184	48.722	1.831.699	46.448
Belarus	742.825	21.390	942.657	48.518	1.281.877	25.396
ABD	873.752	29.753	865.529	18.478	1.099.439	20.506
İngiltere	646.687	26.623	551.735	14.258	654.825	17.103
Tayland	108.586	6.344	99.498	5.083	338.981	15.287
Özbekistan	32.899	5.542	24.005	4.677	73.171	15.148
Hollanda	60.978	1.080	166.507	2.680	527.053	8.274
İspanya	123.304	6.899	134.880	5.633	224.955	7.312
Finlandiya	92.282	4.616	104.917	2.881	238.336	6.941
Macaristan	98.506	8.972	75.535	7.010	83.904	6.356
İtalya	55.060	4.029	77.843	4.588	121.395	5.690
İsveç	225.933	5.282	212.975	4.172	321.015	5.651
Çek Cum.	247.184	21.909	136.030	10.622	117.542	5.547

Slovakya	133.986	3.761	155.042	4.159	214.667	5.542
Meksika	14.884	1.973	12.193	1.283	127.761	5.262
Polonya	38.638	1.572	63.093	2.732	209.902	5.044
Türkiye	76.500	7.026	56.762	4.716	82.849	4.900
Fransa	58.681	2.713	50.473	2.197	167.693	4.694
TOPLAM	8.178.784.94	417.163.636	8.847.800.4	337.700.19	10.784.293	385.205.204

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2017 yılında otomotiv ana sanayinde ithalat yaptığı ilk 5 ülke, değer bakımından sırasıyla Japonya, Almanya, Belarus, ABD ve İngiltere olmuştur. Toplam ithalatta adet bakımından ise Çin 2. sırada yer almaktadır.

2.5.2.5 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Ana Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Ülkeler Bazında Otomotiv Ana Sanayi Dönemsel İthalatı, İlk 20 Ülke, 2015-2018
(Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

ÜLKE	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
Çin	132.399	43.678	65.725	22.550	164.132	48.737	261.062	74.677
Japonya	1.405.059	72.299	1.704.657	84.970	1.529.854	60.249	1.690.382	68.244
Almanya	1.219.003	39.932	1.039.739	35.457	1.334.327	34.937	1.346.416	36.018
Belarus	503.473	14.661	597.634	38.592	957.417	17.492	1.008.812	25.027
ABD	672.224	23.647	665.642	13.437	788.058	13.427	941.870	18.350
İngiltere	518.958	21.356	410.693	10.634	508.877	12.311	509.934	13.684
Tayland	59.596	3.536	71.555	3.660	141.396	6.332	198.940	9.579
Türkiye	62.991	6.385	31.189	2.721	65.506	3.921	89.906	6.256
İspanya	93.189	5.127	92.717	4.245	162.726	5.127	199.382	6.000
Macaristan	75.387	6.505	50.019	4.965	59.503	4.455	68.299	5.524
Slovakya	76.959	2.145	134.120	3.710	159.698	4.021	225.687	5.309
İsveç	153.973	3.849	154.312	3.269	217.073	3.751	244.429	4.995
Finlandiya	47.376	1.951	52.652	989	150.709	4.276	160.956	4.689
Fransa	54.671	2.307	40.953	1.675	82.194	2.497	131.554	4.545
G. Kore	222.570	14.888	60.139	3.721	36.161	2.149	82.749	4.149
Hollanda	44.671	790	75.254	1.280	363.004	5.790	230.794	3.854
Polonya	14.937	848	33.448	1.709	141.668	3.688	136.278	3.789
Meksika	12.878	1.736	10.689	1.146	84.691	3.776	78.161	3.586
Çek Cum.	220.066	19.693	118.301	9.456	87.268	4.174	80.563	3.508
Brezilya	0	0	4.644	72	67.060	1.052	212.295	3.177
TOPLAM	5.949.054	305.428	5.663.525	260.685	7.503.865	265.554	8.189.950	319.190

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde otomotiv ana sanayi ithalatı 8,2 milyar Dolar ve 319.190 adet olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde ithalat yaptığı başlıca ülkeler Japonya, Almanya, Belarus, ABD, İngiltere ve Çin olmuştur.

3. Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi

3.1 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayinde Genel Durum

2017 yılında Rusya otomotiv yan sanayi pazarı 24 milyar Dolarlık bir değere ulaşmıştır. Sektörde “aftermarket” pazarında satılan otomobil bileşenleri ve yedek parçaların adedi ise yaklaşık 990 milyon adet olmuştur.

Otomotiv yan sanayi ürünleri satışlarında, Lastikler %12,4 pay ve 189 milyar Ruble ile lider konumundadır. Süspansiyon aksamı %10,7 pay ve 163 milyar Ruble ile ikinci, yağlar ve diğer otomotiv sıvıları ise %7,5 pay ve 114 milyar Ruble ile üçüncü konumdadır. Araç sahipleri 2017 yılında 312 milyon litre yağ ve diğer otomotiv sıvıları tüketmişlerdir.

Rusya Federasyonu’ndaki kullanılmış ya da ikinci el araçların %50’den fazlası 10 yaş üzeri araçlardan oluşmaktadır. Bu durum sektörde yedek parça ve servis hizmetlerine olan talebin yüksek olmasına sebep olmaktadır.

Pazardaki otomotiv yan sanayi ürünlerini başlıca üç kategoride inceleyebiliriz:

A-Orijinal Yedek Parçalar

Bu sınıftaki yedek parçalar OEM üreticileri tarafından temin edilen ve sertifikalandırılan yedek parçalardır. Bu yeni orijinal yedek parçalar otomotiv üreticileri ve yetkili servisler tarafından kullanılmakta ve yetkili perakendeciler tarafından temin edilmekte ve satılmaktadır. Bu orijinal parçalar araçlar için en ideali olmakla birlikte fiyatları en yüksek olan parçalardır.

B-Orijinal Olmayan Yedek Parçalar

Bu parçalar OEM firmalarından bağımsız üretim yapan yan sanayi firmaları tarafından üretilen parçalardır. Bu tür parçalar araç markası adı altında değil üretici firmanın markası ile satılmaktadır. Bu orijinal olmayan yeni parçalar genellikle perakendeciler ve yetkili olmayan oto servisleri tarafından kullanılmaktadır. Bu tür parçaların fiyatları orijinal yedek parçalardan %30-60 oranında daha düşük olmakla birlikte kalitesi de düşük olabilmektedir. Ancak bu türdeki bütün yedek parçaların düşük kaliteli olduğu söylenemez. NGK, KYB, Nisshinbo vs. gibi çok kaliteli ama OEM’lerden bağımsız yedek parça üreten üreticiler ve markalar bulunmaktadır.

Bu tarz parçalar kullanmanın diğer dezavantajlı tarafı, bu parçaları kullanmanın araçların garanti kapsamından çıkmasına sebep olabilmesidir. Sektördeki bu tarz parçalarda en büyük üretici Çin olup, RF en çok ithalatı Çin’den gerçekleştirmektedir.

C-İkinci El Yedek Parçalar

Eski veya kaza yapan araçlardan çıkarılan kullanılabilir ya da düzeltilebilir durumdaki yedek parçalardan oluşan bu kategorideki ürünler diğerlerine kıyasla oldukça düşük maliyetli ürünlerdir. Bazı durumlarda bu parçaların kalitesi oldukça yüksek olmakla birlikte örneğin turbo kompresör ya da otomatik vites kutusu gibi bazı parçaların kalite ve sağlamlığından %100 emin olmak mümkün olamamaktadır. Bu tür parçalar genellikle 3-5 yaş altı araçlardan temin edilmekte olup, daha yaşlı araçlarda düzgün parçalar bulmak oldukça zordur.

3.1.1 Rusya Federasyonu Oto Yan Sanayi Üretici Firmaları ve Satışlar

RF Otomotiv Yan Sanayi Üreticileri ve Satış Rakamları (Değer: 1.000 ABD Doları)

S.N.	Firma Adı	2015	2016	2017	Değişim	Pazar Payı
1	Avtovaz PAO	2.314.322	3.131.944	4.059.465	29,6%	34,6%
2	Avtomobilnyi Zavod Gaz OOO	862.875	1.239.151	1.479.685	19,4%	12,6%
3	Gaz PAO	212.194	342.966	375.333	9,4%	3,2%
4	Mobis Module Cis LLC	131.971	214.939	367.110	70,8%	3,1%
5	Peterform LTD	98.089	163.552	238.066	45,6%	2,0%
6	Pauer Interneshnl-Shiny OOO		157.243	187.649	19,3%	1,6%
7	Magna Avtomotiv Rus AO	98.293	133.962	172.768	29,0%	1,5%
8	Foresiya Avtomotiv Development OOO	110.789	136.442	167.105	22,5%	1,4%
9	Chelyabinskii Kuznechno-Pressovyi Zavod PAO	66.787	108.417	124.913	15,2%	1,1%
10	Daewon Rus LTD	62.221	87.211	121.319	39,1%	1,0%
11	Lear LTD	88.302	107.769	120.800	12,1%	1,0%
12	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Benteler Avtomotiv	64.965	102.144	120.337	17,8%	1,0%
13	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Kik	47.951	80.065	104.162	30,1%	0,9%
14	Robert Bosh Samara OOO		56.207	99.960	77,8%	0,9%
15	Gestamp-Severstali-Kaluga	59.973	105.143	99.439	-5,4%	0,8%
16	Toiota Boshoku OOO	46.171	74.173	99.432	34,1%	0,8%
17	Cf Kama OOO	36.740	60.446	90.683	50,0%	0,8%
18	Doowon Rus LTD	35.926	57.304	89.612	56,4%	0,8%
19	Yazaki Volga OOO	27.877	46.724	77.920	66,8%	0,7%
20	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Leoni Rus	39.326	58.841	77.636	31,9%	0,7%
21	Nvh Rus LLC	34.775	47.999	66.765	39,1%	0,6%
22	Daaz Stamp LLC	36.484	42.082	66.146	57,2%	0,6%
23	Zakrytoe Proizvodstvennaya Torgovo-Finansovaya Kompaniya Zavod Transportnogo Elektrooborudovaniya AO		39.530	61.418	55,4%	0,5%
24	Takata Rus OOO	37.519	52.380	60.618	15,7%	0,5%
25	Alpha Automotive Technologies Liability Co LTD		47.450	59.796	26,0%	0,5%
26	Tutaevskii Motorny Zavod OAO	29.111	50.256	54.909	9,3%	0,5%
27	Knorr-Bremze Kama OOO	28.308	42.254	52.679	24,7%	0,4%
28	Pes/SKK AO (Пэс/СКК АО)	35.552	45.189	52.136	15,4%	0,4%
29	Dimitrovgradskii Zavod Avtokomponentov OOO		35.442	52.096	47,0%	0,4%
30	Saaz Complect LTD	43.149	32.902	50.535	53,6%	0,4%
31	Fmis OOO	22.646	29.120	50.433	73,2%	0,4%
32	Nizhegorodskie Motory OOO	29.695	41.700	50.282	20,6%	0,4%
33	Advers OOO	15.835	30.348	49.651	63,6%	0,4%

34	Yaroslavskii Zavod Dizelinoi Apparatury AO	35.075	47.493	49.383	4,0%	0,4%
35	Ekoaliyans OOO	13.694	31.655	46.468	46,8%	0,4%
36	Starooskoliskii Zavod Avtotraktornogo Elektrooborudovaniya Im.a.m.Mamonova AO (27.286	36.410	45.534	25,1%	0,4%
37	Avtoplastcomponent Plant Cjsc	16.271	35.937	45.328	26,1%	0,4%
38	Dsk Plastic Omnium Inergy	26.796	34.397	44.750	30,1%	0,4%
39	Otkrytoe Toliyattinskii Zavod Tehnologicheskogo Osnashteniya AO	28.423	32.073	44.510	38,8%	0,4%
40	Kalsonik Kansei Rus OOO	22.617	32.723	44.198	35,1%	0,4%
41	Mefro Uilz Russia Plant Zainsk OOO	19.600	33.149	43.892	32,4%	0,4%
42	Zakrytoe Proizvodstvennaya Kompaniya Avtokomponent Nizhnii Novgorod AO	39.367	45.458	43.888	-3,5%	0,4%
43	Robert Bosh Saratov OOO	31.470	32.978	41.247	25,1%	0,4%
44	Sangvu Haitek Rus OOO		25.429	37.806	48,7%	0,3%
45	Obshchestvo s Ogranichennoi Otvetstvennostiu Liteino-Mehanicheskii Zavod Skad	16.063	32.114	36.772	14,5%	0,3%
46	Deivon Spring End Sit OOO		29.877	35.908	20,2%	0,3%
47	Nauchno-Proizvodstvennoe Obaedinenie Rostar OOO	17.106	35.121	35.568	1,3%	0,3%
48	Tpv Rus OOO	25.084	30.179	34.757	15,2%	0,3%
49	Vazinterservis AO	31.050	22.676	34.704	53,0%	0,3%
50	Ladaplast-t OOO	22.206	29.066	33.314	14,6%	0,3%
	Diğer	1.294.700	2.011.933	2.023.837	0,6%	17,3%
	Sektör Toplam Satışı	6.384.653	9.579.968	11.722.721	22,4%	100,0%

Kaynak: EMIS

Rusya Federasyonu 2017 yılı otomotiv yan sanayi firmaları tarafından üretilen ürünlerin toplam satış tutarı, 2016 yılına göre %22,4 oranında artarak 11,7 milyar Dolar olmuştur. 2016 yılında ise yerel üreticilerin toplam satışları 9,6 milyar Dolar tutarında gerçekleşmişti.

Rusya Federasyonu'nda en büyük yan sanayi üreticisi firma, 2017 yılında %34,6 pazar payı ve 4,1 milyar Dolar satış ile aynı zamanda RF'nin en büyük binek otomobil üreticisi firma olan AvtoVAZ firmasıdır. GAZ Otomobil Fabrikası %12,6 pazar payı ve 1,5 milyar Dolar satış ile 2. sırada, yine aynı gruba ait Gaz PAO firması ise %3,2 pazar payı ve 375 milyon Dolar satış ile 3. sırada yer almaktadır. Mobis Module Cis LLC firması %3,1 pazar payı ve 367 milyon Dolarlık satış ile 4. sırada, Peterform LTD firması ise %2 oranında pazar payı ve 238 milyon Dolarlık satış ile 5. sırada yer almaktadır.

3.1.2 Rusya Federasyonu'nun İthalat Prosedürleri ve Gümrük Vergileri

Ürünlerin Rusya Federasyonu'na ihracatında GTİP bazında hangi ürün için hangi belgenin/belgelerin gerektiği ve buna ilişkin mevzuat ile ilgili ürünün gümrük vergisi ve KDV oranı hakkındaki bilgilere ulaşmak için öncelikle Avrasya Gümrük Birliği'nin; (<http://www.eurasiancommission.org/ru/act/trade/catr/ett/Pages/default.aspx>) adresinden ürünün Rus Gümrük Cetvelinde karşılık gelen 10'lu (6 haneden sonraki haneler ülkelere göre değişmektedir) kodunun tespit edilmesi gerekmektedir.

Rus Tarife Cetvelinde tespit edilecek 10 haneli kod ile:

<https://www.alt.ru/tnved>

<http://www.eurasiancommission.org/ru/act/trade/catr/ett/Pages/default>

<http://www.tks.ru/db/tnved/tree> gibi (ülkemizdeki mevzuat.net benzeri) uluslararası ticaret ve gümrük konularında hizmet sağlayan internet sitelerinden sorgulama yaparak söz konusu bilgilere ücretsiz olarak ulaşılabilmektedir.

Bahse konu siteler Rusça olmakla birlikte Gümrük Tarife Cetvelindeki evrensel kodlar kullanılarak söz konusu sitelerden yararlanmak mümkün bulunmaktadır. Bununla birlikte, Rusya'ya ithalatta referans fiyat uygulaması bulunmaktadır. Referans fiyat uygulaması kapsamında, her bir ürün için hizmete özel olarak belirlenen bir değer üzerinden gümrük vergisi uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, Rusya Federasyonu'nun Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında tavizli gümrük vergisi oranları uyguladığı ülkeler arasında ülkemiz de bulunmaktadır. Söz konusu tavizli gümrük vergisi (gümrük vergisi indirimi) oranlarından yararlanmak için "Form-A" belgesinin düzenlenmesi gerekmektedir. Rusya Federasyonu'nun GTS kapsamında vergi indirimi uyguladığı ürünlerin / ülkelerin listesine:

<http://www.eurasiancommission.org/ru/act/trade/dotp/commonSytem/Documents/Forms/AllItems.aspx?View={37e9b983-fcbb-4a8d-809c-15db49ee626c}&SortField=Modified&SortDir=Desc>

ve

<http://www.eurasiancommission.org/ru/act/trade/dotp/commonSytem/Pages/normatBaza.aspx>

internet adreslerinden ulaşılabilmektedir. Bahse konu listede yer alan ürünlerde, Ülkemizin de içinde yer aldığı gelişmekte olan ülkelere yapılan ithalatta mevcut gümrük vergisi üzerinden %25 indirim yapılabilmektedir. Söz konusu indirim az gelişmiş ülkelere yapıldığında gümrük vergisi sıfır (%0) olarak uygulanmaktadır. Örneğin, 6804210000 (Rus Gümrük Tarife Cetveline göre) GTİP kodundaki bileme taşları için uygulanan gümrük vergisi oranı %10'dur. Söz konusu ürün Rusya Federasyonu'nun Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında olduğundan ülkemizin de içinde olduğu gelişmekte olan ülkelere yapılan ithalatta standart gümrük vergisi üzerinden %25 indirim uygulanması mümkün olduğundan, gümrük vergisi oranı %7,5'e düşebilmektedir.

3.2 RUSYA FEDERASYONU OTOMOTİV YAN SANAYİ DIŞ TİCARETİ

3.2.1. Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İhracatı

3.2.1.1 Rusya Federasyonu Ürünlere Göre Otomotiv Yan Sanayi İhracatı

Rusya'nın Ürünler Bazında Otomotiv Yan Sanayi İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları)

GTİP	2015	2016	2017
401110-Otomobil dış lastiği; yeni	657.358	714.924	745.449
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	218.381	267.043	311.563
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	109.181	109.649	160.529
840820-Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	95.679	89.562	129.675
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	66.803	66.771	94.561
870710-Binek otomobilinin karoseri (şoför mahalli dahil)	15.452	15.252	86.728
401170-Kauçuktan yeni dış lastikler; tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	1.839	72.849
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	36.878	43.183	62.462
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	80.552	43.892	53.935
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	32.852	37.100	53.162
848210-Bilyeli rulmanlar	37.691	33.172	51.008
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	35.174	41.336	47.966
870830-Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	24.911	30.504	45.270
840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	18.344	26.455	42.458
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	48.465	42.558	39.665
870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	21.293	19.363	37.346
870880-Kara taşıtları için suspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	30.598	27.664	37.092
840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	8.402	14.769	35.631
851110-Ateşleme bujileri	24.874	22.005	35.294
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	16.756	42.069	34.513
401180-Kauçuktan yeni dış lastikler; yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	1.517	33.618
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	25.085	24.677	32.495
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	22.196	19.406	31.960
848310-Transmisyon milleri, kranklar	55.559	49.722	31.611
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	23.583	22.475	31.500
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	17.283	20.109	29.045
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	20.813	24.387	27.483
848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	46.821	18.561	27.367
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	20.064	19.795	26.463
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	25.453	25.313	26.434
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	17.862	22.279	24.929

870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	17.098	25.205	21.561
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	3.944	9.118	20.108
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	19.039	18.013	18.774
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	7.178	6.085	15.140
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	11.205	12.442	14.057
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	4.146	5.604	13.239
401130-Uçak dış lastiği; yeni	15.269	23.144	13.089
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	5.592	6.891	11.940
700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	3.290	11.904	11.828
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	5.212	7.872	11.347
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	1.562	4.954	11.226
851140-Marş motorları	7.594	7.742	9.749
850730-Nikel kadmiyumlu akümülatörler	5.672	7.018	9.470
848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	8.974	5.852	8.849
851230-Sesli işaret cihazları	5.388	5.084	8.423
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	5.248	7.439	7.808
848420-Mekanik salmastralar	10.854	13.480	7.683
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	5.951	6.637	7.554
401190-Kauçuktan yeni dış lastikler; diğer taşıt ve makinelerde kullanılan	0	187	6.185
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	4.799	4.132	5.623
842131-İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	4.771	4.153	5.613
870600-Kara taşıtları için motorlu şasiler	3.160	883	5.542
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	4.788	5.650	4.770
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	5.795	3.644	4.047
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	1.884	2.520	3.582
848410-İki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	2.607	3.028	3.512
848240-İğneli rulmanlar	2.694	3.198	3.496
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	1.256	1.648	3.168
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	1.642	1.990	3.113
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	2.429	2.398	2.911
841520-Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	1.403	1.938	2.817
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	1.007	1.639	2.808
850740-Nikel-demirli akümülatörler	1.411	1.981	2.753
401310-Otomobil, otobüs ve kamyon için kullanılan iç lastikler	2.998	2.394	2.320
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	8.681	4.309	1.702
848291-Bilye, iğne ve makaraların aksamı	1.356	1.458	1.668
848280-Kombine haldeki bilyeli ve konik makaralı diğer rulmanlar	884	785	1.599
401390-Kauçuktan diğer iç lastikler	1.260	1.147	1.299
840790-Diğer amaçlı pistonlu, içten yanmalı motorlar	1.013	1.351	1.266
848320-Yatak kovanları (rulmanlı olanlar)	1.199	656	1.123
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	509	650	1.026

850780-Diğer akümülatörler	1.125	1.008	1.012
840710-Hava taşıtlarının motorları	721	664	1.011
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	1.636	944	995
840721-Deniz taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar-dıştan takmalı	1.575	768	941
840810-Deniz taşıtları için motorlar (dizel, yarı dizel)	835	1.500	902
700719-Diğer kırılmaz emniyet camları	918	1.456	769
401290-Kauçuk dolgu lastikler, değişebilir sırtlar, flapslar	609	730	718
401212-Otobüs/kamyon için sırt geçirilmiş dış lastikler	381	360	621
401140-Motosiklet dış lastiği; yeni	740	455	612
850750-Nikel-metal hidrüllü elektrik akümülatörleri	362	436	609
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	6.415	1.329	519
910400-Taşıtların alet tabloları için saatler vb.	496	1.008	480
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	633	237	392
401220-Kullanılmış lastikler	309	205	343
401213-Hava taşıtları için sırt geçirilmiş dış lastikler	20	146	335
870895-Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	186	187	333
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	315	270	220
401150-Bisiklet dış lastiği; yeni	440	177	192
401320-Bisikletlerde kullanılanlar kauçuktan iç lastikler	416	131	181
401219 - Sırt Geçirilmiş Diğer Dış Lastikler; Kauçuktan; Otomobil, Otobüs, Kamyon Ve Hava Taşıtları Hariç	0	1	174
840733-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 250cm ³ <silindir hacmi=<1000cm ³	139	125	108
851210-Bisikletlerde kullanılan türden aydınlatma/işaret cihazları	48	48	72
851120-Ateşleme ve dinamo manyetoları, manyetik volanlar	71	75	69
840910-Hava taşıtlarının motor aksam-parçaları	348	119	63
840732-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 50cm ³ <silindir hacmi=<250cm ³	47	30	52
840729-Deniz taşıtlarının kıvılcım ateşlemeli diğer motorları	35	6	13
840731-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; silindir hacmi=< 50 cm ³	42	18	9
401211-Otomobiller için sırt geçirilmiş dış lastikler	99	2	2
401161 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Üzerlerinde Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	34.122	33.770	0
401162 - Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçmeyen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	7.340	3.506	0
401163- Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	4.642	5.301	0
401169 - Diğer Taşıtları İçin Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	2.357	3.821	0
401192 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	14.977	15.059	0

401193-- Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçmeyen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	1.959	2.332	0
401194-- Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	9.077	10.928	0
401199 - Diğer Taşıtları İçin Diğer Dış Lastik (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	3.403	2.568	0
TOPLAM	2.151.954	2.263.285	2.805.592

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2017 yılı otomotiv yan sanayi ihracatı bir önceki yıla göre % 23,9 oranında artarak 2,8 milyar Dolar olmuştur. Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi sektöründe başlıca ihraç ürünleri yeni otomobil dış lastikleri, kamyon ve otobüs lastikleri, binek otomobillerin karoseri, kara taşıtları için aksam ve parçalar, kara taşıtları için dizel-yarı dizel motorlar, kauçuktan yeni dış lastikler, kara taşıtları için tekerlekler vb. aksam ve parçalar, dişliler, dişli sistemler, bilyeli rulmanlar, kara taşıtları için fren aksam ve parçaları, benzinli motorlar için aksam ve parçalar vb. ürünlerden oluşmaktadır.

3.2.1.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Otomotiv Yan Sanayi Dönemsel İhracatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015 (Ocak-Eylül)	2016 (Ocak-Eylül)	2017 (Ocak-Eylül)	2018 (Ocak-Eylül)	2018-2017 % Değişim
401110-Otomobil dış lastiği; yeni	492.314	561.195	558.891	557.891	-0,2
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	161.193	192.259	218.507	260.032	19,0
870710-Binek otomobilinin karoseri (şoför mahalli dahil)	2.253	7.172	51.846	115.236	122,3
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	74.613	75.012	117.920	92.468	-21,6
840820-Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	68.045	54.877	85.949	80.259	-6,6
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	5.582	3.754	8.882	71.465	704,6
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	24.824	24.592	34.493	67.609	96,0
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	46.642	46.779	67.537	57.743	-14,5
401170-Kauçuktan yeni dış lastikler; tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	28	54.070	57.536	6,4
848310-Transmisyon milleri, kranklar	25.637	21.532	21.376	43.390	103,0
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	28.904	29.578	45.112	39.991	-11,4
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	60.935	27.946	41.492	38.076	-8,2
870830-Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	19.275	20.869	34.071	37.471	10,0
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	16.839	14.466	21.136	37.330	76,6
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	23.671	28.861	30.688	35.095	14,4

870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	15.845	11.098	24.261	34.280	41,3
870880-Kara taşıtları için suspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	23.735	20.865	28.196	32.608	15,6
848210-Bilyeli rulmanlar	26.743	24.494	38.345	31.959	-16,7
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	10.470	29.013	24.966	29.550	18,4
840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	13.585	16.294	29.558	29.049	-1,7
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	19.400	17.971	18.423	28.666	55,6
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	18.480	17.841	22.802	28.561	25,3
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	33.671	26.380	26.908	28.525	6,0
851110-Ateşleme bujileri	18.936	15.567	23.198	26.927	16,1
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	14.495	14.171	19.255	25.700	33,5
848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	33.124	14.019	19.455	24.851	27,7
870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	11.799	10.516	14.176	23.269	64,1
401180-Kauçuktan yeni dış lastikler; yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	83	27.795	22.256	-19,9
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	18.337	16.392	23.307	22.195	-4,8
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	15.185	17.222	19.714	20.680	4,9
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	13.746	11.984	12.999	20.175	55,2
870600-Kara taşıtları için motorlu şasiler	2.046	717	1.287	19.671	1.428,2
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	2.954	3.024	8.528	19.007	122,9
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	12.953	15.953	17.651	18.847	6,8
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	897	3.508	6.924	15.568	124,9
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	11.364	14.670	19.400	15.522	-20,0
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	3.774	5.230	7.774	13.239	70,3
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	4.249	4.890	8.857	12.897	45,6
840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	5.931	8.884	32.630	12.299	-62,3
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	8.631	7.161	10.858	10.855	0,0
848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	5.233	4.352	6.417	9.459	47,4
848420-Mekanik salmastralar	8.252	10.876	5.411	8.483	56,8
851140-Marş motorları	5.082	5.780	6.977	8.091	16,0
401130-Uçak dış lastiği; yeni	10.723	16.660	9.138	7.982	-12,7
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	4.025	5.601	5.764	7.269	26,1
851230-Sesli işaret cihazları	3.303	2.676	5.557	6.973	25,5
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	3.337	6.232	15.995	6.563	-59,0

700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	1.709	7.568	9.409	5.955	-36,7
401190-Kauçuktan yeni dış lastikler; diğer taşıt ve makinelerde kullanılan	0	4	3.920	5.887	50,2
842131-İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	3.419	3.162	4.205	5.119	21,7
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	3.435	4.093	5.844	5.042	-13,7
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	3.496	2.818	3.771	4.556	20,8
850730-Nikel kadmiyumlu akümülatörler	4.120	4.675	4.683	4.057	-13,4
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	3.744	2.570	2.770	3.730	34,7
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	663	1.275	1.918	3.480	81,5
850780-Diğer akümülatörler	892	691	734	3.149	329,3
848240-İğneli rulmanlar	2.072	2.513	2.541	2.958	16,4
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	1.028	857	2.547	2.838	11,4
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	1.430	889	2.437	2.810	15,3
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	1.093	1.308	2.174	2.613	20,2
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	3.587	2.360	3.070	2.605	-15,2
401310-Otomobil, otobüs ve kamyon için kullanılan iç lastikler	2.305	1.765	1.537	2.569	67,1
848410-İki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	2.063	1.927	2.418	2.533	4,8
840810-Deniz taşıtları için motorlar (dizel, yarı dizel)	635	910	891	2.196	146,5
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	1.958	1.830	2.022	2.152	6,4
841520-Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	1.129	1.523	2.280	1.928	-15,5
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	5.527	4.013	1.082	1.657	53,1
700719-Diğer kırılmaz emniyet camları	722	936	525	1.551	195,4
848291-Bilye, iğne ve makaraların aksamı	943	1.126	1.170	1.394	19,2
840721-Deniz taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar-dıştan takmalı	1.163	671	769	1.249	62,5
850740-Nikel-demirli akümülatörler	1.016	1.644	2.199	1.245	-43,4
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	1.411	633	711	1.219	71,6
401390-Kauçuktan diğer iç lastikler	1.031	874	1.012	1.140	12,7
848320-Yatak kovanları (rulmanlı olanlar)	1.027	451	765	1.018	33,0
840790-Diğer amaçlı pistonlu, içten yanmalı motorlar	844	962	1.037	915	-11,7
848280-Kombine haldeki bilyeli ve konik makaralı diğer rulmanlar	738	652	1.221	902	-26,1
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	400	453	858	814	-5,1
401140-Motosiklet dış lastiği; yeni	590	330	480	710	47,8
401290-Kauçuk dolgu lastikler, değişebilir sırtlar, flaplar	429	570	522	624	19,7

401220-Kullanılmış lastikler	163	103	306	470	53,4
401212-Otobüs/kamyon için sırt geçirilmiş dış lastikler	283	273	437	447	2,3
850750-Nikel-metal hidrürü elektrik akümülatörleri	229	282	417	374	-10,4
910400-Taşıtların alet tabloları için saatler vb.	366	584	306	342	11,9
870895-Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	167	144	236	295	25,0
401213-Hava taşıtları için sırt geçirilmiş dış lastikler	20	81	288	271	-6,0
401150-Bisiklet dış lastiği; yeni	410	156	171	254	48,8
840710-Hava taşıtlarının motorları	638	538	243	238	-1,9
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	241	237	157	237	51,1
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	448	149	215	231	7,1
401320-Bisikletlerde kullanılanlar kauçuktan iç lastikler	316	114	167	160	-3,9
851120-Ateşleme ve dinamo manyetoları, manyetik volanlar	59	64	42	125	196,0
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	6.401	75	499	88	-82,4
840733-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 250cm ³ <silindir hacmi=<1000cm ³	126	62	43	68	58,0
851210-Bisikletlerde kullanılan türden aydınlatma/işaret cihazları	46	46	69	67	-2,6
840910-Hava taşıtlarının motor aksam-parçaları	178	117	56	56	1,3
840731-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; silindir hacmi=< 50 cm ³	24	17	6	40	566,7
840729-Deniz taşıtlarının kıvılcım ateşlemeli diğer motorları	35	5	1	24	2.300,0
840732-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 50cm ³ <silindir hacmi=<250cm ³	38	16	50	10	-80,8
401219 - Sırt Geçirilmiş Diğer Dış Lastikler; Kauçuktan; Otomobil, Otobüs, Kamyon Ve Hava Taşıtları Hariç	0	1	0	0	0
401161 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Üzerlerinde Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	26.247	26.504	0	0	0
401162 - Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçmeyen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	4.809	2.885	0	0	0
401169 - Diğer Taşıtları İçin Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	2.155	3.725	0	0	0
401192 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	12.262	11.624	0	0	0
401199 - Diğer Taşıtları İçin Diğer Dış Lastik (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	2.126	1.549	0	0	0

401211-Otomobiller için sırt geçirilmiş dış lastikler	98	2	2	0	-100,0
TOPLAM	1.554.731	1.609.814	2.009.724	2.297.973	14,3

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi ihracatı Ocak-Eylül 2018 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,3 oranında artarak 2,3 milyar Dolar olmuştur.

3.2.1.3 Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İhracatı

Rusya'nın Federal Bölgeler Bazında Otomotiv Yan Sanayi İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015	2016	2017
MERKEZ FEDERAL BÖLGESİ	874.983	945.088	1.200.462
VOLGA FEDERAL BÖLGESİ	511.958	546.397	714.158
KUZEY-BATI FEDERAL BÖLGESİ	500.532	497.289	573.748
SİBİRYA FEDERAL BÖLGESİ	133.284	132.149	149.157
URAL FEDERAL BÖLGESİ	74.833	74.320	97.208
GÜNEY FEDERAL BÖLGESİ	42.501	57.516	63.107
KUZEY-KAFKASYA FEDERAL BÖLGESİ	6.994	5.657	4.242
UZAK DOĞU FEDERAL BÖLGESİ	6.870	4.869	3.509
TOPLAM	2.151.954	2.263.285	2.805.592

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2017 yılı otomotiv yan sanayi ihracatında Merkez Federal Bölgesi 1,2 milyar Dolarla ilk sırada gelmektedir. Volga Federal Bölgesi 714 milyon Dolar ile 2. sırada, Kuzey Batı Federal Bölgesi ise 573 milyon Dolar ile 3. sırada yer almaktadır.

3.2.1.4 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İhracatı

Rusya'nın Ülkeler Bazında Otomotiv Yan Sanayi İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları)

ÜLKE	2015	2016	2017
Kazakistan	406.013	429.419	569.695
Belarus	297.637	363.984	502.459
Almanya	149.911	203.272	227.839
Ukrayna	134.684	147.696	158.428
Hindistan	106.266	83.203	85.821
Cezayir	18.742	17.867	80.455
Finlandiya	84.308	95.428	77.944
Küba	32.781	44.873	65.345
ABD	84.760	61.974	65.139
Çek Cum.	58.662	46.775	62.549
Kanada	44.475	47.641	62.202
İsveç	49.045	62.776	60.802
Romanya	22.375	23.609	53.790

İtalya	45.210	46.851	53.226
Özbekistan	34.296	35.137	49.780
Polonya	61.231	39.701	43.221
Fransa	26.955	29.504	35.674
Azerbaycan	33.848	29.524	35.194
Çin	40.304	24.950	31.318
Belçika	11.994	31.285	27.205
Ermenistan	17.216	21.091	26.947
Litvanya	16.989	17.450	26.443
Norveç	22.933	23.638	26.368
Brezilya	4.017	15.832	26.076
Kırgızistan	17.577	20.969	25.439
Letonya	15.052	15.490	24.973
İspanya	12.283	13.870	23.284
Bulgaristan	18.577	18.937	19.853
İngiltere	10.928	18.376	19.049
Vietnam	9.030	8.222	17.329
Slovakya	9.185	17.617	16.367
Moldova	13.445	15.958	15.699
Hollanda	4.016	5.552	15.091
Sırbistan	8.358	10.016	13.829
Mısır	37.764	11.608	11.952
Birleşik Arap Emirlikleri	12.203	9.623	11.618
Moğolistan	4.913	6.743	10.927
Tacikistan	9.237	10.260	10.177
İsviçre	7.969	7.404	8.871
Macaristan	5.008	5.063	8.745
Estonya	16.041	11.099	8.506
Türkmenistan	20.247	10.381	7.009
Türkiye	16.689	11.563	6.821
Gürcistan	6.950	7.454	6.714
Yunanistan	6.166	4.388	5.740
Angola	1.899	1.213	3.727
İran	2.860	10.785	3.389
Kolombiya	3.177	3.710	3.373
Japonya	5.501	7.057	3.170
Pakistan	1.610	1.425	2.623
Afganistan	3.476	1.920	2.616
Meksika	781	2.970	2.532
Irak	17.464	3.876	2.485
Avusturya	3.957	1.492	2.469
Avustralya	1.786	1.122	2.241
Güney Kore	7.414	2.855	2.208
Etiyopya	240	924	2.090
Slovenya	1.054	763	1.662

Güney Afrika Cumh.	497	1.144	1.656
Endonezya	116	53	1.551
Myanmar	720	2.641	1.449
Güney Osetya	2.152	2.278	1.442
Suriye	1.538	1.236	1.390
Danimarka	668	437	1.366
Gine	1.694	1.035	1.073
TOPLAM	2.151.954	2.263.285	2.805.592

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayinde 2017 yılında başlıca ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla: Kazakistan, Belarus, Almanya, Ukrayna, Hindistan, Cezayir ve Finlandiya olmuştur. Türkiye 42. sırada yer almaktadır.

3.2.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İthalatı

3.2.2.1 Rusya Federasyonu Ürünlere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı

Rusya'nın Ürünler Bazında Otomotiv Yan Sanayi İthalatı (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015	2016	2017	2016-15, % Değişim	2017-16, % Değişim
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam- parçaları	1.125.618	1.078.511	1.580.979	-4,2	46,6
870710-Binek otomobilinin karoseri (şoför mahalli dahil)	1.010.211	1.039.501	1.327.979	2,9	27,8
870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	803.252	857.711	1.254.960	6,8	46,3
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	646.868	763.558	1.083.196	18,0	41,9
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm ³	968.785	819.934	1.073.024	-15,4	30,9
870880-Kara taşıtları için suspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	552.933	637.441	863.987	15,3	35,5
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	527.848	555.767	712.338	5,3	28,2
870830-Kara taşıtları için fren ve servo- frenler vb. aksam, parçaları	531.385	586.240	704.798	10,3	20,2
401110-Otomobil dış lastiği; yeni	497.639	461.600	654.621	-7,2	41,8
840820-Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	315.223	386.764	624.548	22,7	61,5
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	360.200	389.871	475.325	8,2	21,9
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	250.209	287.752	437.851	15,0	52,2
401180-Kauçuktan yeni dış lastikler; yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	4.621	434.739	0	9307,5
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	330.546	337.132	430.354	2,0	27,7
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	269.298	278.404	407.936	3,4	46,5
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	252.695	300.367	406.900	18,9	35,5

401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	199.686	228.673	292.580	14,5	27,9
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	156.906	220.084	277.750	40,3	26,2
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	181.955	234.202	270.881	28,7	15,7
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	192.385	206.455	247.074	7,3	19,7
840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	170.432	193.301	214.952	13,4	11,2
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	153.167	136.761	201.408	-10,7	47,3
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	119.765	144.779	197.409	20,9	36,4
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	134.012	155.049	181.275	15,7	16,9
870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	67.994	85.130	179.167	25,2	110,5
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	124.155	118.087	177.735	-4,9	50,5
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	126.581	135.314	176.860	6,9	30,7
848310-Transmisyon milleri, kranklar	144.248	132.244	171.528	-8,3	29,7
848210-Bilyeli rulmanlar	114.609	124.821	171.090	8,9	37,1
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	111.578	129.165	166.111	15,8	28,6
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	107.798	97.847	164.864	-9,2	68,5
840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	92.986	125.322	163.744	34,8	30,7
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	108.566	114.076	162.468	5,1	42,4
842131-İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	95.415	100.529	123.278	5,4	22,6
870895-Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	65.303	76.806	115.844	17,6	50,8
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	72.928	86.345	110.952	18,4	28,5
848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	76.963	86.160	109.386	11,9	27,0
851140-Marş motorları	75.707	82.044	104.347	8,4	27,2
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	68.126	71.729	95.471	5,3	33,1
851110-Ateşleme bujileri	58.196	72.637	92.858	24,8	27,8
848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	60.612	70.417	91.722	16,2	30,3
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	54.745	70.018	88.443	27,9	26,3
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	49.668	55.094	84.669	10,9	53,7
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	52.302	57.686	84.011	10,3	45,6
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	55.541	57.788	78.907	4,0	36,5
401170-Kauçuktan yeni dış lastikler; tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	2.047	72.078	0	3421,5

840721-Deniz taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar-dıştan takmalı	51.123	51.929	71.264	1,6	37,2
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	48.997	47.067	63.647	-3,9	35,2
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	67.988	52.310	62.700	-23,1	19,9
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	25.957	30.551	51.196	17,7	67,6
840810-Deniz taşıtları için motorlar (dizel, yarı dizel)	31.514	48.505	50.036	53,9	3,2
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	39.070	36.352	49.280	-7,0	35,6
848420-Mekanik salmastralar	35.553	38.108	48.335	7,2	26,8
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	28.162	31.432	43.929	11,6	39,8
401190-Kauçuktan yeni dış lastikler; diğer taşıt ve makinelerde kullanılan	0	1.537	42.882	0	2690,7
841520-Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	39.898	43.097	42.263	8,0	-1,9
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	31.014	39.823	41.462	28,4	4,1
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	21.623	30.710	36.772	42,0	19,7
848410-İki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	19.709	22.569	35.377	14,5	56,8
851230-Sesli işaret cihazları	17.638	22.565	32.976	27,9	46,1
840790-Diğer amaçlı pistonlu, içten yanmalı motorlar	36.640	26.144	29.775	-28,6	13,9
848320-Yatak kovanları (rulmanlı olanlar)	13.566	20.029	26.803	47,6	33,8
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	15.010	17.529	24.304	16,8	38,7
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	27.398	20.831	23.863	-24,0	14,6
700719-Diğer kırılmaz emniyet camları	12.157	13.171	21.397	8,3	62,5
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	15.477	17.929	21.035	15,8	17,3
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	11.136	16.133	17.498	44,9	8,5
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	11.088	14.984	17.391	35,1	16,1
848280-Kombine haldeki biyel ve konik makaralı diğer rulmanlar	12.261	14.759	16.903	20,4	14,5
401290-Kauçuk dolgu lastikler, değişebilir sırtlar, flapslar	10.095	12.760	14.991	26,4	17,5
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	16.112	16.778	14.455	4,1	-13,8
848291-Bilye, iğne ve makaraların aksamı	8.048	9.012	14.374	12,0	59,5
850750-Nikel-metal hidrürlü elektrik akümülatörleri	10.608	12.230	12.571	15,3	2,8
401130-Uçak dış lastiği; yeni	10.377	7.446	10.059	-28,2	35,1
850730-Nikel kadmiyumlu akümülatörler	7.193	9.267	9.939	28,8	7,3
850780-Diğer akümülatörler	7.305	11.412	9.846	56,2	-13,7
401150-Bisiklet dış lastiği; yeni	10.079	8.798	9.486	-12,7	7,8
848240-İğneli rulmanlar	6.624	6.679	9.471	0,8	41,8
870600-Kara taşıtları için motorlu şasiler	10.057	14.680	9.325	46,0	-36,5

840733-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 250cm ³ <silindir hacmi=<1000cm ³	9.300	8.082	8.626	-13,1	6,7
700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	6.294	4.810	8.400	-23,6	74,7
840732-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 50cm ³ <silindir hacmi=<250cm ³	5.962	5.577	6.674	-6,4	19,7
401140-Motosiklet dış lastiği; yeni	5.864	4.325	6.076	-26,3	40,5
401310-Otomobil, otobüs ve kamyon için kullanılan iç lastikler	4.010	4.436	5.930	10,6	33,7
401320-Bisikletlerde kullanılanlar kauçuktan iç lastikler	4.778	4.367	4.504	-8,6	3,1
401390-Kauçuktan diğer iç lastikler	2.976	3.239	3.804	8,9	17,5
401220-Kullanılmış lastikler	1.612	1.649	3.204	2,3	94,3
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	2.630	2.569	2.514	-2,3	-2,1
401213-Hava taşıtları için sırt geçirilmiş dış lastikler	88	62	1.971	-28,9	3069,1
910400-Taşıtların alet tabloları için saatler vb.	677	898	1.454	32,6	62,0
840710-Hava taşıtlarının motorları	1.016	1.344	1.294	32,4	-3,8
401194 - Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	239.345	236.535	1.037	-1,2	-99,6
851120-Ateşleme ve dinamo manyetoları, manyetik volanlar	926	943	1.027	1,9	8,9
851210-Bisikletlerde kullanılan türden aydınlatma/işaret cihazları	1.180	1.226	1.005	3,9	-18,0
840910-Hava taşıtlarının motor aksam-parçaları	159	334	716	109,8	114,5
401211-Otomobiller için sırt geçirilmiş dış lastikler	417	147	653	-64,8	345,3
840729-Deniz taşıtlarının kıvılcım ateşlemeli diğer motorları	581	411	599	-29,3	45,7
401212-Otobüs/kamyon için sırt geçirilmiş dış lastikler	279	1.389	509	398,0	-63,3
850740-Nikel-demirli akümülatörler	259	156	326	-39,5	108,8
840731-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; silindir hacmi=< 50 cm ³	138	237	198	71,7	-16,6
401193 - Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçmeyen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	14.431	18.704	85	29,6	-99,5
401163 - Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	15.684	17.871	25	13,9	-99,9
TOPLAM	12.710.201	13.497.030	18.188.946	6,2	34,8

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi ürünlerinde 2017 yılı ithalatı, 2016 yılına göre %34,8 oranında artarak 18,2 milyar Dolar olmuştur.

Rusya Federasyonu'nun bu sektörde ithal ettiği başlıca ürünler, kara taşıtlarının diğer aksam ve parçaları, binek otomobillerin karoseri, kara taşıtları için vites kutuları aksam ve parçaları, kara taşıtları için motorlar, kara taşıtları için süspansiyon sistemleri aksam ve parçaları, kara taşıtları için tekerlekler vb. aksam ve parçaları, kara taşıtları için fren ve aksam parçaları, otomobil dış lastikleri, diferansiyel aksları aksam ve parçaları, kara taşıtları için direksiyon simitleri aksam ve parçaları, kauçuktan yeni dış lastikler, diğer aydınlatma cihazları, dizel motorlar için aksam ve parçalar, benzinli motorlar için aksam ve parçalar, akümülatörler vb. ürünlerdir.

3.2.2.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Ürünler Bazında Otomotiv Yan Sanayi Dönemsel İthalatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015 (Ocak-Eylül)	2016 (Ocak-Eylül)	2017 (Ocak-Eylül)	2018 (Ocak-Eylül)	2018-2017, % Değişim
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	870.592	787.671	1.154.319	1.381.983	19,7
870710-Binek otomobilinin karoseri (şoför mahalli dahil)	801.885	684.344	1.010.038	1.278.530	26,6
870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	601.688	620.399	924.918	1.079.316	16,7
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	768.578	603.466	792.887	889.296	12,2
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	478.390	539.051	787.569	883.776	12,2
870880-Kara taşıtları için süspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	419.582	466.915	647.854	707.417	9,2
401110-Otomobil dış lastiği; yeni	401.877	375.449	548.672	638.171	16,3
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	412.299	388.142	516.485	611.088	18,3
840820-Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	227.889	269.693	430.151	571.694	32,9
870830-Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	403.800	433.115	517.854	565.902	9,3
401180-Kauçuktan yeni dış lastikler; yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	427	315.888	399.691	26,5
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	250.528	248.192	313.011	378.010	20,8
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	180.945	198.405	313.102	375.485	19,9
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	202.383	198.173	299.150	362.345	21,1
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	257.572	278.378	350.691	355.903	1,5
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	185.661	213.878	296.484	333.692	12,5
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	149.059	163.683	216.460	234.492	8,3
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	134.228	162.174	196.902	234.290	19,0

840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	127.289	143.211	156.753	200.376	27,8
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	141.685	149.082	184.644	196.815	6,6
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	87.668	122.504	174.616	179.859	3,0
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	118.532	98.542	153.128	167.783	9,6
870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	45.503	58.518	126.204	161.060	27,6
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	88.894	99.952	129.323	157.442	21,7
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	88.626	101.345	145.167	156.089	7,5
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	81.634	81.946	119.364	147.337	23,4
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	92.158	95.375	127.930	145.776	14,0
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	81.938	93.213	122.243	141.722	15,9
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	80.094	69.683	121.656	141.235	16,1
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	95.053	83.058	130.384	139.731	7,2
848210-Bilyeli rulmanlar	88.229	91.210	126.421	134.119	6,1
848310-Transmisyon milleri, kranklar	92.279	95.127	124.358	133.322	7,2
840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	60.278	95.177	123.887	110.129	-11,1
842131-İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	72.489	72.654	91.027	100.628	10,5
870895-Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	52.054	55.640	86.025	95.937	11,5
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	55.141	63.526	82.625	95.360	15,4
848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	57.919	60.023	77.442	95.193	22,9
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	36.598	42.492	59.275	87.828	48,2
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	53.332	51.630	68.441	80.746	18,0
851140-Marş motorları	56.856	58.214	75.495	78.590	4,1
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	35.406	43.803	57.438	77.207	34,4
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	37.667	39.762	62.310	74.884	20,2
840721-Deniz taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar-dıştan takmalı	44.032	44.782	62.876	74.772	18,9
848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	44.560	49.665	67.533	71.312	5,6
851110-Ateşleme bujileri	42.834	49.069	63.984	70.304	9,9
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	41.496	42.404	57.605	68.220	18,4
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	39.359	33.447	45.452	64.791	42,5
840810-Deniz taşıtları için motorlar (dizel, yarı dizel)	21.598	33.556	34.383	58.580	70,4

401170-Kauçuktan yeni dış lastikler; tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	572	53.982	56.666	5,0
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	53.193	39.411	49.221	46.477	-5,6
848420-Mekanik salmastralar	24.929	28.651	34.701	43.529	25,4
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	30.606	27.115	35.646	41.057	15,2
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	18.045	20.524	36.139	38.411	6,3
841520-Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	28.380	33.797	29.796	37.281	25,1
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	21.061	30.330	30.693	36.300	18,3
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	21.283	23.294	32.428	35.090	8,2
851230-Sesli işaret cihazları	13.197	15.203	24.175	31.495	30,3
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	16.779	21.536	26.880	30.126	12,1
848410-İki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	14.532	16.037	25.657	28.498	11,1
401190-Kauçuktan yeni dış lastikler; diğer taşıt ve makinelerde kullanılan	0	2	31.611	27.529	-12,9
700719-Diğer kırılmaz emniyet camları	9.885	9.238	14.677	23.308	58,8
840790-Diğer amaçlı pistonlu, içten yanmalı motorlar	21.034	18.887	23.586	21.976	-6,8
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	11.305	12.284	18.069	21.256	17,6
848320-Yatak kovanları (rulmanlı olanlar)	9.952	14.119	21.368	18.967	-11,2
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	22.335	15.745	17.592	17.818	1,3
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	11.435	13.414	15.788	17.238	9,2
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	8.189	12.296	11.600	13.101	12,9
848280-Kombine haldeki bilyeli ve konik makaralı diğer rulmanlar	8.581	11.090	12.868	12.473	-3,1
850780-Diğer akümülatörler	3.790	7.683	6.791	11.121	63,8
700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	4.959	3.343	3.808	11.068	190,7
870600-Kara taşıtları için motorlu şasiler	6.511	13.296	2.912	10.786	270,4
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	8.115	10.459	12.446	10.544	-15,3
850750-Nikel-metal hidrürlü elektrik akümülatörleri	6.853	8.629	8.633	10.279	19,1
401290-Kauçuk dolgu lastikler, değişebilir sırtlar, flaplar	7.179	8.893	10.606	9.951	-6,2
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	11.168	11.643	8.880	8.848	-0,4
840733-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 250cm ³ <silindir hacmi=<1000cm ³	7.538	5.754	6.468	8.383	29,6
401130-Uçak dış lastiği; yeni	8.006	5.153	5.982	7.772	29,9
848291-Bilye, iğne ve makaraların aksamı	5.747	6.174	10.002	7.662	-23,4

848240-İğneli rulmanlar	4.974	4.842	6.700	7.372	10,0
401150-Bisiklet dış lastiği; yeni	6.712	6.368	7.322	7.048	-3,7
850730-Nikel kadmiyumlu akümülatörler	5.104	6.856	7.430	5.614	-24,4
401140-Motosiklet dış lastiği; yeni	4.522	3.675	4.820	4.557	-5,5
840732-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 50cm ³ <silindir hacmi=<250cm ³	5.230	4.098	5.162	4.036	-21,8
401320-Bisikletlerde kullanılanlar kauçuktan iç lastikler	3.665	3.325	3.702	3.742	1,1
401310-Otomobil, otobüs ve kamyon için kullanılan iç lastikler	2.891	3.033	3.713	3.336	-10,2
401390-Kauçuktan diğer iç lastikler	2.205	2.489	2.875	3.217	11,9
401220-Kullanılmış lastikler	1.302	1.057	2.135	2.636	23,5
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	1.825	1.681	1.809	1.452	-19,7
840710-Hava taşıtlarının motorları	925	1.008	1.091	1.394	27,8
851210-Bisikletlerde kullanılan türden aydınlatma/işaret cihazları	1.122	1.157	916	1.282	39,9
910400-Taşıtların alet tabloları için saatler vb.	515	627	1.066	1.081	1,4
401213-Hava taşıtları için sırt geçirilmiş dış lastikler	3	62	860	993	15,4
851120-Ateşleme ve dinamo manyetoları, manyetik volanlar	681	717	808	765	-5,3
840910-Hava taşıtlarının motor aksam-parçaları	110	255	581	552	-5,1
840729-Deniz taşıtlarının kıvılcım ateşlemeli diğer motorları	460	357	518	539	4,0
401211-Otomobiller için sırt geçirilmiş dış lastikler	247	137	469	455	-2,8
840731-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; silindir hacmi=< 50 cm ³	136	146	166	347	109,2
850740-Nikel-demirli akümülatörler	211	105	189	238	26,0
401212-Otobüs/kamyon için sırt geçirilmiş dış lastikler	114	530	373	190	-49,2
401219 - Sırt Geçirilmiş Diğer Dış Lastikler; Kauçuktan; Otomobil, Otobüs, Kamyon Ve Hava Taşıtları Hariç	7	58	224	150	-33,1
401161 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Üzerlerinde Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	32.641	43.326	10	0	-100,0
401162 - Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçmeyen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	9.602	7.460	12	0	-100,0
401169 - Diğer Taşıtları İçin Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	3.675	3.996	0	0	0
401192 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış	3.758	4.390	1	0	-100,0

Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)					
401199 - Diğer Taşıtları İçin Diğer Dış Lastik (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	66.214	59.589	1	0	-100,0
TOPLAM	9.583.665	9.653.283	13.367.522	15.534.233	16,2

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu otomotiv yan sanayi Ocak-Eylül 2018 dönemi ithalatı 2017 yılının aynı dönemine göre %16,2 oranında artarak 15,5 milyar dolar olmuştur.

3.2.2.3 Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı

Rusya'nın Federal Bölgeler Bazında Otomotiv Yan Sanayi İthalatı (Değer: 1000 ABD Doları)

FEDERAL BÖLGELER	2015	2016	2017
MERKEZ FEDERAL BÖLGESİ	5.429.788	6.027.222	7.647.657
KUZEY-BATI FEDERAL BÖLGESİ	3.962.792	4.265.037	6.171.753
VOLGA FEDERAL BÖLGESİ	1.820.556	1.873.158	2.634.506
UZAK DOĞU FEDERAL BÖLGESİ	716.806	439.124	546.331
SİBİRYA FEDERAL BÖLGESİ	267.908	287.621	431.643
GÜNEY FEDERAL BÖLGESİ	189.315	284.639	349.938
URAL FEDERAL BÖLGESİ	210.446	217.086	273.015
KUZEY-KAFKASYA FEDERAL BÖLGESİ	112.592	103.143	134.103
TOPLAM	12.710.201	13.497.030	18.188.946

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu otomotiv yan sanayi ithalat rakamları bölgesel bazda incelendiğinde, 2017 yılında Merkez Federal Bölgesi'nin 7,6 milyar Dolar ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Kuzey Batı Federal Bölgesi 6,2 milyar Dolar ile 2. sırada, Volga Federal Bölgesi ise 2,6 milyar Dolar ile 3. sırada yer almaktadır.

3.2.2.4 Rusya Federasyonu Bölgelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Federal Bölgeler Bazında Otomotiv Yan Sanayi Dönemsel İthalatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015	2016	2017	2018	2018-2017, % Değişim	2017, % Pay
MERKEZ FEDERAL BÖLGESİ	4.074.519	4.334.977	5.631.220	6.489.768	15,2	41,8
KUZEY-BATI FEDERAL BÖLGESİ	2.937.363	3.005.968	4.627.533	5.291.129	14,3	34,1
VOLGA FEDERAL BÖLGESİ	1.407.712	1.389.203	1.876.671	2.385.486	27,1	15,4
UZAK DOĞU FEDERAL BÖLGESİ	594.883	299.280	393.935	440.390	11,8	2,8
SİBİRYA FEDERAL BÖLGESİ	191.731	199.555	303.246	386.585	27,5	2,5
GÜNEY FEDERAL BÖLGESİ	125.266	187.473	240.348	237.880	-1,0	1,5
URAL FEDERAL BÖLGESİ	155.190	155.296	197.305	233.618	18,4	1,5
KUZEY-KAFKASYA FEDERAL BÖLGESİ	97.000	81.532	97.263	69.378	-28,7	0,4
TOPLAM	9.583.665	9.653.283	13.367.522	15.534.233	16,2	100

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2018 yılı Ocak-Eylül dönemi otomotiv yan sanayi ithalatı Federal Bölgeler bazında incelendiğinde, Merkez Federal Bölgesi ithalatının 2017 yılının aynı dönemine göre %15,2 oranında artarak 6,5 milyar Dolara yükseldiği görülmektedir. Kuzey-Batı Federal Bölgesi'nin ithalatı %14,3 oranında artarak 5,3 milyar Dolar, Volga Federal Bölgesi'nin ithalatı ise %27,1 oranında artarak 2,4 milyar Dolar olmuştur.

3.2.2.5 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı

Rusya'nın Ülkeler Bazında Otomotiv Yan Sanayi İthalatı (Değer: 1000 ABD Doları)

ÜLKE	2015	2016	2017
Çin	1.893.576	2.128.029	2.677.527
Japonya	1.885.015	1.765.936	2.470.236
Almanya	1.705.585	1.945.568	2.442.682
Güney Kore	1.268.462	1.311.505	2.207.225
ABD	679.229	703.439	950.848
Slovakya	787.154	738.630	888.747
Çek Cum.	421.656	503.836	778.865
Belarus	414.368	505.457	619.164
Fransa	385.554	441.126	554.066
Romanya	480.674	436.381	484.089
Polonya	285.380	326.825	440.093
İspanya	245.670	275.619	382.678
İtalya	292.700	301.367	379.295
Türkiye	292.680	255.511	368.611
İngiltere	218.514	233.800	280.154
İsveç	71.379	104.049	260.304
Hindistan	135.404	166.146	242.135
Meksika	138.978	145.351	177.930
Tayland	153.040	96.992	151.078
Ukrayna	129.112	122.177	150.135
Macaristan	85.593	100.574	124.441
Tayvan	74.607	78.575	113.761
Avusturya	74.072	102.543	110.143
Kazakistan	50.989	75.235	86.542
Malezya	57.160	62.293	75.658
Kanada	40.354	39.138	64.196
Sırbistan	30.161	41.238	63.809
Belçika	37.568	35.798	61.020
Finlandiya	41.397	45.554	57.118
Hollanda	38.004	43.907	55.091
Slovenya	22.911	32.044	49.084
Vietnam	17.181	22.270	45.319
Endonezya	19.279	26.414	41.131

Brezilya	32.063	30.579	40.357
Litvanya	13.673	24.568	29.663
Portekiz	16.483	21.088	28.193
Bulgaristan	14.894	20.837	22.263
Filipinler	21.143	16.203	22.120
Kırgızistan	5.674	17.558	19.720
Lüksemburg	16.655	22.221	19.444
İsviçre	14.710	12.470	16.307
Güney Afrika Cumh.	10.296	14.900	16.104
Danimarka	10.353	12.335	13.044
Letonya	3.044	4.159	12.987
Estonya	7.823	7.008	12.350
TOPLAM	12.710.201	13.497.030	18.188.946

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi 2017 yılı ithalatı ülkeler bazında incelendiğinde, Çin'in 2,7 milyar Dolarla ilk sırada olduğu görülmektedir. Japonya 2,5 milyar Dolar ile 2. sırada, Almanya 2,4 milyar Dolar ile 3. sırada, Güney Kore ise 2,2 milyar Dolar ile 4. sırada gelmektedir. Türkiye 368 milyon Dolarla 14. sırada yer almaktadır.

3.2.2.6 Rusya Federasyonu Ülkelere Göre Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Ülkeler Bazında Oto Yan Sanayi Dönemsel İthalatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015 (Ocak-Eylül)	2016 (Ocak-Eylül)	2017 (Ocak-Eylül)	2018 (Ocak-Eylül)	2018-2017, % Değişim
Çin	1.416.733	1.519.244	1.953.596	2.193.898	12,3
Almanya	1.266.423	1.437.681	1.756.670	2.168.882	23,5
Japonya	1.490.180	1.260.940	1.846.320	2.162.264	17,1
Güney Kore	961.570	949.179	1.748.122	1.945.751	11,3
Slovakya	588.692	447.309	643.844	733.683	14,0
Çek Cumh.	314.593	331.695	557.001	724.754	30,1
ABD	489.840	511.142	702.478	723.863	3,0
Fransa	280.118	321.994	405.594	493.430	21,7
Belarus	312.183	365.946	447.448	457.643	2,3
Polonya	211.912	240.758	317.539	389.918	22,8
Romanya	377.448	334.516	356.848	379.694	6,4
Türkiye	229.981	182.210	260.510	339.574	30,3
İspanya	189.105	204.307	276.322	326.632	18,2
İtalya	201.318	219.060	272.022	317.834	16,8
Hindistan	105.031	119.172	172.281	228.291	32,5
İsveç	47.998	69.909	164.590	226.566	37,7
İngiltere	159.591	175.155	189.552	212.093	11,9
Tayland	125.646	66.997	104.481	210.902	101,9
Meksika	118.723	114.206	133.425	130.643	-2,1
Macaristan	61.807	74.825	92.921	104.752	12,7

Avusturya	54.153	68.483	80.309	97.691	21,6
Tayvan	57.484	56.164	84.113	96.214	14,4
Ukrayna	88.071	84.389	113.561	93.855	-17,4
Kazakistan	35.865	53.870	59.337	88.338	48,9
Malezya	43.226	47.145	62.144	61.086	-1,7
Sırbistan	23.901	30.742	51.566	60.947	18,2
Finlandiya	29.052	30.075	40.904	57.440	40,4
Belçika	27.799	24.700	44.292	50.742	14,6
Hollanda	28.480	27.740	39.133	49.001	25,2
Endonezya	12.284	18.725	32.589	40.713	24,9
Kanada	29.849	29.888	50.497	38.922	-22,9
Brezilya	25.286	21.294	28.252	35.186	24,5
Vietnam	12.199	15.841	31.007	34.992	12,9
Slovenya	15.190	20.142	33.402	30.794	-7,8
Lüksemburg	13.010	15.157	13.757	22.473	63,4
Portekiz	12.505	15.916	21.367	19.979	-6,5
Bulgaristan	10.380	14.893	15.495	18.359	18,5
Danimarka	7.787	9.152	9.677	17.954	85,5
Filipinler	14.625	11.358	16.145	15.808	-2,1
Güney Afrika Cumh.	7.600	10.885	12.205	15.749	29,0
Litvanya	9.768	15.411	21.905	13.887	-36,6
İsviçre	10.116	8.849	11.584	12.648	9,2
Letonya	2.368	3.418	9.453	12.410	31,3
Estonya	6.163	4.868	8.694	9.405	8,2
Sri Lanka	4.583	5.865	6.805	7.810	14,8
TOPLAM	9.583.665	9.653.283	13.367.522	15.534.233	16,2

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi ithalatı 2018 yılı Ocak-Eylül dönemi ülkeler bazında incelendiğinde başlıca ithalat yaptığı ülkelerin, Çin, Almanya, Japonya, Güney Kore, Slovakya, Çek Cumhuriyeti ve ABD olduğu görülmektedir. Türkiye ise 12. sırada yer almaktadır.

4. Rusya Federasyonu'nun Türkiye İle Otomotiv Ana ve Yan Sanayi Ticareti

4.1 Rusya Federasyonu'nun Otomotiv Ana Sanayinde Türkiye ile Ticareti

4.1.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Ana Sanayi İhracatı

Rusya'nın Türkiye'ye Otomotiv Ana Sanayinde İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

GTİP	2015		2016		2017		2016-2015 % Değişim		2016-2017 % Değişim	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
8701-Traktörler	40	4			22	2	-100,0	-100,0	-	-
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	-	-	137	4	-	-	-	-	-	-
8703-Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	184	2	732	4	368	1	298,3	100,0	-49,8	-75,0
8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	80	1	751	14	522	9	834,6	1300,0	-30,5	-35,7
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	764	17	1.876	11	1.043	10	145,5	-35,3	-44,4	-9,1
TOPLAM	1.068	24	3.497	33	1.955	22	227,3	37,5	-44,1	-33,3

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv ana sanayinde Türkiye'ye ihracatı oldukça düşük olup, 2016 yılında 3,5 milyon Dolar, 2017 yılında ise yaklaşık 2 milyon Dolar düzeyinde olmuştur.

4.1.1.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Ana Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Otomotiv Ana Sanayinde Türkiye'ye Dönemsel İhracatı, 2015-2018
(Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

GTİP	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
8701-Traktörler	40	4	0	0	22	2	0	0
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	0	0	65	2	0	0	0	0
8703-Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	184	2	0	0	368	1	1.937	256

8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	0	0	57	1	522	9	0	0
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	328	2	1.136	7	819	9	40	1
TOPLAM	552	8	1.259	10	1.731	21	1.977	257

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde Türkiye'ye otomotiv ana sanayi ihracatı yaklaşık 2 milyon Dolar düzeyinde olmuştur. İhracat, 2017 yılının aynı döneminde ise 1,7 milyon Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

4.1.2 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Ana Sanayi İthalatı

Rusya Federasyonu'nun Otomotiv Ana Sanayinde Türkiye'den İthalatı (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

GTİP	2015		2016		2017		2016-2015 % Değişim		2017-2016 % Değişim	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
8701-Traktörler	743	27	856	21	1.191	40	15,2	-22,2	39,2	90,5
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	10.010	65	5.567	50	16.676	120	-44,4	-23,1	199,6	140,0
8703-Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	58.706	6.625	47.205	4.631	57.112	4.307	-19,6	-30,1	21,0	-7,0
8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	3.397	296	1.133	7	7.238	431	-66,6	-97,6	538,6	6057,1
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	3.644	13	2.001	7	631	2	-45,1	-46,2	-68,4	-71,4
TOPLAM	76.500	7.026	56.762	4.716	82.849	4.900	-25,8	-32,9	46,0	3,9

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv ana sanayinde Türkiye'den toplam ithalatı, 2017 yılında değer bazında %46 oranında artarak 82,8 milyon Dolar tutarında olmuştur. Aynı dönemde miktar bazında ithalat da %3,9 oranında artarak toplam 4.900 adet olarak gerçekleşmiştir.

4.1.2.1. Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Ana Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya Federasyonu'nun Otomotiv Ana Sanayinde Türkiye'den Dönemsel İthalatı, 2015-2018 (Değer: 1000 ABD Doları/Miktar: Adet)

GTİP	2015 (Ocak-Eylül)		2016 (Ocak-Eylül)		2017 (Ocak-Eylül)		2018 (Ocak-Eylül)		2018-2017 % Değişim	
	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar
8701-Traktörler	624	23	0	0	1.191	40	1.610	63	35,2	57,5
8702-10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	3.276	24	2.406	22	12.269	85	8.008	65	-34,7	-23,5
8703-Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	53.408	6.080	25.653	2.686	45.966	3.464	72.140	5.699	56,9	64,5
8704-Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	2.546	247	1.128	6	5.449	330	6.438	418	18,2	26,7
8705-Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcılı, yol süpürme, zift vb. taşıtları)	3.138	11	2.001	7	631	2	1.709	11	170,7	450,0
TOPLAM	62.991	6.385	31.189	2.721	65.506	3.921	89.906	6.256	37,2	59,6

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv ana sanayi ürünlerinde Türkiye'den ithalatı 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %37,2 oranında artarak 89,9 milyon Dolar olmuştur. Rusya'nın aynı dönemde miktar olarak Türkiye'den ithalatı, 2017'nin aynı dönemine göre %59,6 oranında artarak 6.256 adet olmuştur.

4.2 Rusya Federasyonu Otomotiv Yan Sanayi Türkiye ile Ticaret

4.2.1. Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Yan Sanayi İhracatı

Rusya Federasyonu'nun Otomotiv Yan Sanayi Ürünlerinde Türkiye'ye İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları)

ÜRÜNLER	2015	2016	2017
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	0	0	1.000
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	830	963	926
870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	47	0	623
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	318	360	511
870880-Kara taşıtları için suspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	176	13	440
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	257	724	433
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	15	7	408
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	326	14	354
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	67	64	321
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	2.393	1.594	290
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	36	52	146

870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	228	206	119
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	162	33	116
840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	2.291	2.500	110
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	5	77	108
870830-Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	41	109	106
401110-Otomobil dış lastiği; yeni	6.657	2.184	102
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	4	3	78
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	761	791	61
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	28	3	61
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	6	37	60
848210-Bilyeli rulmanlar	146	48	57
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	3	27	51
848310-Transmisyon milleri, kranklar	15	9	39
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	10	1	36
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	143	9	33
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	0	2	31
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	574	580	26
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	21	7	24
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	0	0	22
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	18	34	16
851140-Marş motorları	1	22	16
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	6	2	16
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	7	28	15
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	35	3	15
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	8	1	13
848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	1	0	11
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	122	1	9
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	339	598	5
848240-İğneli rulmanlar	12	14	4
700719-Diğer kırılmaz emniyet camları	0	0	3
848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	376	244	1
848410-iki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	1	45	1
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	2	0	1
700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	0	0	0
848420-Mekanik salmastralar	5	0	0
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	0	0	0
401130-Uçak dış lastiği; yeni	9	0	0
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	1	0	0
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	0	0	0
840721-Deniz taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar-dıştan takmalı	126	0	0

840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	13	0	0
842131-içten yanmalı motorlar için hava filtreleri	1	0	0
848280-Kombine haldeki bilyeli ve konik makaralı diğer rulmanlar	6	1	0
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	5	1	0
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	1	0	0
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	0	5	0
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	0	0	0
851110-Ateşleme bujileri	2	51	0
851230-Sesli işaret cihazları	14	0	0
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	3	0	0
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	14	42	0
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	0	0	0
910400-Taşıtların alet tabloları için saatler vb.	0	0	0
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	1	56	0
TOPLAM	16.689	11.563	6.821

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi ürünlerinde Türkiye'ye ihracatı, 2017 yılında bir önceki yıla göre %58,9 oranında azalarak 6,8 milyon Dolar olmuştur. Rusya'nın otomotiv yan sanayinde Türkiye'ye ihraç ettiği başlıca ürünler: Kara, deniz, hava ve uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam, kara taşıtlarının diğer aksam ve parçaları, Diğer kara taşıtlarının karoserileri, kara taşıtları için süspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları vb. ürünlerden oluşmaktadır.

4.2.1.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'ye Otomotiv Yan Sanayi İhracatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya'nın Otomotiv Yan Sanayinde Türkiye'ye Dönemsel İhracatı, 2015-2018

(Değer:1000 ABD Doları)

	2015 (Ocak-Eylül)	2016 (Ocak-Eylül)	2017 (Ocak-Eylül)	2018 (Ocak-Eylül)	2018-2017, % Değişim
870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	47	0	221	620	180,5
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	596	700	750	349	-53,5
848310-Transmisyon milleri, kranklar	14	9	38	243	539,5
840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	1.258	2.468	53	229	332,1
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	133	312	223	225	0,9
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	230	240	259	198	-23,6
401110-Otomobil dış lastiği; yeni	3.944	2.183	102	193	89,2
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	15	7	246	158	-35,8
870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	178	206	45	157	248,9
870880-Kara taşıtları için süspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	146	4	294	155	-47,3
848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	376	244	1	138	13700,0

870830-Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	40	107	101	100	-1,0
841520-Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	0	0	0	95	-
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	3	3	69	94	36,2
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	1	0	1	91	9000,0
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	36	0	80	88	10,0
401170-Kauçuktan yeni dış lastikler; tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	0	0	87	-
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	21	0	15	83	453,3
848210-Bilyeli rulmanlar	145	48	5	79	1480,0
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	4	22	37	78	110,8
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	3	64	116	78	-32,8
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	438	791	30	63	110,0
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	3	27	28	48	71,4
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	0	2	9	44	388,9
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	10	3	58	38	-34,5
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	162	33	85	38	-55,3
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	6	5	8	31	287,5
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	35	3	5	29	480,0
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	5	2	1	27	2600,0
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	1.856	1.469	272	27	-90,1
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	10	1	36	24	-33,3
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	326	14	340	23	-93,2
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	143	9	31	23	-25,8
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	18	34	0	19	-
851110-Ateşleme bujileri	1	51	0	13	-
848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	0	0	10	11	10,0
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	225	580	9	10	11,1
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	14	42	0	9	-
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	0	0	0	8	-
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	125	598	4	7	75,0
848410-İki yada daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	1	45	1	5	400,0
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	7	28	1	5	400,0

842131-İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	0	0	0	5	-
848240-İğneli rulmanlar	12	14	0	5	-
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	5	1	0	4	-
848420-Mekanik salmastralar	5	0	0	3	-
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	0	56	0	3	-
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	0	0	764	2	-99,7
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	122	1	1	2	100,0
851140-Marş motorları	1	22	2	1	-50,0
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	0	0	0	1	-
851230-Sesli işaret cihazları	14	0	0	1	-
840820-Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	0	0	0	1	-
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	1	0	0	1	-
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	2	0	0	0	-
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	1	0	0	0	-
870895-Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	0	0	0	0	-
401130-Uçak dış lastiği; yeni	9	0	0	0	-
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	0	0	0	0	-
700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	0	0	0	0	-
840721-Deniz taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar-dıştan takmalı	91	0	0	0	-
840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	13	0	0	0	-
848280-Kombine haldeki biyelili ve konik makaralı diğer rulmanlar	6	1	0	0	-
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	8	1	10	0	-100,0
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	0	5	0	0	-
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	0	0	0	0	-
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	0	0	0	0	-
910400-Taşıtların alet tabloları için saatler vb.	0	0	0	0	-
TOPLAM	10.861	10.454	4.354	4.066	-6,6

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayinde Türkiye'ye ihracatı 2018 yılının Ocak-Eylül döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,6 oranında azalarak 4,1 milyon Dolar olmuştur.

4.2.1.2 Rusya Federasyonu'nun Bölgelere Göre Türkiye'ye Otomotiv Yan Sanayi İhracatı

Rusya Federasyonu'nun Bölgesel Bazda Türkiye'ye Otomotiv Yan Sanayi İhracatı (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015	2016	2017
MOSKOVA FEDERAL ŞEHİRİ	9.022	3.969	1.269
TATARİSTAN CUMHURİYETİ	205	95	1.251
NIJNİ NOVGOROD BÖLGESİ	171	0	1.217
SAMARA BÖLGESİ	2.961	3.933	1.118
KALUGA BÖLGESİ	257	724	433
ROSTOV BÖLGESİ	0	7	375
OMSK BÖLGESİ	367	177	240
PERM BÖLGESİ	0	0	205
ULYANOVSK BÖLGESİ	312	366	147
ST. PETERSBURG FEDERAL ŞEHİRİ	134	338	115
VORONEJ BÖLGESİ	0	99	107
BAŞKORTOSTAN CUMHURİYETİ	178	114	107
KOSTROMA BÖLGESİ	0	6	66
ÇELYABİNSK BÖLGESİ	0	29	64
YAROSLAVL BÖLGESİ	2.885	1.667	25
VOLGOGRAD BÖLGESİ	0	0	21
ORENBURG BÖLGESİ	0	0	13
VLADİMİR BÖLGESİ	1	8	11
KRASNODAR BÖLGESİ	0	0	11
ÇUVAŞISTAN CUMHURİYETİ	13	0	9
MOSKOVA BÖLGESİ	91	0	9
BRYANSK BÖLGESİ	14	21	3
VOLOGDA BÖLGESİ	3	0	1
TÜMEN BÖLGESİ	0	0	1
TOPLAM	16.689	11.563	6.831

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi ürünlerinde Türkiye'ye 2017 yılı ihracatı Bölgeler bazında incelendiğinde, Moskova Federal Bölgesi'nin 1,3 milyon Dolar ile ihracatta ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Tataristan Cumhuriyeti 1,3 milyon Dolar ile 2. sırada, Nijni Novgrad Bölgesi 1,21 milyon Dolar ile 3. sırada, Samara Bölgesi ise 1,1 milyon Dolar ile 4. sırada gelmektedir.

4.2.2 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi İthalatı

Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi Ürünleri İthalatı (Değer: 1000 ABD Doları)

	2015	2016	2017
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	44.492	50.307	67.798
870880-Kara taşıtları için suspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	25.363	19.264	40.567
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	23.277	22.336	27.477
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	24.799	22.701	26.525
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	7.322	10.837	19.155
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	10.342	11.206	18.495
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	11.569	6.800	16.292
870830-Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	11.599	7.307	15.467
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	15.574	10.987	14.984
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	7.641	7.362	12.005
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	16.764	13.704	11.729
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	14.801	13.402	10.074
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	7.137	6.271	9.584
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	8.860	8.142	9.129
401110-Otomobil dış lastiği; yeni	4.498	3.965	8.772
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	2.527	5.733	7.282
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	4.787	2.629	6.172
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	2.439	3.487	4.340
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	3.109	2.668	3.231
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	1.214	1.787	3.203
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	2.976	2.357	3.052
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	2.520	2.113	3.021
870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	1.666	1.462	2.922
840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	3.484	1.886	2.732
848310-Transmisyon milleri, kranklar	1.381	1.303	1.842
401180-Kauçuktan yeni dış lastikler; yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	0	1.786
842131-İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	2.407	2.553	1.774
848210-Bilyeli rulmanlar	1.113	1.115	1.682

848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	699	1.188	1.352
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	625	252	1.293
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	718	899	1.291
848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	1.358	458	1.209
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	3.584	2.547	1.147
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	1.341	590	1.119
401170-Kauçuktan yeni dış lastikler; tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	0	1.004
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	747	345	935
870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	3.856	86	918
851230-Sesli işaret cihazları	697	644	880
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	55	675	794
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	644	317	469
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	150	154	457
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	420	417	456
841520-Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	1.002	4	452
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	1.600	466	407
840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	90	153	337
870895-Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	287	239	312
700719-Diğer kırılmaz emniyet camları	722	533	311
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	1.606	305	308
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	2.446	371	275
848280-Kombine haldeki bilyeli ve konik makaralı diğer rulmanlar	220	63	238
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	151	172	223
848410-İki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	434	33	214
840820-Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	858	47	177
700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	480	13	152
848320-Yatak kovanları (rulmanlı olanlar)	539	86	147
848420-Mekanik salmastralar	358	133	113
401290-Kauçuk dolgu lastikler, değişebilir sırtlar, flapslar	2	0	101
848240-İğneli rulmanlar	61	66	99

401190-Kauçuktan yeni dış lastikler; diğer taşıt ve makinelerde kullanılan	0	0	82
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	109	16	69
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	19	20	36
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	66	22	31
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	18	14	26
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	13	18	22
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	192	16	21
851140-Marş motorları	74	3	15
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	10	3	11
848291-Bilye, iğne ve makaraların aksamı	2	0	7
401220-Kullanılmış lastikler	0	0	4
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	13	2	2
850750-Nikel-metal hidrürlü elektrik akümülatörleri	0	0	1
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	0	0	1
850780-Diğer akümülatörler	0	0	1
851110-Ateşleme bujileri	37	0	1
TOPLAM	292.680	255.511	368.611

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun ülkemizden otomotiv yan sanayi ürünleri ithalatı, 2017 yılında bir önceki yıla göre %44,3 oranında artarak 368,6 milyon Dolar olmuştur. Rusya'nın ülkemizden ithal ettiği başlıca ürünler: Kara taşıtlarının aksam ve parçaları, kara taşıtları için süspansiyon sistemleri aksam ve parçaları, kara taşıtları için tekerlekler, aküler, kara taşıtları için direksiyon aksam ve parçaları, kauçuktan eşyalar, kara taşıtları için fren, debriyaj aksam ve parçaları, dizel motorlar için aksam ve parçalar, otobüs lastikleri vb. ürünlerdir.

4.2.2.1 Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi Ürünlerinde Dönemsel İthalatı, 2015-2018

(Değer: 1000 ABD Doları)

	2015 (Ocak-Eylül)	2016 (Ocak-Eylül)	2017 (Ocak-Eylül)	2018 (Ocak-Eylül)	2018-2017, % Değişim
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	36.399	37.714	48.645	58.772	20,8
870880-Kara taşıtları için süspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	20.730	12.153	30.124	39.337	30,6
870870-Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	19.444	17.545	19.134	28.854	50,8
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	17.089	16.940	19.649	26.515	34,9
870894-Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	7.369	7.744	13.405	15.710	17,2
850710-Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	4.237	5.284	9.706	13.735	41,5
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	9.173	3.756	12.068	12.786	6,0

401110-Otomobil dış lastiği; yeni	3.417	2.983	6.320	12.655	100,2
870830-Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	9.398	4.915	10.940	12.305	12,5
401120-Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	12.459	8.857	6.615	11.499	73,8
840734-Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	10.473	12.020	8.433	9.807	16,3
870893-Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	12.034	7.320	10.092	9.714	-3,8
840999-Dizel motorlar için aksam; parçalar	6.406	4.913	8.526	9.365	9,8
870892-Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	6.674	6.614	6.798	8.307	22,2
848350-Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	6.039	4.419	6.990	7.484	7,1
851150-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	1.852	4.371	5.015	7.413	47,8
851290-Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	4.070	1.949	4.502	5.330	18,4
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	2.193	2.416	3.077	4.859	57,9
870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	1.152	1.011	2.035	4.568	124,4
870810-Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	2.555	1.779	2.294	3.040	32,5
851130-Distribütörler; ateşleme bobinleri	771	1.257	2.446	2.958	20,9
851220-Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	2.125	1.536	2.236	2.953	32,0
842123-İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	2.429	1.735	2.427	2.553	5,2
840820-Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	858	37	90	2.204	2.340,5
848310-Transmisyon milleri, kranklar	986	968	1.256	2.151	71,3
840991-Benzinli motorlar için aksam; parçalar	2.880	1.282	2.103	2.082	-1,0
870790-Diğer kara taşıtlarının karoserileri (şoför mahalli dahil)	3.856	56	654	1.872	186,2
842131-İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	2.024	1.853	1.241	1.654	33,2
848210-Bilyeli rulmanlar	779	738	1.071	1.629	52,1
401180-Kauçuktan yeni dış lastikler; yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	0	1.098	1.598	45,6
401170-Kauçuktan yeni dış lastikler; tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan	0	0	770	1.436	86,4
870891-Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	550	197	711	1.222	71,9
848330-Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	450	788	889	1.196	34,5
700910-Taşıtlar için dikiz aynaları	586	665	939	1.172	24,8
848390-Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	910	355	820	1.135	38,4
940120-Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	2.980	1.904	865	1.050	21,3
848340-Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	454	222	269	1.045	289,1
851230-Sesli işaret cihazları	535	493	612	746	22,0

848360-Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	1.184	339	915	710	-22,5
841330-İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	625	185	653	663	1,6
848220-Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	99	71	269	540	100,6
700729-Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	437	8	35	533	1.440,5
848490-Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	117	113	145	417	188,3
851190-İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	40	426	624	410	-34,3
870821-Kara taşıtları için emniyet kemerleri	334	328	336	365	8,5
850790-Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	1.308	283	201	361	80,0
848410-İki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	394	14	141	359	154,9
700719-Diğer kırılmaz emniyet camları	585	325	307	325	6,1
848320-Yatak kovanları (rulmanlı olanlar)	424	75	96	273	186,1
870895-Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	274	179	241	268	11,4
700711-Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	2.221	299	190	255	34,1
841520-Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	718	0	428	212	-50,5
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	1.536	264	227	167	-26,3
848280-Kombine haldeki bilyeli ve konik makaralı diğer rulmanlar	163	19	196	158	-19,3
401140-Motosiklet dış lastiği; yeni	0	0	0	149	0
848240-İğneli rulmanlar	41	45	75	117	55,2
848250-Silindirik makaralı rulmanlar	15	14	17	115	578,7
401190-Kauçuktan yeni dış lastikler; diğer taşıt ve makinelerde kullanılan	0	0	81	108	34,0
848420-Mekanik salmastralar	228	100	98	95	-3,4
851180-İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	15	9	27	58	116,0
851240-Cam siliciler, buzlanma/buğulanmayı önleyici tertibat	17	16	24	58	145,8
848230-Fıçı makaralı rulmanlar	11	17	21	33	56,1
401220-Kullanılmış lastikler	0	0	2	31	1.304,5
851140-Marş motorları	59	2	6	30	368,3
681381-Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	92	9	18	14	-20,4
848299-Rulmanların diğer aksam, parçaları	10	1	8	12	54,5
850720-Diğer kurşun asitli akümülatörler	4	12	10	11	14,4
840890-Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	90	131	189	9	-95,2
681320-Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	0	0	0	4	0
848291-Bilye, iğne, ve makaraların aksamı	2	0	7	3	-60,9

851110-Ateşleme bujileri	33	0	1	1	40,0
850750-Nikel-metal hidrürlü elektrik akümülatörleri	0	0	0	0	33,3
850780-Diğer akümülatörler	0	0	1	0	-20,0
850760-Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	13	1	1	0	-76,9
910400-Taşıtların alet tabloları için saatler vb.	0	0	0	0	-50,0
401161 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Üzerlerinde Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	357	53	0	0	0
401162 - Jant Ölçüsü 61 Cm.Yi Geçmeyen, Yapı Veya Sanayi Elleçleme Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	51	13	0	0	0
401169 - Diğer Taşıtları İçin Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olan Dış Lastikler	74	0	0	0	0
401192 - Tarım Ve Orman Taşıtları Ve Makinelerinde Kullanılan Diğer Dış Lastikler (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	40	3	0	0	0
401199 - Diğer Taşıtları İçin Diğer Dış Lastik (Zikzag Veya Benzeri Özel Taban Desenleri Olmayan)	71	45	0	0	0
401290-Kauçuk dolgu lastikler, değışebilir sırtlar, flapslar	2	0	56	0	-100,0
840732-Kara taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar; 50cm ³ <silindir hacmi=<250cm ³	17	0	0	0	0
840790-Diğer amaçlı pistonlu, içten yanmalı motorlar	2	0	0	0	0
850730-Nikel kadmiyumlu akümülatörler	1	1	0	0	-100,0
870710-Binek otomobilinin karoseri (şoför mahalli dahil)	1.696	0	0	0	0
TOPLAM	229.981	182.210	260.510	339.574	30,3

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi ürünlerinde Türkiye'den ithalatı 2018'in Ocak-Eylül döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %30,3 oranında artarak 339,6 milyon Dolar olmuştur.

4.2.2.2 Rusya Federasyonu'nun Bölgelere Göre Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi İthalatı

Rusya Federasyonu Federal Bölgeler Bazında Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi İthalatı

(Değer: 1000 ABD Doları)

BÖLGELER	2015	2016	2017
MOSKOVA FEDERAL ŞEHRİ	111.033	75.489	123.982
TATARİSTAN CUMHURİYETİ	41.941	55.412	76.245
SAMARA BÖLGESİ	52.164	45.103	51.209
ST. PETERSBURG FEDERAL ŞEHRİ	42.894	33.645	45.166
NİJNİ NOVGOROD BÖLGESİ	10.988	12.259	13.457
MOSKOVA BÖLGESİ	5.977	7.987	13.220
ROSTOV BÖLGESİ	2.014	6.610	13.182
KALUGA BÖLGESİ	2.400	3.739	5.959
UDMURTYA CUMHURİYETİ	1.566	3.705	5.227
KRASNODAR BÖLGESİ	1.995	1.217	4.138
YAROSLAVL BÖLGESİ	2.112	1.978	3.957
VLADİMİR BÖLGESİ	1.443	2.201	2.095
ÇELYABİNSK BÖLGESİ	1.104	1.058	2.081
LENİNGRAD BÖLGESİ	2.115	942	1.665
KALİNİNGRAD BÖLGESİ	2.907	467	1.282
TOPLAM	292.680	255.511	368.611

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

2017 yılında Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi sektöründe Bölgesel bazda Türkiye'den ithalatı incelendiğinde, Moskova Federal Bölgesinin 124 milyon Dolar ile ilk sırada olduğu görülmektedir. Tataristan Cumhuriyeti 76 milyon Dolar ile 2. sırada, Samara Bölgesi 51,2 milyon Dolar ile 3. sırada, Petersburg Bölgesi ise 45,1 milyon Dolar ile 4. sırada yer almaktadır.

4.2.2.3 Rusya Federasyonu'nun Bölgelere Göre Türkiye'den Oto Yan Sanayi İthalatı, Ocak-Eylül Dönemi

Rusya Federasyonu Federal Bölgeleri'nin Türkiye'den Otomotiv Yan Sanayi Dönemsel İthalatı, 2015-2018

(Değer: 1000 ABD Doları)

	2015 (Ocak-Eylül)	2016 (Ocak-Eylül)	2017 (Ocak-Eylül)	2018 (Ocak-Eylül)	2018-2017, % Değişim
MOSKOVA FEDERAL ŞEHRİ	88.498	47.319	88.750	103.557	16,7
TATARİSTAN CUMHURİYETİ	34.504	40.726	53.816	70.878	31,7
ST.PETERSBURG FEDERAL ŞEHRİ	33.453	25.977	33.340	51.410	54,2
SAMARA BÖLGESİ	39.962	35.508	37.449	42.119	12,5
MOSKOVA BÖLGESİ	4.317	5.373	9.443	18.515	96,1
ROSTOV BÖLGESİ	1.587	3.528	6.691	8.464	26,5
NİJNİ NOVGOROD BÖLGESİ	8.164	10.210	9.422	8.316	-11,7
KALİNİNGRAD BÖLGESİ	2.634	318	687	8.245	1100,4
UDMURTYA CUMHURİYETİ	1.170	2.674	3.616	5.920	63,7

KRASNODAR BÖLGESİ	1.195	688	2.736	4.037	47,5
KALUGA BÖLGESİ	1.886	2.867	4.541	3.985	-12,2
YAROSLAVL BÖLGESİ	1.597	1.296	2.282	3.289	44,1
ÇELYABİNSK BÖLGESİ	705	815	1.204	2.316	92,3
LENİNGRAD BÖLGESİ	1.669	808	998	1.964	96,8
VLADİMİR BÖLGESİ	989	1.463	1.330	1.412	6,1
TOPLAM	229.981	182.210	260.510	339.574	30,3

Kaynak: Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi, www.stat.customs.ru

2018 yılı Ocak-Eylül döneminde Rusya Federasyonu'nun otomotiv yan sanayi ürünlerinde Türkiye'den toplam ithalatı 2017 yılının aynı dönemine göre %30,3 oranında artarak 339,6 milyon Dolar olmuştur. Türkiye'den yapılan ithalat bölgesel bazda incelendiğinde, Moskova'nın 103,5 milyon Dolar ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Tataristan Cumhuriyeti 70,8 milyon Dolar ile 2. sırada, St. Petersburg ise 51,4 milyon Dolar ile 3. sırada yer almaktadır.

4.3 RF Potansiyel Oto Yan Sanayi Ürünleri

Sıra	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2018 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2018 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2018 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2018 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2017- 2018 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2017- 2018 (%)	Ülkenin İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları 2018 (%)	Ülkenin İthalatta Uyguladığı Gümrük Vergisi Oranları (%) ortalama)
1	870899	Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	1173,5	43,68	1363,5	7	32,8	8,6	Japonya (%22,4) Beyaz Rusya (%13,3) Almanya (%10,8) Çin (%6,4) G. Kore (%6,2) Türkiye (%3,1)	Japonya (%2) Beyaz Rusya (%0) Almanya (%2) Çin (%2) G. Kore (%2) Türkiye (%2)
2	870829	Kara taşıtlarının diğer aksam- parçaları	1820,2	50,12	933,1	0	20,4	15,5	Japonya (%18) G. Kore (%14,8) Almanya (%13,5) Çek Cum. (%8,3) ABD (%7,2) Türkiye (%4,1)	Japonya (%1,7) G. Kore (%1,7) Almanya (%1,7) Çek Cum. (%1,7) ABD (%1,7) Türkiye (%1,7)
3	870870	Kara taşıtları için tekerlekleri vb. aksam, parça/aksesuarı	853,7	21,64	690,6	-1	93	20	Çin (%33,7) Almanya (%14,4) Japonya (%12) G. Kore (%7,4) Slovakya (%4,6) Türkiye (%4,5)	Çin (%2,1) Almanya (%2,1) Japonya (%2,1) G. Kore (%2,1) Slovakya (%2,1) Türkiye (%2,1)
4	401110	Otomobil dış lastiği; yeni	753,9	13,39	622,4	-3	109,7	15,3	Çin (%15,7) Japonya (%15,7) G. Kore (%15,3) Almanya (%6,9) Sırbistan (%6) Türkiye (%2,2)	Çin (%10) Japonya (%10) G. Kore (%10) Almanya (%10) Sırbistan (%0) Türkiye (%10)
5	401120	Otobüs-kamyon dış lastiği; yeni	461,6	14,6	560,6	-2	46,3	-2,8	Çin (%15,4) Polonya (%15,4)	Çin (%10) Polonya (%10)

									İspanya (%7,5) G. Kore (%7,2) Japonya (%7,2) Türkiye (%3,2)	İspanya (%10) G. Kore (%10) Japonya (%10) Türkiye (%10)
6	870830	Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	760,2	12,79	390,1	2	27,1	8	Çin (%23,6) Almanya (%12,6) Japonya (%9,8) G. Kore (%8,7) Çek Cum. (%6) Türkiye (%2,1)	Çin (%2) Almanya (%2) Japonya (%2) G. Kore (%2) Çek Cum. (%2) Türkiye (%2)
7	401699	Vulkanize kauçuktan diğer eşya	313,8	11,51	507,4	9	45,9	7,3	Almanya (%17,1) Çin (%17,1) Japonya (%7,8) İtalya (%5,8) G. Kore (%5,6) Türkiye (%5,5)	Almanya (%6,4) Çin (%6,4) Japonya (%6,4) İtalya (%6,4) G. Kore (%6,4) Türkiye (%6,4)
8	840820	Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	755,4	3,38	289,1	8	414,5	21	Almanya (%36,9) Çin (%15) İsveç (%10,5) Japonya (%5,2) İngiltere (%5,2) Türkiye (%0,4)	Almanya (%3,5) Çin (%3,5) İsveç (%3,5) Japonya (%3,5) İngiltere (%3,5) Türkiye (%3,5)
9	870880	Kara taşıtları için suspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları	929,7	11,41	295,4	3	62,9	7,8	G. Kore (%18,1) Çin (%16,3) Japonya (%16,2) Almanya (%9,9) Türkiye (%5,5)	G. Kore (%2,7) Çin (%2,7) Japonya (%2,7) Almanya (%2,7) Türkiye (%2,7)
10	840991	Benzinli motorlar için aksam; parçalar	268,6	3,92	535	11	42,3	25	Almanya (%31,6) Çin (%19,6) Japonya (%6) Polonya (%5,9) İtalya (%5,2) Türkiye (%1)	Almanya (%1) Çin (%1) Japonya (%1) Polonya (%1) İtalya (%1) Türkiye (%1)
11	850710	Kurşun asitli akümülatörler-	275,2	19,38	298,1	4	2,1	-0,5	G. Kore (%24) Çek Cum. (%16,7) Kazakistan (%12,5)	G. Kore (%7,1) Çek Cum. (%7,1) Kazakistan (%0)

		pistonlu motorlar için							Almanya (%7,6) Türkiye (%7,2)	Almanya (%7,1) Türkiye (%7,1)
12	851220	Diğer aydınlatma/gözle görülebilen işaret cihazları	487,1	3,65	209,9	7	14,9	19,6	G. Kore (%20,7) Japonya (%16,3) Çek Cum. (%11,6) Çin (%7,4) Almanya (%7) Türkiye (%0,8)	G. Kore (%3,5) Japonya (%3,5) Çek Cum. (%3,5) Çin (%3,5) Almanya (%3,5) Türkiye (%3,5)
13	940120	Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	193,3	5,15	208,1	-6	-4,8	17,5	G. Kore (%36,1) ABD (%18,2) Slovakya (%12) Almanya (%10,3) Çek Cum. (%8,5) Türkiye (%0,8)	G. Kore (%9,3) ABD (%9,3) Slovakya (%9,3) Almanya (%9,3) Çek Cum. (%9,3) Türkiye (%9,3)
14	870850	Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	515,7	8,28	197,5	3	7,9	17,9	Almanya (%29,3) İsveç (%10,8) Çin (%9,2) Japonya (%8,7) ABD (%8,4) Türkiye (%1,2)	Almanya (%2,5) İsveç (%2,5) Çin (%2,5) Japonya (%2,5) ABD (%2,5) Türkiye (%2,5)
15	840734	Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	1193,5	0,16	175	-9	-16,3	11,4	Çin (%37,2) Japonya (%14,7) G. Kore (%8,3) Almanya (%7,2) Fransa (%6,9) Türkiye (%1)	Çin (%5,6) Japonya (%5,6) G. Kore (%5,6) Almanya (%5,6) Fransa (%5,6) Türkiye (%5,6)
16	870893	Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları	192,2	13,03	182	4	-6,8	8,7	Almanya (%37,2) Çin (%12,4) G. Kore (%7,2) Türkiye (%6,7) Slovakya (%5,9)	Almanya (%1,7) Çin (%1,7) G. Kore (%1,7) Türkiye (%1,7) Slovakya (%1,7)
17	848310	Transmisyon milleri, kranklar	178,5	2,43	145,5	2	51,8	4,2	Almanya (%20,3) Çin (%16,3) İtalya (%9,4)	Almanya (%2,8) Çin (%2,8) İtalya (%2,8)

									ABD (%9,3) Ukrayna (%5,7) Türkiye (%1,8)	ABD (%2,8) Ukrayna (%0) Türkiye (%2,8)
18	870894	Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	506,4	2,64	106,8	2	36	17,7	G. Kore (%18,5) Almanya (%17,6) Çin (%11,5) Japonya (%11,3) Polonya (%8,9) Türkiye (%4)	G. Kore (%1,9) Almanya (%1,9) Çin (%1,9) Japonya (%1,9) Polonya (%1,9) Türkiye (%1,9)
19	848210	Bilyeli rulmanlar	178,4	0,79	100,6	7	-4,4	4,3	Fransa (%13,7) Japonya (%11,4) Çin (%8,9) Almanya (%8,5) İtalya (%6) Türkiye (%1,2)	Fransa (%4,3) Japonya (%4,3) Çin (%4,3) Almanya (%4,3) İtalya (%4,3) Türkiye (%4,3)
20	848350	Volanlar, kasnaklar (kasnak blokları dahil)	125,4	1,02	98,9	11	42,3	13,1	Almanya (%21,4) Çin (%14) Türkiye (%8,2) İtalya (%7,2) Japonya (%6,7)	Almanya (%5) Çin (%5) Türkiye (%5) İtalya (%5) Japonya (%5)
21	842131	İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri	136,1	1,84	87,3	2	1,3	10,6	Almanya (%19,2) G. Kore (%13,3) Çin (%12,6) Japonya (%7,5) Polonya (%6,8) Türkiye (%1,7)	Almanya (%0) G. Kore (%0) Çin (%0) Japonya (%0) Polonya (%0) Türkiye (%0)
22	870810	Kara taşıtları için tamponlar vb. aksam, parçaları	221	2,21	82,6	-4	45,9	9,9	G. Kore (%23,8) Japonya (%10,7) Çek Cum. (%9,2) Almanya (%8,9) Slovakya (%8,8) Türkiye (%1,8)	G. Kore (%1,7) Japonya (%1,7) Çek Cum. (%1,7) Almanya (%1,7) Slovakya (%1,7) Türkiye (%1,7)
23	842123	İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri	263,5	2,97	83,1	4	44	6,8	Almanya (%21,5) Çin (%15,1) Japonya (%7,9) ABD (%7,4)	Almanya (%0) Çin (%0) Japonya (%0) ABD (%0)

									G. Kore (%5,5) Türkiye (%1,3)	G. Kore (%0) Türkiye (%0)
24	870892	Kara taşıtları için egzoz susturucuları ve boruları; aksam, parçaları	200,7	7,16	86,4	1	40,1	23,6	Çek Cum. (%15,9) G. Kore (%13,9) Japonya (%11,1) Çin (%10,8) Almanya (%9,8) Türkiye (%5,5)	Çek Cum. (%1,9) G. Kore (%1,9) Japonya (%1,9) Çin (%1,9) Almanya (%1,9) Türkiye (%1,9)
25	848340	Dişliler, dişli sistemleri, bilyeli vidalar, dişli kutuları	321,7	2,08	78,8	8	184,1	18,8	Almanya (%30,5) İtalya (%15,1) Çin (%14,5) Japonya (%6,9) Çek Cum. (%5,1) Türkiye (%0,5)	Almanya (%2,9) İtalya (%2,9) Çin (%2,9) Japonya (%2,9) Çek Cum. (%2,9) Türkiye (%2,9)
26	870891	Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları	189,1	1,72	69,9	2	51,1	7,1	Çin (%26,6) Japonya (%9,7) G. Kore (%8,5) Slovakya (%7,9) Almanya (%7,1) Türkiye (%0,8)	Çin (%2,5) Japonya (%2,5) G. Kore (%2,5) Slovakya (%2,5) Almanya (%2,5) Türkiye (%2,5)
27	848390	Transmisyon mili, krank, kovan, dişli kutuları vb. parçaları	194,3	0,89	62,7	10	27,3	17	Almanya (%20,8) Çin (%18,4) ABD (%10,3) Japonya (%10,1) İtalya (%9,5) Türkiye (%0,9)	Almanya (%2,6) Çin (%2,6) ABD (%2,6) Japonya (%2,6) İtalya (%2,6) Türkiye (%2,6)
28	870790	Diğer kara taşıtlarının karoserleri (şoför mahalli dahil)	215,4	1,77	60,1	14	323	20,2	Almanya (%41,5) Çek Cum. (%12,5) Japonya (%9,6) Polonya (%8,6) Avusturya (%3,1) Türkiye (%1,3)	Almanya (%13,3) Çek Cum. (%13,3) Japonya (%13,3) Polonya (%13,3) Avusturya (%13,3) Türkiye (%13,3)
29	870821	Kara taşıtları için emniyet kemerleri	54,6	0,45	79,6	-2	-2,8	10,9	G. Kore (%30,9) Romanya (%16,5) Japonya (%9,2) Çek Cum. (%8,3)	G. Kore (%1,7) Romanya (%1,7) Japonya (%1,7) Çek Cum. (%1,7)

									Çin (%6,6) Türkiye (%0,8)	Çin (%1,7) Türkiye (%1,7)
30	851150	İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer jeneratörler	108,4	6,78	60,2	4	44,3	13,7	Çin (%16,8) Hindistan (%13) Fransa (%11,5) Türkiye (%9,2) İspanya (%6,3)	Çin (%4,4) Hindistan (%4,4) Fransa (%4,4) Türkiye (%4,4) İspanya (%4,4)
31	851290	Motorlu araçların işaret cihazlarının aksam, parça	90	4,61	53,1	7	45,6	41,6	Tayvan (%23,6) Çin (%14,6) G. Kore (%8,7) Türkiye (%7,9) Japonya (%7,4)	Tayvan (%4,7) Çin (%4,7) G. Kore (%4,7) Türkiye (%4,7) Japonya (%4,7)
32	700721	Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	61,3	0,14	42,7	-16	-9	-2,1	Çin (%23,3) Japonya (%12,5) ABD (%10,2) Çek Cum. (%9,3) G. Kore (%8,1) Türkiye (%0,4)	Çin (%7) Japonya (%7) ABD (%7) Çek Cum. (%7) G. Kore (%7) Türkiye (%7)
33	870840	Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	1434,6	2,98	44,3	4	139,9	14,3	Almanya (%19,7) G. Kore (%19) Japonya (%16) Çek Cum. (%6,9) Fransa (%6,8) Türkiye (%0,4)	Almanya (%1,9) G. Kore (%1,9) Japonya (%1,9) Çek Cum. (%1,9) Fransa (%1,9) Türkiye (%1,9)
34	851190	İçten yanmalı motorların elektrikli hareket tertibat aksamı	39,4	0,54	51,2	10	-18,7	7,2	Çin (%42,7) Almanya (%10,8) Beyaz Rusya (%9,5) Polonya (%8,1) Macaristan (%3,6) Türkiye (%1,4)	Çin (%5) Almanya (%5) Beyaz Rusya (%0) Polonya (%5) Macaristan (%5) Türkiye (%5)
35	848410	İki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar	38,3	0,54	41,3	20	-14,4	8,3	Almanya (%32,7) Çin (%16,1) G. Kore (%6,6) ABD (%6,3)	Almanya (%0) Çin (%0) G. Kore (%0) ABD (%0)

									Japonya (%6,2) Türkiye (%1,2)	Japonya (%0) Türkiye (%0)
36	841330	İçten yanmalı pistonlu motorlar yakıt, yağ/soğutma pompaları	212,4	1,24	38,7	9	43,8	7,8	Çin (%18,3) Çek Cum. (%17,6) Almanya (%12,3) G. Kore (%7) Japonya (%6,9) Türkiye (%0,4)	Çin (%0) Çek Cum. (%0) Almanya (%0) G. Kore (%0) Japonya (%0) Türkiye (%0)
37	848330	Yatak kovanları (rulmansız olanlar) mil yatakları	126,1	1,54	37,7	11	36,1	15,3	Çin (%18) Almanya (%17,6) ABD (%10,4) Avusturya (%6,7) Japonya (%5,1) Türkiye (%1,3)	Çin (%2,1) Almanya (%2,1) ABD (%2,1) Avusturya (%2,1) Japonya (%2,1) Türkiye (%2,1)
38	841520	Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	48,2	0,37	34,6	-10	-10,3	14	Çek Cum. (%29,2) Çin (%16,3) Hollanda (%13) Almanya (%10,9) ABD (%8,1) Türkiye (%0,5)	Çek Cum. (%0) Çin (%0) Hollanda (%0) Almanya (%0) ABD (%0) Türkiye (%0)
39	700719	Diğer kırılmaz emniyet camları	32,8	0,4	82,7	14	-33,3	53,5	Çin (%45,4) Almanya (%26,2) Beyaz Rusya (%14,7) G. Kore (%3,1) Litvanya (%2,4) Türkiye (%1,4)	Çin (%8,8) Almanya (%8,8) Beyaz Rusya (%0) G. Kore (%8,8) Litvanya (%8,8) Türkiye (%8,8)
40	700910	Taşıtlar için dikiz aynaları	100	1,41	26,4	10	22	18,2	Almanya (%20,8) G. Kore (%18,4) Çin (%10,3) ABD (%9,3) Japonya (%9,2) Türkiye (%1,5)	Almanya (%5,3) G. Kore (%5,3) Çin (%5,3) ABD (%5,3) Japonya (%5,3) Türkiye (%5,3)
41	850720	Diğer kurşun asitli akümülatörler	215,6	0,02	24,1	5	-58,8	18,9	Çin (%34,8) Almanya (%15,9) Vietnam (%15,7)	Çin (%3,7) Almanya (%3,7) Vietnam (%0)

									Filipinler (%7) Polonya (%6,2) Türkiye (%0,01)	Filipinler (%3,7) Polonya (%3,7) Türkiye(3,7)
42	700711	Kara, deniz, hava, uzay araçları için uygun ölçü-şekilde cam	23,2	0,12	58,1	-17	77,3	-2,3	Çin (%19,8) ABD (%11,1) Slovakya (%9,9) Japonya (%9,4) G. Kore (%8,4) Türkiye (%1,3)	Çin (%6,8) ABD (%6,8) Slovakya (%6,8) Japonya (%6,8) G. Kore (%6,8) Türkiye (%6,8)
43	848299	Rulmanların diğer aksam, parçaları	50,1	0,14	17,1	16	16,2	-2,1	İtalya (%31,4) Hindistan (%15,5) ABD (%14,4) Japonya (%11,1) Kazakistan (%7,5) Türkiye (%0,01)	İtalya (%10) Hindistan (%10) ABD (%10) Japonya (%10) Kazakistan (%0) Türkiye (%10)
44	850790	Elektrikli akümülatörlerin aksam, parçası ve separatörler	14,3	0,61	45,5	-5	34,9	-0,8	Almanya (%23,6) Polonya (%21,7) Ukrayna (%12,5) Beyaz Rusya (%12,4) Çin (%8) Türkiye (%4,2)	Almanya (%0) Polonya (%0) Ukrayna (%0) Beyaz Rusya (%0) Çin (%0) Türkiye (%0)
45	848360	Kavramalar, kaplinler (birleştirme, irtibat cihazları)	94,9	0,21	13,9	6	202,9	3,5	Almanya (%41,8) Çin (%12,8) ABD (%7,4) İtalya (%6,4) Ukrayna (%4,5) Türkiye (%1,2)	Almanya (%5) Çin (%5) ABD (%5) İtalya (%5) Ukrayna (%0) Türkiye (%5)
46	848490	Poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar	48,1	0,31	12,7	16	91,3	16,1	Almanya (%22,7) ABD (%22,4) İtalya (%7,2) Japonya (%5,8) İngiltere (%4,7) Türkiye (%1,2)	Almanya (%0) ABD (%0) İtalya (%0) Japonya (%0) İngiltere (%0) Türkiye (%0)

47	851230	Sesli işaret cihazları	42,8	0,03	12,4	10	50	29,8	G. Kore (%30,5) Çin (%25,5) Tayvan (%22,4) Almanya (%3,8) Japonya (%3,3) Türkiye (%2,2)	G. Kore (%3,5) Çin (%3,5) Tayvan (%3,5) Almanya (%3,5) Japonya (%3,5) Türkiye (%3,5)
48	700729	Yapıştırılmış cam yapraklardan oluşan diğer emniyet camları	13	0,3	32,7	-3	52,8	55,1	Almanya (%48,1) Beyaz Rusya (%12,8) Çin (%11,4) Çek Cum. (%10,5) Türkiye (%8,3)	Almanya (%12,5) Beyaz Rusya (%0) Çin (%12,5) Çek Cum. (%12,5) Türkiye (%12,5)
49	848420	Mekanik salmastralar	58,7	0,04	12	11	333,3	21,4	Çin (%42,2) ABD (%21,3) İtalya (%9,3) Almanya (%7,8) Japonya (%5) Türkiye (%0,3)	Çin (%0) ABD (%0) İtalya (%0) Almanya (%0) Japonya (%0) Türkiye (%0)
50	870895	Kara taşıtlarının hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag); aksam, parçaları	127	0,33	12	4	8,9	9,7	Japonya (%17,5) G. Kore (%16,8) Romanya (%13,4) Çin (%12,1) Almanya (%11,1) Türkiye (%0,3)	Japonya (%2) G. Kore (%2) Romanya (%2) Çin (%2) Almanya (%2) Türkiye (%2)
51	851110	Ateşleme bujileri	97,6	0,52	12,2	7	31,3	5,3	Japonya (%54,5) Almanya (%12,7) Fransa (%8) Endonezya (%7,1) Çek Cum. (%5,4) Türkiye (%0,001)	Japonya (%5) Almanya (%5) Fransa (%5) Endonezya (%5) Çek Cum. (%5) Türkiye (%5)
52	848280	Kombine haldeki bilyeli ve konik makaralı diğer rulmanlar	17,3	0,96	9,4	6	33,2	3,1	Slovakya (%19,8) Almanya (%11,5) Avusturya (%10,5) Çin (%10,1) İtalya (%7,9) Türkiye (%1,1)	Slovakya (%3,3) Almanya (%3,3) Avusturya (%3,3) Çin (%3,3) İtalya (%3,3) Türkiye (%3,3)

53	840890	Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	149	0,29	7,7	10	98,6	- 9	ABD (%24,9) Almanya (%15,4) Japonya (%15,1) Çin (%12,4) İngiltere (%7,2) Türkiye (%0,1)	ABD (%6,2) Almanya (%6,2) Japonya (%6,2) Çin (%6,2) İngiltere (%6,2) Türkiye (%6,2)
54	681381	Amyant içermeyen fren balataları ve yastıkları	14,1	0,24	7,4	2	24,5	-18,7	Brezilya (%23,4) Çin (%21,4) Hindistan (%12,3) Polonya (%12,2) Çek Cum. (%9,8) Türkiye (%0,5)	Brezilya (%6,8) Çin (%6,8) Hindistan (%6,8) Polonya (%9) Çek Cum. (%9) Türkiye (%6,8)
55	851140	Marş motorları	107,2	0,41	6,2	0	-28,6	2,8	Çin (%27,2) G. Kore (%14,5) Beyaz Rusya (%14) Japonya (%8) Macaristan (%6,6) Türkiye (%0,03)	Çin (%3,9) G. Kore (%3,9) Beyaz Rusya (%0) Japonya (%3,9) Macaristan (%3,9) Türkiye (%3,9)
56	851240	Cam siliciler, buzlanma/buğulan mayı önleyici tertibat	22,2	0,09	5,6	2	78,4	5,7	G. Kore (%40,4) Sırbistan (%8,8) Beyaz Rusya (%7,6) Slovakya (%7,6) ABD (%7) Türkiye (%0,3)	G. Kore (%4) Sırbistan (%0) Beyaz Rusya (%0) Slovakya (%4) ABD (%4) Türkiye (%4)
57	850760	Lityum iyonlu elektrik akümülatörleri	122,8	0,31	4,5	25	569,6	38,8	Çin (%73) G. Kore (%5,1) Japonya (%4,7) Malezya (%4,3) Fransa (%2,7) Türkiye (%0,02)	Çin (%0) G. Kore (%0) Japonya (%0) Malezya (%0) Fransa (%0) Türkiye (%0)
58	851130	Distribütörler; ateşleme bobinleri	28,9	0,08	4,1	14	263,6	18,9	Polonya (%28) Litvanya (%17,1) Hollanda (%11,4) Fransa (%7,5) Danimarka (%5,2) Türkiye (%0,4)	Polonya (%0) Litvanya (%0) Hollanda (%0) Fransa (%0) Danimarka (%0) Türkiye (%0)

59	848320	Yatak kovanları (rulmanlı olanlar)	24,8	0,33	4,1	20	21,2	-7,6	Çin (%20,7) Almanya (%20,7) Sırbistan (%8,6) ABD (%6,1) İtalya (%5,9) Türkiye (%1,4)	Çin (%5) Almanya (%5) Sırbistan (%0) ABD (%5) İtalya (%5) Türkiye (%5)
60	848250	Silindirik makaralı rulmanlar	120,9	0,14	3,6	13	-54,3	44	Kazakistan (%51,6) Almanya (%11,8) Fransa (%5,3) Beyaz Rusya (%4,8) Çin (%3,5) Türkiye (%0,1)	Kazakistan (%0) Almanya (%3,3) Fransa (%3,3) Beyaz Rusya (%0) Çin (%3,3) Türkiye (%3,3)
71	851180	İçten yanmalı motorlarda kullanılan diğer tertibat, cihazlar	17,3	0,21	3	0	1,9	-1	Japonya (%17,1) Romanya (%15,4) Çek Cum. (%14,6) Almanya (%9,3) Fransa (%7,3) Türkiye (%0,4)	Japonya (%5,8) Romanya (%5,8) Çek Cum. (%5,8) Almanya (%5,8) Fransa (%5,8) Türkiye (%5,8)
62	848220	Konik makaralı rulmanlar (konik bilezik ve makara grupları dahil)	91	0,33	2,4	3	143,1	15,3	Hindistan (%12,8) Japonya (%9,3) Almanya (%9,2) Avusturya (%7) ABD (%6,5) Türkiye (%0,8)	Hindistan (%3,3) Japonya (%3,3) Almanya (%3,3) Avusturya (%3,3) ABD (%3,3) Türkiye (%3,3)
63	848230	Fıçı makaralı rulmanlar	46,6	0,37	1,2	2	-10,3	6	İsveç (%17,1) Beyaz Rusya (%13,5) Almanya (%12,9) Hindistan (%7,9) Malezya (%7,1) Türkiye (%0,1)	İsveç (%5) Beyaz Rusya (%0) Almanya (%5) Hindistan (%5) Malezya (%5) Türkiye (%5)
64	840790	Diğer amaçlı pistonlu, içten yanmalı motorlar	29,8	0,79	1,9	-9	966,2	0,1	Çin (%75,6) Tayland (%6,6) ABD (%4,3) İsviçre (%3,8)	Çin (%2) Tayland (%2) ABD (%2) İsviçre (%2)

									Avusturya (%3,6) Türkiye (%0,2)	Avusturya (%2) Türkiye (%2)
65	848240	İğneli rulmanlar	10	0,02	0,9	1	81,8	6	Almanya (%29,7) Japonya (%13) Slovakya (%11) Çin (%9,8) ABD (%7,5) Türkiye (%1,8)	Almanya (%5) Japonya (%5) Slovakya (%5) Çin (%5) ABD (%5) Türkiye (%5)
66	681320	Amyant içeren fren balataları ve yastıkları	2	0,01	0,7	-10	900	-19,5	Ukrayna (%51) Çin (%22,2) Beyaz Rusya (%6,9) Meksika (%5,3) ABD (%3,8) Türkiye (%0,2)	Ukrayna (%0) Çin (%6,8) Beyaz Rusya (%0) Meksika (%6,8) ABD (%9) Türkiye (%6,8)
67	401390	Kauçuktan diğer iç lastikler	4,3	0	0,7	-1	- 100	13	Çin (%52,6) Polonya (%20,4) Finlandiya (%7,5) Beyaz Rusya (%3,2) G. Kore (%1,8)	Çin (%13) Polonya (%13) Finlandiya (%13) Beyaz Rusya (%0) G. Kore (%13) Türkiye (%13)
68	848291	Bilye, iğne ve makaraların aksamı	10,2	0,02	0,7	5	118,2	-28,8	Almanya (%45,1) ABD (%29,1) Hindistan (%10,2) İtalya (%5,3) Çin (%2,1) Türkiye (%0,1)	Almanya (%10) ABD (%10) Hindistan (%10) İtalya (%10) Çin (%10) Türkiye (%10)
69	850730	Nikel kadmiyumlu akümülatörler	8,4	0	0,6	-7	- 100	-15,7	Fransa (%38,9) Çin (%25,3) Almanya (%11,1) Kazakistan (%11) ABD (%6,3)	Fransa (%3,3) Çin (%3,3) Almanya (%3,3) Kazakistan (%0) ABD (%3,3) Türkiye (%3,3)
70	851120	Ateşleme ve dinamo manyetoları, manyetik volanlar	1,1	0	0,3	0	-93,6	10,2	Hırvatistan (%30,6) Çin (%21,8) ABD (%12,5) Almanya (%12,2)	Hırvatistan (%6,7) Çin (%6,7) ABD (%6,7)

									Filipinler (%8,4)	Almanya (%6,7) Filipinler (%6,7) Türkiye(%6,7)
	401219	Sırt geçirilmiş diğer dış lastikler	0,2	0	0,2	176	0	-18,2	Estonya (%68,9) Letonya (%11,4) Kazakistan (%10,9) Fransa (%6,2) Beyaz Rusya (%2,1)	Estonya (%15) Letonya (%15) Kazakistan (%0) Fransa (%15) Beyaz Rusya (%0) Türkiye (%15)

5. Sonuç ve Değerlendirme

Hedef ve öncelikli ülkeler pazara giriş stratejisi kapsamında otomotiv yan sanayi ürünlerinde ihracat potansiyelimizin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan Rusya Federasyonu Oto Yan Sanayi Pazar Araştırması ülkenin önemli yerel üreticilerinin bulunduğu Tataristan Cumhuriyeti'nde bulunan Kazan ve Naberejniye Chelny şehirlerinde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma kapsamında bölgede bulunan Tataristan Ticaret ve Sanayi Odası, Tataristan Sanayi Bakanlığı, Tataristan Yatırım Ajansı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ziyaret edilmiş ve yetkililer ile görüşmeler yapılmıştır. Yerinde Pazar Araştırması süresince bölgede faaliyette bulunan ve otomotiv yan sanayi sektöründe yatırımları bulunan Şişecam grubuna ait Trakya Rus Glass, Çoşkunöz A.Ş, TIS A.Ş. gibi Türk sermayeli firmalar başta olmak üzere Rusya Federasyonu'nun önemli otomotiv üretici firmalarından Kamaz ve Ford Sollers grubu yetkililerinden sektör ile ilgili bilgiler alınmıştır. İlaveten bölgede otomotiv ana ve yan sanayinde ithalat, ihracat, pazarlama ve servis hizmeti sunan irili ufaklı firmalarla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen Yerinde Pazar Araştırmasının sonuçları aşağıda değerlendirilmektedir.

Rusya Federasyonu Otomotiv sektörü, 2014 ve 2015 yıllarındaki daralmanın ardından 2016, 2017 ve 2018 yıllarında hem üretimde hem de satışlarda çift haneli büyüme rakamlarına ulaşmıştır. Bu kapsamda, 2017 yılı motorlu taşıtlar üretimi, 2016 yılına göre %19 oranında artarak 1,551 milyon adet olmuştur. Ülkedeki otomotiv üretiminin ekonomideki büyümeye paralel olarak önümüzdeki dönemde de artması beklenmektedir.

2017 yılında Rusya Federasyonu motorlu taşıtlar satışları miktar olarak bir önceki yıla göre %12,5 oranında artış göstermiştir. Otomobil pazarı 2017 yılında bir önceki döneme göre değer bakımından Ruble bazında %14, ABD doları bazında ise %31 oranında artmıştır. 2017 yılında ithal otomobillerin pazardaki payı adet bakımından da %7 oranında azalmıştır. Rusya Federasyonunda 2014 yılından başlayan ve 2015 ve 2016 yıllarında da devam eden ekonomik kriz ve pazardaki daralma, 2017 yılından itibaren toparlanma sürecine girse de otomotiv ana ve yan sanayi satışları beklentilerin altında kalmıştır. Bu dönemde ekonomik kriz nedeniyle tüketiciler ya tüketim taleplerini ertelemişler ya da ikinci el araç satın almayı tercih etmişlerdir.

Rusya otomotiv sektörü ağırlıklı olarak iç pazar için üretim yapmaktadır. Bu nedenle hane halkının harcanabilir gelirlerindeki değişiklikler otomobil satışlarının yanı sıra üretimini de doğrudan etkilemektedir. Diğer taraftan Rublede son dönemde yaşanan değer kaybı ithal araçların fiyatlarının artmasına neden olarak satışları azaltmakta, buna mukabil yerel üretilen araçları hem iç piyasada hem de geleneksel ihraç pazarlarında avantajlı hale getirmektedir. RF ekonomisi büyük oranda petrol, gaz ve hammadde ihracatına bağımlıdır. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde özellikle petrol ve gaz fiyatlarında yaşanacak değişiklikler otomobil satışlarında belirleyici olacaktır. Rusya hükümeti sektördeki yeni araç satışlarını artırarak üreticileri desteklemek amacıyla piyasa faiz oranlarının altında bir oranla kredi destek mekanizması oluşturmuştur. Bu destek sayesinde bazı araçların tüketiciye olan maliyeti %10 oranında azalmaktadır. Yetkililer önümüzdeki dönemde bu destek mekanizmasından yaklaşık 50.000 aracın yararlanacağını tahmin etmektedir.

Rusya Federasyonu'nda son dönemde Rublede yaşanan değer kayıpları sonrasında, tüketicilerin hem yerel, hem de ithal yeni araç alım gücü azalmıştır. Başta ithal binek araçlar olmak üzere binek araç fiyatları Ruble bazında önemli oranda artmıştır. Tüketicilerin gelirlerinde aynı oranda bir artış olmadığından yeni araçlara olan tüketici talebi de doğal olarak

azalmıştır. Bu süreçte, pazarda gözlemlenen diğer bir eğilim ise ortalama tüketicilerin yerlilik oranı yüksek araçları daha fazla tercih etmeye başlamalarıdır. Tüketiciler tarafından tercih edilen ilk 10 araç modelinin tamamı yerel üretim araçlar olup, Lada Vesta en çok tercih edilen araç modeli olmuştur.

Rusya otomotiv yan sanayi pazarı ithal ve yerli parçalar dâhil, 2017 yılında 24 milyar dolar satış hacmine ulaşmıştır. Sektörde ikincil piyasa otomobil bileşen ve yedek parça satış adedi 990 milyonu aşmıştır. 2017 yılında yerli otomotiv yan sanayi firmaları tarafından üretilen ürünlerin toplam satış tutarı 2016 yılına göre %22,4 oranında artarak 11,72 milyar dolara ulaşmıştır. Sektördeki yerli üreticiler gerek yeterli üretim kapasitesine sahip olmamaları, gerekse de uygun kalite standartlarında üretim yapamamaları nedeniyle yetersiz kalmaktadırlar. Bu bakımdan otomotiv yan sanayi sektörü ülkemiz üreticileri ve ihracatçıları bakımından önemli potansiyel arz etmektedir.

2000’li yılların başından itibaren yerli üretimi teşvik etmek ve kapasitesini arttırmak amacıyla önemli hamleler yapılan Rusya Federasyonunda, günümüzde birçok küresel otomotiv markasının araç üretim tesisi bulunmaktadır.

Sektördeki yabancı yatırımcıların ana motivasyonu ülkedeki iç pazarın büyüklüğü olmuştur. Ülkedeki yeni araç pazarında satılan araçların yaklaşık %87’si Rusya’da üretilmektedir. Ancak özellikle 2014 yılında yaşanan ekonomik kriz iç talebin önemli oranda daralmasına yol açarak satışların yabancı yatırımcı firmaların beklentilerinin çok altında kalmasına yol açmıştır. Bu bakımdan 2012 ve öncesi dönemde hedeflenen yıllık 3 milyon araçlık üretim adedine önümüzdeki dönemde ulaşılması zor gözükmektedir.

Rusya hükümeti, otomotiv yan sanayi üretiminde yerelleşmeyi ve uluslararası kalite ve standartlarda üretim yapan yan sanayinin gelişmesini istemekte ve önemli oranda desteklemektedir. Hükümet tarafından uygulanmakta olan yerelleşme politikası, ana sanayi firmalarının tedarikçilerini yakınında görmek ve yerel para birimi ile satın alım yapmayı istemesi gibi nedenlerden dolayı birçok küresel parça ve aksam üreticisi Rusya’da üretime başlamıştır. Aslında yerelleşme ve OEM’lerin tedarik politikası bir anlamda oto yan sanayi sektöründe ihracat yapan firmaları Rusya’da yatırım yapmaya zorlamaktadır.

Bu çerçevede, Rusya pazarına özellikle OEM’lere tedarik sağlayan üretici ve ihracatçı firmalarımızın mevcut pazar paylarını korumaları ya da artırmaları için önümüzdeki dönemde Rusya’da oto yan sanayinde yatırım imkânlarını araştırmaları ve ürünlerini talep edilen oranda lokalize etmeleri önem arz etmektedir. Böylece firmalarımız pazardaki konumlarını güçlendirerek devam ettirdikleri gibi, OEM’lerin tedarik zincirine daha kolay girmiş olacaklardır. Ayrıca ürettikleri ürünlerinin hammadde veya ara mallarını ülkemizden ithal ederek ihracatımızın artmasına ve devamlılığına katkı sağlamış olacaklardır.

Rusya’nın 2012 yılında DTÖ’ye girmesi ve otomotiv sektöründe 6 yıllık bir geçiş sürecinden sonra 2018 yılında Rus otomotiv sektörü DTÖ kuralları çerçevesinde uluslararası rekabete açık hale gelmiştir. DTÖ’den önce Rus hükümeti gümrük vergilerini yüksek tutarak yerel üretimi destekleyebilmekte ve yerel üreticiler de bunun avantajı ile üretimlerini devam ettirebilmekteydi. Buna ilaveten daha önce Rus hükümetlerinin yerel üreticiler için uyguladığı bazı destek ve teşviklerin DTÖ kapsamında uygulanamayacak olması da sektördeki yerel üreticiler için rekabet şartlarını zorlaştırmıştır. DTÖ sonrası gümrük vergilerinde yaşanan düşüş ve Rus hükümetinin yerel üretim konusunda kendisini DTÖ kuralları ile sınırlandırması,

sektördeki Türk firmalarının önümüzdeki dönemde pazarda daha rekabetçi olmalarını sağlayacaktır.

Rusya Federasyonu Otomotiv ana sanayi ihracatı 2017 yılında bir önceki yıla göre değer bazında %27,3 oranında artarak 2,6 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. 2017 yılında toplam ihraç edilen araç sayısı ise 2016 yılına göre %21,8 oranında artarak 108.227 adet olmuştur. Rusya Federasyonu Otomotiv ana sanayi ithalatı ise 2017 yılında bir önceki yıla göre değer bazında %34 oranında artarak 10,8 milyar dolara ulaşmıştır. 2017 yılında toplam ithal edilen araç sayısı ise 2016 yılına göre %11 oranında artarak 385.204 adet olmuştur. Ticaret rakamlarından da anlaşılacağı üzere Rusya otomotiv sektöründe net ithalatçı konumunda olan bir ülkedir. İhraç pazarları Belarus, Kazakistan, Ukrayna gibi daha çok eski Sovyet ülkeleri olup, hem yerel üreticiler hem de ülkeye yatırım yapan yabancı sermayeli yatırımcılar büyük oranda iç pazara yönelik üretim yapmaktadırlar.

Rusya Federasyonu'nun otomotiv ana sanayinde Türkiye'ye ihracatı 2016 yılında 3,4 milyon dolar, 2017 yılında ise yaklaşık 2 milyon dolar düzeyinde olmuştur. Rusya Federasyonu'nun Otomotiv ana sanayiinde Türkiye'den 2017 yılında toplam ithalatı ise %46 oranında artarak 82,8 milyon dolara ulaşmıştır. Son dönemde Lada markası ürettiği yeni modeller ile Türkiye pazarına girmeye çalışmaktadır. Özellikle Lada markasının Renault ve Mitsubishi ortaklığı ile ürettiği yeni modellerin; hem fiyat hem de kalite ve dizayn bakımından değerlendirildiğinde ülkemizde satışlarını artırabileceği düşünülmektedir.

RF'nin 2017 yılı Otomotiv Yan Sanayi ihracatı bir önceki yıla göre % 23,9 oranında artarak 2,8 Milyar dolara ulaşmıştır. Sektörün 2017 yılı ithalatı ise, 2016 yılına göre %34,8 oranında artarak 18,2 milyar dolar olmuştur. Rusya'da ana sanayinde önemli oranda yerel üretim bulunmakla birlikte özellikle ülkedeki yabancı araç üreticileri, büyük miktarlarda ara malı ya da yedek parça ithalatı gerçekleştirmektedirler. Bu bakımdan ülke yan sanayi alanında üretim ve ihracat yapan yabancı firmalar için önemli fırsatlar sunmaktadır.

RF'nin Otomotiv Yan Sanayi 2017 yılı Türkiye'ye ihracatı bir önceki yıla göre % 58,9 oranında azalarak 6.8 milyon dolara düşmüştür. 2017 yılında Türkiye'den ithalatı ise 2016 yılına göre %44,2 oranında artarak 368,6 milyon dolara ulaşmıştır. Otomotiv yan sanayi sektörü ülkemizin RF'ye ihracatında önde gelen ve yüksek potansiyeli olan sektörlerin başında gelmektedir. Türk üreticileri kaliteli ve rekabetçi ürünleri ile gerek ülkede yatırım yaparak gerekse de özellikle ana sanayi firmalarının tedarik zincirine dâhil olarak ihracat yapmaktadırlar. Ülkemizdeki sektörün gelişmişliği ve üretim potansiyeli göz önüne alındığında ihracatımızın önemli oranda artırılabilirliği değerlendirilmektedir.

RF'de trafikte kayıtlı araçların yarısından fazlası 10 yaş üstü araç olup, bu durum aftermarket yedek parça talebini artırmaktadır. Oto yedek parça üretiminde, ihracatında AB Ülkeleriyle rekabette olan Türk firmalarının aftermarket piyasada ürünlerini fiyat bakımından Çin ve Alman menşeli ürünlerin arasında konumlandırılmaları durumunda pazarda tutunabilecekleri ve kayda değer satış hacimlerine ulaşabilecekleri değerlendirilmektedir.

Yerinde Pazar Araştırması esnasında müşahede edilen diğer önemli bir husus ise araç segmentlerine göre tüketicilerin kalite ve fiyat davranışlarının değişkenliğidir. Pazarda tüketicilerin Premium ve lüks sınıflarda kalite, diğer segmentlerde ise fiyat hassasiyeti ön plana çıkmaktadır. Bu bakımdan Premium ve lüks sınıf araçlarda, son dönemdeki ekonomik krizlere rağmen tüketicilerin alım tercihlerinde kayda değer değişiklikler olmamıştır. Bununla birlikte orta ve alt segmentte tüketiciler daha ucuz alternatiflere yönelmekte ve servis maliyetlerini en

aza indirmeye çalışmaktadırlar. Pazara giriş yapacak olan firmaların satış stratejilerini oluştururken bu eğilimi göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.

Perakendecilerle yapılan görüşmelerde, otomotiv yedek parça satışlarında gözlenen diğer bir tüketici davranışı ise yedek parça tercihlerinde yüksek işçilik maliyetleriyle değiştirilen parçalarda fiyat hassasiyeti düşmekte ve tüketiciler kalitesinden emin oldukları orijinal ürünleri tercih etmektedirler. Değişimi düşük işçilik maliyetleriyle yapılabilen yedek parçalarda ise fiyat performans bakımından öne çıkan ürünler tercih edilmektedir.

Otomotiv yedek parça sektörü satış kanalları göz önüne alındığında, internet üzerinden online satışlar önemli bir yer tutmakta olup, önümüzdeki yıllarda bu kanaldan yapılan satışların artması beklenmektedir. Özellikle aftermarket piyasasında tüketiciler alternatif ürünlere kolayca ulaşabildiklerinden online ticareti tercih etmektedirler. Pazarda özellikle ürün tutundurma aşamasında, firmaların online ve elektronik ticaret kanallarında da faaliyette bulunmaları pazar penetrasyonlarını arttıracaktır.

Otomotiv ana sanayiinde rekabet, sektörde güçlü markalara sahip global firmaların bulunması nedeniyle artmaktadır. Sektördeki konsantrasyon ve ölçek ekonomisi mevcut firmalar ile rekabet etmeyi zorlaştırmaktadır. Sektördeki bazı firmalar lüks araç ve ilave servis hizmetleri gibi ürün çeşitlemesine giderek rekabetçi olmaya çalışmaktadırlar. Bununla birlikte firmaların satışlarını artırabilmek için dizayn ve pazarlama için yaptıkları harcamalar, maliyetleri artırmakta bu durum da rekabeti zorlaştırmaktadır. Rusya'ya uygulanan yaptırımlar da yerli oyuncuların yabancı firmalara karşı rekabet gücünü azaltmaktadır. Diğer taraftan, Otomotiv ana sanayiinde faaliyet göstermekte olan üreticiler geriye doğru kendi tedarik zincirini oluşturdukça ya da tedarikçileri kendilerine bağımlı hale getirdikçe, yan sanayide tedarik zincirine dâhil olmak isteyen diğer yan sanayi üreticilerinin rekabet gücü azalmaktadır.

Ülkede bayiler otomotiv sektöründeki en önemli dağıtım kanalı konumunda bulunmaktadır. Bayiler ana üretici firmalarla araç satış taahhüdü vererek çalışmaktadırlar. Her ne kadar yeni araçlarda kar marjları düşük olsa da bayilerin sözleşmelerden kaynaklanan satış rakamına ulaşma taahhütleri bazı durumlarda son kullanıcılar için avantajlı imkânlar oluşturabilmektedir. Bayiler ellerindeki stokları azaltmak için kampanyalar ve indirimler yapmak zorunda kalmaktadırlar.

Rusya otomotiv ana sanayiinde marka sadakati, bilinirliği ve imajı önem arz etmektedir. Avtovaz, GAZ, Sollers gibi büyük oyuncuların olduğu pazara, otomotiv tasarımı ve imalatındaki yüksek sabit maliyetler ve ölçek ekonomisi nedeniyle sektöre yeni oyuncuların girmesi oldukça zordur. Diğer taraftan, ana sanayiinde faaliyet gösteren fabrikaların ağırlıklı olarak iç pazara yönelik faaliyet gösterdikleri ve üretim maliyetlerinin diğer ülkelerde bulunan fabrikalarına göre RF'ye özel şartlardan dolayı daha yüksek olduğu dikkate alındığında kısa dönemde küresel otomotiv üreticilerinden yeni oyuncuların pazara girmeyeceği değerlendirilmektedir. 2017 yılında sektörde gözlenen büyüme rakamlarına rağmen, iç pazarda beklentilerini karşılayamayan kimi üreticiler pazarı terk etme yoluna giderken, kimileri de uzun dönemli potansiyeli göz önünde bulundurarak sektörde kalmaya devam etmektedirler.

Rusya Federasyonu'nun coğrafi olarak çok geniş olması ve yan sanayiinde çok sayıda yerel oyuncunun bulunması nedeniyle pazara girmek isteyen yeni firmaların, iyi planlanmış ve düşünülmüş bir strateji izlemeleri gerekmektedir. Özellikle aftermarket yedek parça ticaretinde yabancı firmalar için Moskova ve Petersburg ön plana çıkmaktadır. Diğer taraftan, yedek parça ithalatını yapan önemli oyuncular da Moskova'da yerleşik durumdadır.

RF ile mevcut ticaret ve işbirliği imkânlarının yanı sıra, otomotiv sektöründeki yeni trendler ve teknolojiye yaşanan gelişmeler, hem RF özeli hem de sektör geneli açısından önem arz etmektedir. Otomotiv sektörünün gelişimi dikkate alındığında, gelecek nesil araçların mekanik parça ve aksamlar bakımından daha basit; dijital ve mekatronik sistemler açısından ise daha kompleks olacağı değerlendirilmektedir. Türkiye’de RF’ye nispeten gelişmiş durumda bulunan mekanik parça ve araç imalat sanayiinin kazanç paylarının, yaşanacak teknolojik gelişmeler sonrası önümüzdeki dönemde azalacağı, asıl katma değer ise bilişim, yazılım ve insan odaklı dijital sistemler üzerinden elde edileceği tahmin edilmektedir. Bu noktada, elektronik sistemlerin (GPS, güvenlik sensörleri, otonom sürüş sistemleri vb.) kullanım ve telif bedellerinin sektörün geleceğinde gözden kaçmaması gerektiği düşünülmektedir.

Bu alanda, Rusya'nın geleneksel olarak geniş bütçeler ayırıp stratejik olarak lider konumda olmayı hedeflediği, savunma sanayii, uzay teknolojileri ve enerji sektörü gibi alanlardan otomotiv sektörüne uyarlanabilecek teknolojilerde, gerek kamu kurumları gerekse özel sektör tarafından işbirliği imkânları bulunabileceği değerlendirilmektedir.

Rus araç üreticilerinin ihtiyacı olan tedarik kalemlerinin belirlenip, bu tedariki sağlayabilecek Türk şirketlerinin bir araya gelmelerini sağlayacak organizasyonların düzenlenmesi ticari işbirliğinin geliştirilmesi için faydalı olacaktır. Ana sanayi üretimine ve yedek parça pazarına yönelik alım heyetleri düzenlenmesi ve başta Moskova olmak üzere Rusya’da düzenlenen sektörel fuarlara milli katılım düzenlenmesi ve bireysel katılımın teşvik edilmesi de Türk otomotiv ana ve yan sanayinin Rusya’da tanıtılması açısından önem arz etmektedir.

6. KAYNAKLAR VE YARARLI WEB SAYFALARI

- The Economist Intelligence Unit Ülke Raporları
- Rusya Federasyonu'nun ilgili kurumlarının web sayfaları
- EMIS Otomotiv Ürünleri Raporları
- Rusya Pazarında yapılan kurum, kuruluş ve firma görüşmeleri
- Rusya Federal Gümrük Servisi
- Firma Web Sayfaları

YARARLI WEB SAYFALARI

- **OICA-Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Organizasyonu**
<http://www.oica.net/>
- **Rus Otomobil Üreticileri Birliği**
<http://www.oar-info.ru>
- **Rus Otomobil Satıcıları Birliği**
www.asroad.org
- **AEB (Association of European Businesses)**
<http://www.aebrus.ru>
- **Autostat Analitic Agency**
<https://eng.autostat.ru/>
- **Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi**
www.stat.customs.ru
- **Rusautonews.com**
<https://eng.autostat.ru/>